KUR'ÂN-I KERÎM'DE VE SÜNNETDE GEÇEN, ÜSTADIMIZ MAHMÛD EFENDİ VE ŞEYHİ ALİ HAYDAR EFENDİ BAŞDA OLMAK ÜZERE MEŞÂYİHIN (KADDESELLÂHÜ ESRÂRAHÜM) AMEL ETTİKLERİ FAZÎLETLİ AMELLERİ CÜBBELİ AHMET HOCAEFENDİ'NİN (SELLEMEHULLÂH) NEŞİRLERİNDEN VE BEYÂNLARINDAN NAKLEN CEM EDİLMİŞ EZKÂR VE DE'AVÂT KÜLLİYÂTI EVRÂD-I MAHMÛDİYYE'DEN

ŞA'BÂN-I ŞERÎF

AYININ İBÂDETLERİ MECMÛASI

2024

ŞA'BÂN-I ŞERÎF AYININ BAŞINDA YAPILACAK MÜHİM VAZÎFELER

1. (A77) Hayırlara nâiliyet, şerlerden emniyet, şifâ ve rızık bereketi için hicrî ayın başında yapılacak mühim vazîfeler.

1) Hicrî ay başında hilâl görüldüğü zaman (Şa'bân ayının başı, akşam namazından sonra) o ay içerisinde hayırlara kavuşup şerlerden emîn olmak için Rasûlüllâh (ﷺ) bâzı duâlar okurdu. Bu hususta farklı rivâyetler mevcuttur.

Her ayın hilâli görüldüğünde okunacak duâlar

«Allâhu ekber, elhamdülillâh, lâ havle ve lâ quvvete illâ billâh, Allâhümme innî es-elüke hayra hâzeşşehri ve e'ûzü bike min şerril qaderi ve min sû-il haşr», «Allâhümme ehillehû aleynâ bil emni vel îmâni vesselâmeti vel islâmi vettevfîqi limâ tühibbü ve terdâ rabbünâ ve rabbükallâh», «Âmentü billezî haleqake», «Âmentü billezî haleqake», «Âmentü billezî haleqake», «Elhamdülillâhillezî zehebe bi şehri racebe ve câ-e bi şehri şa'bân, âmentü billezî haleqake», «Hilâle hayrin ve rüşdin», «Hilâle hayrin ve rüşdin», «Hilâle hayrin ve rüşdin», «Allâhümme innî es-elüke min hayri hâzeşşehri ve e'ûzü bike min şerrih», «Allâhümme innî es-elüke min hayri hâzeşşehri ve e'ûzü bike min şerrih», «Allâhümme innî es-elüke min hayri hâzeşşehri ve e'ûzü bike min şerrih», «Allâhümme innî es-elüke hayra hâzeşşehr, fethahû ve nasrahû ve nûrahû ve beraketehû ve tuhûrahû ve rizqahû ve ne'ûzü bike min şerri mâ ba'deh», «Allâhu Ekber», «Allâhu Ekber», «Allâhu Ekber», «Elhamdülillâhillezî haleqanî ve haleqake ve qaddera leke menâzile ve ce'aleke âyeten lil âlemîn!», «Allâhümme edhilhü aleynâ bil emni vel îmâni vesselâmeti vel islâmi ve ridvânin minallâhi ve hazârin mineşşeytân»

Kaynaklar için bkz:

(Ahmed ibnü Hanbel, el-Müsned, rakam:22790, 37/453); (İbnü Hibbân, es-Sahîh, rakam:888, 3/171); (Ebû Dâvûd, es-Sünen, rakam:5092, 4/324); (et-Taberânî, el-Mu'cemü'l-kebîr, rakam:9191, 9/243); (et-Taberanî, Kitâbu'd-Du'â, rakam:909-910 2/1225-1226); (et-Taberanî; Heysemî, Mevâridü'z-zam'ân, sh:590); (Heysemî, Mecma'u'z-zevâid, 10/139; 12/13330); (İbnü Receb, Fedâil-ü şehr-i ramazân, sh:146); (Safûrî, Nüzhetü'l-mecâlis, 1/144); (Nu'mân el-Âlûsî, Gâliyetü'l-mevâ'ız, sh:30); (İbnü Ebi'd-dünyâ, Fedâil-ü şehr-i ramazân, no:20, sh: 49); (İbnü Asâkir, no:6029, 51/186; Ali el-Muttakî, Kenzü'l-ummâl, no:24288, 8/589-590); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 19, Ramazân-ı Şerîf Risâlesi, sh:18-27); (Lâlegül dergisi, Eylül 2022, sayı 115, sh:54); (Lâlegül dergisi, Mart 2022, sayı 109, sh:68)

Rivâyete göre; Rasûlüllâh (ﷺ)yeni hilâli gördüğünde:

«Allâhu ekber, elhamdülillâh, lâ havle ve lâ quvvete illâ billâh, Allâhümme innî es-elüke hayra hâzeşşehri ve e'ûzü bike min şerril qaderi ve min sû-il haşr»

«Allâh her şeyden büyüktür; bütün hamdler, Allâh'a mahsustur. Allâh'ın yardımı olmadan hiçbir günahtan dönüş ve hiçbir ibadete kuvvet olamaz. Ey Allâh! Ben Senden bu ayın hayrını isterim, kaderin şerli olanından ve mahşere kötü çıkıştan da Sana sığınırım!»

derdi. *(Müsned-ü Ahmed, Nu'mân el-Âlûsî, Gâliyetü'l-mevâ'ız, sh:30); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 19, Ramazân-ı Şerîf Risâlesi, sh:19); (Lâlegül dergisi, Eylül 2022, sayı 115, sh:54)*

Talha ibni Ubeydillâh (Radıyallâhu Anh)dan rivâyet edildiğine göre; Rasûlüllâh (ﷺ) hilâli gördügünde:

«Allâhümme ehillehû aleynâ bil emni vel îmâni vesselâmeti vel islâmi vettevfîqi limâ tühibbü ve terdâ rabbünâ ve rabbükallâh»

«Ey Allâh! Onu bize, bereket ve imanla; selamet ve İslâm'la ve sevip razı olduğun şeylere muvaffakiyetle (gelen bir) hilâl yap! (Ey hilâl!) Benim de Rabbim, senin de Rabbin ancak Allâh'tır.»

derdi. *(Safûrî, Nüzhetü'l-mecâlis, 1/144. Nu'mân el-Âlûsî, Gâliyetü'l-mevâ'ız, sh:30); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 19, Ramazân-ı Şerîf Risâlesi, sh:20); (Lâlegül dergisi, Eylül 2022, sayı 115, sh:54)*

«Âmentü billezî haleqake»

«(Ey hilâl!) Seni yaratana imân ettim.» *(Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 19, Ramazân-ı Şerîf Risâlesi, sh:23); (Lâlegül dergisi, Eylül 2022, sayı 115, sh:54)*

Ebû Dâvûd'a âit bir rivâyette ise:

«'Bütün hamdler, falan ayı giderip falan ayı getiren Allâh'a mahsustur! (Ey hilâl!) Seni yaratana imân ettim.'

buyururdu.» şeklinde bir ilâve vardır. Bunun **Şa'bân** ayına uyarlaması ise:

«Elhamdülillâhillezî zehebe bi şehri racebe ve câ-e bi şehri şa'bân, âmentü billezî haleqake»

«Bütün hamdler; **Recep** ayını giderip **Şa'bân** ayını getiren Allâh'a mahsustur! (Ey **Şa'bân** hilâli!) Seni halkeden Zât'a imân ettim.»

şeklinde olur. *(İbnü Receb, Vezâif-ü şehr-i ramazân, sh: 147); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 19, Ramazân-ı Şerîf Risâlesi, sh:23); (Lâlegül dergisi, Mart 2022, sayı 109, sh:68)*

Râfi' ibni Hadîc (Radıyallâhu Anh)dan rivâyete göre; Rasûlüllâh (ﷺ) hilâli gördüğünde üç kere:

«Hilâle hayrin ve rüşdin»

«(Ey Allâh! Bu ayı) hayır ve rüşd (olgunlaşıp kemale erme ve maddî manevî bereketlere nâiliyet) hilâli (yap)!»

buyururdu. Sonra da üç kere:

«Allâhümme innî es-elüke min hayri hâzeşşehri ve e'ûzü bike min şerrih»

«Ey Allâh! Muhakkak ki ben Senden bu ayın hayrını istiyorum ve onun şerrinden Sana sığınıyorum!»

diye duâ ederdi. *(Taberânî, el-Mu'cemü'l-kebîr, 4/329; Heysemî, Mecma'u'z-zevâid, 10/139; 12/13330; İbnü Receb, Vezâif-ü şehr-i ramazân, sh: 145); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 19, Ramazân-ı Şerîf Risâlesi, sh:22); (Lâlegül dergisi, Eylül 2022, sayı 115, sh:54)*

Ali (Radıyallâhu Anh)dan rivâyet edildiğine göre, Rasûlüllâh (ﷺ) hilâli gördüğünde:

«Allâhümme innî es-elüke hayra hâzeşşehr, fethahû ve nasrahû ve nûrahû ve beraketehû ve tuhûrahû ve rizqahû ve ne'ûzü bike min şerri mâ ba'deh»

«Ey Allâh! Şüphesiz ben Senden bu ayın hayrını; fethini, yardımını, nurunu, bereketini, temizliğini ve rızkını istiyorum. Sonrasının şerrinden de Sana sığınıyorum»

derdi. *(Taberânî, Kitâbu'd-Du'â: 136, no:909-910, 2/1225-1226); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 19, Ramazân-ı Şerîf Risâlesi, sh:24); (Lâlegül dergisi, Eylül 2022, sayı 115, sh:54)*

Ali ibni Ebî Tâlib (Kerramellâhu Vechehû)den rivâyet olunan bir hadîs-i şerîfinde Rasûlüllâh (ﷺ) şöyle buyurmuştur: «(Yeni beliren) hilâli veyâ (birkaç günlük) ayı gördüğünde, üç kere:

«Allâhu Ekber»

'Allâh her şeyden büyüktür'

dedikten sonra:

«Elhamdülillâhillezî haleqanî ve haleqake ve qaddera leke menâzile ve ce'aleke âyeten lil âlemîn!»

«Bütün hamdler, beni ve seni yaratan, sana konaklar (ve burçlar) takdir eden ve seni âlemler için büyük bir âyet yapan Allâh-u Te'âlâ'ya mahsustur»

de. (O zaman) Allâh-u Te'âlâ seninle meleklere iftihar eder ve: 'Ey Benim Meleklerim! Şahit olun ki muhakkak ben işte bu kulumu cehennemden azad ettim' buyurur!» *(Safûrî, Nüzhetü'l-mecâlis, 1/144; Nu'mân el-Âlûsî, Gâliyetü'l-mevâ'ız, sh:30); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 19, Ramazân-ı Şerîf Risâlesi, sh:18); (Lâlegül dergisi, Eylül 2022, sayı 115, sh:54)*

Abdullâh ibni Hişâm (Radıyallâhu Anh)dan rivâyet edildiğine göre; yeni sene veyâ yeni ay girdiğinde Rasûlüllâh (ﷺ)in ashabı:

«Allâhümme edhilhü aleynâ bil emni vel îmâni vesselâmeti vel islâmi ve ridvânin minallâhi ve hazârin mineşşeytân»

«Ey Allâh! Onu bize, emniyet ve imanla, selâmet ve İslâmla, Allâh'tan rıza ve şeytandan korunmayla kavuştur»

duâsını okumayı birbirlerinden öğrenirlerdi. *(Taberânî; Heysemî; Mevâridü'z-zam'ân, sh:590; İbnü Receb, Fedâil-ü şehr-i ramazân, sh: 146); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 19, Ramazân-ı Şerîf Risâlesi, sh:21)*

2) Enes (Radıyallâhu Anh)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte Rasûlüllâh (ﷺ) şöyle buyurmuştur: «Her hangi bir imanlı kul, hilâli gördüğünde, Allâh-u Te'âlâ'ya hamd-ü senada bulunur, sonra yedi defa Fâtiha okursa, mutlaka Allâh-u Te'âlâ ona o ay boyunca göz şikayetinden âfiyet verir.» *(Safûrî, Nüzhetü'l-mecâlis, 1/144); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 19, Ramazân-ı Şerîf Risâlesi, sh:21)*

3) Ğavs-ı Şettârî (Kuddise Sirruhû)nun nakline göre; hilâl gören kişi tekbir getirerek 30 kere Fâtiha-i Şerîfe okursa Allâh-u Te'âlâ onu, o ay boyunca hıfzında ve emânında saklar. *(Muhammed ibnü Hatîriddîn, el-Cevâhiru'l-hams, sh:48; Ahmed eş-Şinâvî, Zamâiru's-serâiri'l-İlâhiyye, 1/121); (Lâlegül dergisi, Ağustos 2021, sayı 102, sh:74); (Lâlegül dergisi, Temmuz 2023, sayı 125, sh:53)*

4) İmâm-ı Sübkî (Rahimehullâh)ın beyânına göre; yeni ay görüldüğünde bu (hilâl görme) duâları okuduktan sonra Tebârake Sûresi'ni okumak sünnettir. Zîrâ onun bir ismi «Münciye» yâni «Kurtarıcı»dır. Ayrıca o okunduğunda sekînet (feyiz, bereket ve telaşlardan yatışma) nâzil olur. Bu sûre bir ayın günleri sayısınca otuz âyet olduğundan, her bir âyeti hilâl görüldüğünde kendisini okuyan kişiyi, ay boyunca her bir gün gelecek felâketlerden muhafaza eder. *(İbnü Hacer el-Heytemî, İthâfü ehli'l-İslâm, sh:109; Nu'mân el-Âlûsî, Gâliyetü'l-mevâ'ız, sh:30); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 19, Ramazân-ı Şerîf Risâlesi, sh:24); (Lâlegül dergisi, Eylül 2022, sayı 115, sh:54)*

Tebârake (Mülk) Sûresi

«E'ûzübillâhimineşşeytânirracîm. Bismillâhirrahmânirrahîm.

۞Tebârakellezî biyedihil mülk, ve hüve alâ külli şey-in qadîr. Ellezî haleqal mevte vel hayâte liyeblüveküm eyyüküm ahsenü amelâ, ve hüvel azîzül ğafûr. Ellezî haleqa seb'a semâvâtin tibâqâ, mâ terâ fî halqirrahmâni min tefâvüt, ferci'il besara hel terâ min fütûr. Sümmerci'il besara kerrateyni yenqalib ileykel basaru hâsi-ev-ve hüve hasîr. Ve leqad zeyyennessemâ-eddünyâ bimesâbîha ve ce'alnâhâ rucûmel-lişşeyâtîni ve a'tednâ lehüm azâbesse'îr. Ve lillezîne keferû birabbihim azâbü cehennem, ve bi'sel masîr. İzâ ülqûfîhâ semi'u lehâ şehîqav-ve hiye tefûr. Tekâdü temeyyezü minel ğayz, küllemâ ülqiye fîhâ fevcün se-elehüm hazenetühâ elem ye'tiküm nezîr. qâlû belâ qad câ-enâ nezîrun fekezzebnâ ve qulnâ mâ nezzelallâhu min şey-in in entüm illâ fî dalâlin kebîr. Ve qâlû lev künnâ nesme'u ev na'qilü mâ künnâ fî ashâbisse'îr. Fa'terafû bizenbihim fesuhqal-li ashâbisse'îr. İnnellezîne yahşevne rabbehüm bil ğaybi lehüm mağfiratüv-ve ecrun kebîr. Ve esirrû qavleküm evicherû bih, innehû alîmüm-bizâtissudûr. Elâ ya'lemü men haleq, ve hüvellatîfül habîr. Hüvellezî ce'ale lekümül arda zelûlen femşûfî menâkibihâ ve külû mir-rizqih, ve ileyhinnüşûr. E-emintüm-men fissemâ-i ey-yahsife bikümül arda fe-izâ hiye temûr. Em emintüm-men fissemâ-i ey-yursile aleyküm hâsibâ, feseta'lemûne keyfe nezîr. Ve leqad kezzebellezîne min qablihim fe keyfe kâne nekîr. Evelem yerav ilettayri fevqahüm sâffâtiv-ve yaqbizn, mâ yümsikühünne illerrahmân, innehû bikülli şey-im-basîr. Emmen hâzellezî hüve cündül-leküm yensuruküm-min dûnirrahmân, inil kâfirûne illâ fî ğurûr. Emmen hâzellezî yerzüquküm in emseke rizqah, bel-leccû fî utüviv-ve nüfûr. Efemey-yemşî mükibben alâ vechihî ehdâ emmey-yemşî seviyyen alâ sirâtim-müsteqîm. qul hüvellezî enşe-eküm ve ce'ale lekümüssem'a vel ebsâra vel ef-ideh, qalîlem-mâ teşkürûn. qul hüvellezî zera-eküm fil ardi ve ileyhi tuhşerûn. Ve yeqûlûne metâ hâzel va'dü in küntüm sâdiqîn. qul innemel ilmü indallâh, ve innemâ ene nezîrum-mübîn. Felemmâ ra-evhü zülfeten sî-et vücûhüllezîne keferû veqîle hâzellezî küntüm bihî tedde'ûn. qul era-eytüm in ehlekeniyallâhu ve mem-me'îye ev rahimenâ femey-yücîrul kâfirîne min azâbin elîm. qul hüverrahmânü âmennâ bihî ve aleyhi tevekkelnâ, feseta'lemûne men hüve fî dalâlim-mübîn. qul era-eytüm in

asbehamâ-üküm ğavran femey-ye'tîküm bimâ-im-me'în﴾»

5) İmâm-ı Bistâmî (Rahimehullâh)ın beyânı vechile; her kim ru'yet-i hilâl (gökteki ayın ilk görülme) vaktinde elini bedeninin üzerinde gezdirerek «eş-Şâfî» («اَلشَّافِي») ism-i şerîfini 391 kere okursa Allâh-u Te'âlâ ona zâhirî ve bâtınî hastalıklardan şifâ verir. *('Abdurrahmân el-Bistâmî, Vasfü'd-devâ fî keşfi âfâti'l-vebâ, sh:26; 'Isâmüddîn Taşköprîzâde, Risâletü'ş-şifâ li-edvâi'l-vebâ, sh:76-77); (Lâlegül dergisi, Eylül 2022, sayı 115, sh:54)*

6) İmâm-ı Terîmî (Rahimehullâh)ın beyânı vechile; hilâl (yeni ay) görüldüğünde 41 kere Fâtiha-i Şerîfe okuyan kişi o ayın bereketlerine nâil olur ve şerlerinden emîn olur. *(et-Terîmî, el-Vesâilü'ş-şâfi'a fi'l-ezkâri'n-nâfi'a, sh:451); (Lâlegül dergisi, Eylül 2022, sayı 115, sh:55)*

7) Ebû Yezîd el-Bistâmî (Kuddise Sirruhû), Ca'fer-i Sâdık (Radıyallâhu Anh)ın şöyle buyurduğunu rivâyet etmiştir: «Yeni bir ay girdiği zaman, onun başında (ilk gecesinde) iki rekât kılar. Birinci rekâtta bir Fâtiha ve ayın günleri sayısınca (mîlâdî hesâba göre ayın en ziyâde olabileceği günler adedince) otuz bir İhlâs okur. İkinci rekâtta ise bir Fâtiha ve otuz bir 'İnnâ enzelnâ' okur. Sonra kolayına gelen bir şekilde sadaka verir. Böylece o ayın tümünün selâmetini (belâlardan kurtuluşunu) satın almış olur.» *(Ahmed eş-Şinâvî, Zamâiru's-serâiri'l-İlâhiyye, 1/124); (Lâlegül dergisi, Eylül 2022, sayı 115, sh:55)*

Ahmed eş-Şinâvî (Kuddise Sirruhû) şöyle demiştir: «Bu rivâyetin dışında şöyle ilâveler gördüm; bu namazı bitirince şu âyet-i kerîmelerle birlikte aradaki zikirleri okuması müstehabtır.» *(Ahmed eş-Şinâvî, Zamâiru's-serâiri'l-İlâhiyye, 1/124); (Lâlegül dergisi, Eylül 2022, sayı 115, sh:55)*

Âyet-i kerîmelerin ve zikirlerin birlikte okunuşu

«E'ûzübillâhimineşşeytânirracîm, Bismillâhirrahmânirrahîm, ﴿ve mâ min dâbbetin fil ardi illâ alallâhi rizquhâ ve ya'lemü müsteqarrahâ ve müstevde'ahâ, küllün fî kitâbim-mübîn﴾, ﴿ve iy-yemseskallâhu bi durrin felâ kâşife lehû illâ hû, ve iy-yemseske bi hayrin fe hüve alâ külli şey-in qadîr﴾, ﴿ve iy-yemseskallâhu bi durrin felâ kâşife lehû illâ hû, ve iy-yüridke bi hayrin felâ râdde li fadlih, yüsîbü bihî mey-yeşâ-ü min ibâdih, ve hüvel ğafûrurrahîm﴾, ﴿seyec'alullâhu ba'de usriy-yüsrâ﴾, mâşâ-allâhu lâ quvvete illâ billâh, hasbünallâhu ve ni'mel vekîl, ﴿ve üfevvidu emrî ilallâh, innallâhe basîrüm-bil ibâd﴾, ﴿lâ ilâhe illâ ente sübhâneke innî küntü minezzâlimîn﴾, ﴿rabbi innî limâ enzelte ileyye min hayrin faqîr﴾, ﴿rabbî lâ tezernî ferdev-ve ente hayrul vârisîn﴾»

«Rahmân ve Rahîm olan Allâh'ın adıyla (başlıyorum). 'Yer(yüzün)de hafifçe yürüyen hiçbir (canlı) şey (bile) yoktur ki, illâ onun rızkı Allâh'a âittir. Zâten (ancak) O, onların (babalarının sulplerindeki yerlerini de, dünyâya çıkışlarının ardından hayatlarını sürdürecekleri mesken ve) karargâhlarını da, (ana rahimlerinde ve ölümlerinin ardından defnedilip) emânet bırakıldıkları yerleri de bilmektedir. (Tüm canlıların sayısı, rızıkları, yerleri, kaderleri ve ecelleri dâhil, işte bunların) her biri (kendisine bakan melekler için) çok açık olan (Levh-i Mahfûz nâmındaki) bir Kitap'tadır.' (Hûd Sûresi:6), '(Ey insan!) Eğer Allâh sana (hastalık ve fakirlik gibi) bir zarar dokunduracak olursa, Kendisinden başka onu açacak hiçbir kimse yoktur. Ama eğer sana (sağlık ve zenginlik gibi) bir hayır dokunduracak olursa, zâten O (o nîmeti koruyup sende sürekli kılmak, dilediğinde de elinden almak dâhil) her şeye (hakkıyla gücü yeten bir) Kadîr'dir.' (el-En'âm Sûresi:17), 'Allâh sana (hastalık ve fakirlik gibi) bir zarar dokunduracak olursa artık O'ndan başka onu aslâ (giderip) açacak hiçbir

kimse yoktur. Ama O sana (sıhhat ve zenginlik gibi) bir hayır (ulaştırmayı) murâd ederse, (dilediği iyilikler dâhil) O'nun fazlını geri çevirebilecek hiçbir kimse de aslâ yoktur. O (Allâh-u Te'âlâ), kullarından murâd ettiği kimselere o (lütfu)nu ulaştırır. Yine ancak O Ğafûr'dur (belâları günahlara keffâret yaparak bağışlayandır), Rahîm'dir (kullarına ziyâdesiyle acıdığı için âfiyetler verendir).' (Yûnus Sûresi:107), 'Muhakkak ki Allâh (karşılaşılan geçici) bir zorluğun ardından büyük bir kolaylık yaratacaktır.' (et-Talâk Sûresi:7'den), Allâh ne dilerse o olur. Allâh'ın yardımı olmadan hiçbir kuvvet yoktur. Allah bize yeter. O ne güzel Vekîl'dir. 'Ben (her türlü kötülükten korunmam için) işimi Allâh'a ısmarlıyorum. Şüphesiz ki Allâh, kulları (hakkıyla gören ve Kendisine sığınanları tüm sıkıntılardan koruyup gözeten bir) Basîr'dir.' (el-Mü'min Sûresi:44'den), '(Ey Allâh!) Senden başka hiçbir ilâh yoktur! (Haksız yere bir kuluna belâ vermekten ve beni kurtarmak dâhil herhangi bir şeyden âciz kalmaktan) Seni tesbîh ile (tenzih eder ve uzak tutarım). Gerçekten de ben (Senden izinsiz ümmetimi bırakıp hicret ederek kendimi tehlikeye arz ettiğim için nefsine yazık eden) zâlimlerden oldum.' (el-Enbiyâ Sûresi:87'den), 'Ey Rabbim! Ben gerçekten hayır (ve rızık)dan (yiyecek olarak az veyâ çok) bana indirdiğin (ve indireceğin) şeye muhtaç biriyim.' (el-Kasas Sûresi:24'den), 'Ey Rabbim! (Ardımdan yoluma sahip olacak bir çocuk vermeden) beni tek (başına kalmış) biri olarak bırakma. (Ama sen böyle takdir buyurduysan elbette buna da râzıyım.) Zâten (ardımda bırakacağım) vârislerin en iyisi ancak Sensin.' (el-Enbiyâ Sûresi:89'dan), (Ey Allâh! Duâlarımı kabûl eyle).» *(Ahmed eş-Şinâvî, Zamâiru's-serâiri'l-İlâhiyye, 1/124); (Lâlegül dergisi, Haziran 2023, sayı 124, sh:41)*

2. (B90) (Yeni ay görüldüğünde okunacak) Lafza-i Celâl (zikri).

Yeniay gördüğünde Lafza-i Celâl (yani başlarken önce:

«Yâ Allâhu»

diye başlanır sonra nidâ harfi terk edilip:

«Allâhu Allâhu»

diye devâm edilen zikir) veyâ kelime-i tevhîdi (yani:

«Lâ ilâhe illallâh»

diye) altmış altı defa zikrettikten sonra:

«Allâhümmec'al hâzeşşehra hayran lenâ ve şerran li a'dâ-inâ, Allâhümmedfa' annâ cemî'al esqâmi vel belâ, bi hurmetismikel celâli ve bi hurmeti rasûlikel emîni Muhammedin sallallâhu te'âlâ aleyhi ve sellem»

diye duâ eden kimse o ayın sonuna kadar bütün acılardan ve hastalıklardan emîn olup tüm hayır ve bereketlere nâil olur. *(Seyyid Süleyman el-Hüseynî, Kenzü'l-esrâr fi'l-havâssı ve'l-ezkâr, sh:59-64, Yûsuf ibn-i İbrâhîm, Kazâu'l-hâcât, sh:18); (Arifan dergisi, Ocak 2010, sayı 28, sh:58-59)*

3. (F26) Ayın başında okunacak (Erba'în-i İdrîsiyyeden otuz dördüncü) ism-i şerîf.

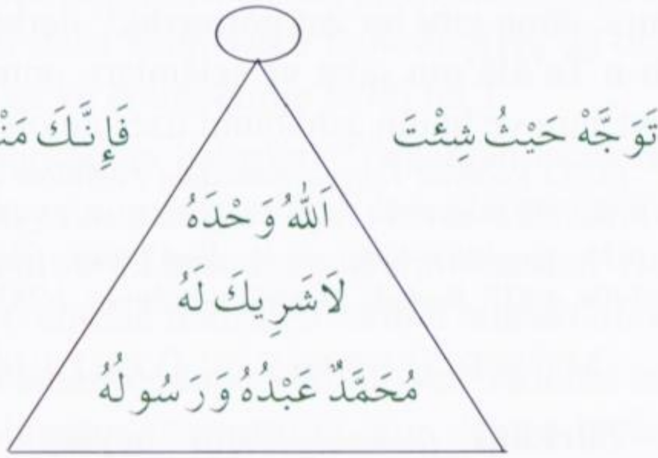
Her kim ayın başında bu ism-i şerîfi zikrederse, Allâh-u Te'âlâ'nın izniyle o ay o kişi için çok hayırlı geçer. İsm-i şerîf:

«Yâ mübdi-e berâyâ ve mü'îdehâ ba'de fenâ-ihâ bi qudratih, yâ Mübdî!»

«Ey mahlûkatı baştan var eden ve hepsi yok olduktan sonra tekrar onları kudretiyle diriltecek olan! Yâ Mübdî!» *(Şihâbüddin es-Sühreverdî, Şerhu'l-esmâi'l-erba'în, Yazma Nüsha, Ayasofya, no:377, verak: 114; Ayasofya, no:3358, verak: 149; Yazma Bağışlar, no:2773, verak: 14; Beyazıd Devlet, no: 1256, verak: 22; Muhammed ibnü Hatîriddîn, el-Cevâhiru'l-hams, sh:271-272; Allâme Şeyh Muhammed et-Tûnusî, er-Ravzatü's-sündüsiyye fi'l-esmâi'l-İdrîsiyyeti's-Sühreverdiyye, sh:51-52; Fazlullâh Muhammed ibnü Eyyûb, Fetâve's-sûfiyye, verak:142); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 58, Her biri ism-i Âzam kuvvetinde olup dünya ve âhiretle ilgili tüm istekleri en süratli gerçekleştiren Erba'în-i İdrîsiyye, sh:212)*

4. (F44) (Efendimiz (ﷺ)in mübârek omzundaki) Mühr-ü şerîfin özelliği.

Zürkānî (Rahimehullâh)ın beyânı vechile, mühr-ü şerîfin içinde:

«اَللهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ ۞ مُحَمَّدٌ عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ»

«Allâh tektir, hiçbir ortağı yoktur. Muhammed O'nun kulu ve rasûlüdür.»

Dışının sağ tarafında:

«تَوَجَّهْ حَيْثُ شِئْتَ»

«(İstediğin yerde) istediğin şeye yönel.»

Dışının sol tarafında ise:

«فَإِنَّكَ مَنْصُورٌ»

«Muhakkak sen yardım olunmuşsun»

yazılıydı ki, sûreti şöyle çizilmiştir. *(Muhammed el-Bintenî, Medâricu's-su'ûd ile 'ktisâi'l-bürûd, sh:64); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 46, Peygamber efendimizin mevlid kıssası ve mûcez hayatı, sh:661)*

«İbni Ebî Hayseme Târîhi»nde zikredildiği üzere; nübüvvet mührü bir güvercin yumurtası büyüklüğünde içi etli, yeşil bir bendir ki; üst üste gelen mübârek tüylerden oluşan bir hat ile … yazılıydı ve o mühür nur gibi parlamaktaydı. *(Muhammed el-Bintenî, Medâricu's-su'ûd ile 'ktisâi'l-bürûd, sh:35-36; Ebû Sa'd en-Nîsâbûrî, Şerefü'l-Mustafâ, no:139, 1/408-410; Sâlihî, Sübülü'l-hüdâ, 2/159; İbni Hişâm, es-Sîre, 1/187-188; İbni Cerîr, et-Târîh, 2/280; Beyhakî, ed-Delâil, 2/66; İbni Sa'd, et-Tabakāt, 1/129; Ebu Nu'aym, ed-Delâil, 1/172; İbnü'l-Cevzî, el-Muntazam, 2/313); (Lâlegül dergisi, Haziran 2015, sayı 28, sh:12)*

Tirmizî (Rahimehullâh)dan naklonulduğu üzere mührü şerifin bir takım hâsseleri vardır; Her kim abdest alıp sabahleyin ona bakarsa Allâh-u Te'âlâ onu akşama kadar muhafaza eder. Akşamleyin bakanı sabaha kadar hıfzeder. **Ayın başında bakanı sene sonuna kadar tüm belâlardan korur.** Yolculukta nazar edenin o seferi mübarek olur ve o sene ölen kişiye îmanla çene kapamak nasip olur. Ömründe bir kere dahi muhabbet ve îmanla Kendisine nazar edeni Allâh-u Te'âlâ o kişi kendisine kavuşuncaya kadar istenmedik her türlü şeyden hıfz eder. *(Muhammed el-Bintenî, Medâricu's-su'ûd ile 'ktisâi'l-bürûd, sh:64); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 46, Peygamber efendimizin mevlid kıssası ve mûcez hayatı, sh:662)*

5. (G84) Bol rızıklara nâil olmak için (Hicrî ayın başında) Fâtiha sûresi okumak.

❖ Hilâl gecesi otuz üç kere Fâtiha okumak.

İmâm-ı Şinâvî (Rahimehullâh)ın beyânı vechile; mücerreb olan faydalı şeylerden biri meşâyih tarafından şöyle açıklanmıştır: «Her kim ru'yet-i hilâl vaktinde (ayın ilk görüldüğü birinci gece) besmeleyi Fâtiha'ya ekleyerek bir nefeste sonuna kadar (nefesi yetmeyen ise yine besmeleyi Fâtiha'ya ekleyerek nefesinin yettiği yere kadar) okusun. Bu sırada huşû, boyun eğme ve kalbi kırık bir vaziyette gözlerini yumarak avuç içlerine doğru başını döndürsün ve bu sûretle Fâtiha'yı otuz üç (33) kere tekrar etsin ve sayıyı tamamladıktan sonra gözlerini avuç içlerine bakarak açsın. Sonra başını kaldırıp istediği şeyi söyleyerek hâcetini Allâh-u Te'âlâ'dan talep ederse, gerçekten o kişinin isteği yerine getirilir, hiç ummadığı yerden rızkı ona gelir ve bu sûre-i celîlenin bereketiyle mutlakā o ay içinde bâzı paralar elde eder. Bu husus böylece tecrübe edilmiş (ve denenmiş)tir.» *(Ahmed eş-Şinâvî, Şerhu'l-Cevâhiri'l-hams, 1/122); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 99, Rızık Bolluğu ve Zenginlik İçin Okunacaklar ve Yapılacaklar, 1. Cilt, sh:26)*

❖ **Hicrî ayın ilk haftası okunacak Fâtiha sûresi virdi.**

Yüce velî Muhammed Hakkı en-Nâzillî (Rahimehullâh) Fâtiha Sûresi'nin rızık genişliği için çok mühim bir sırrını zikrederken şöyle anlatmıştır: «1262 (1846) yılında Medîne-i Münevvere'de bulunduğum sırada Hind ulemâsından olan şeyhim Mustafa el-Hindî (Kuddise Sirruhû) bana: 'Benim şeyhim dünyâlık bir işle meşgul olmayıp insanlardan uzak bir yerde ikāmet ederdi. Kendisinin birçok farklı milletten müteşekkil mürîdleri vardı. Şeyhimin ne bir kazancı, ne de bir ticâreti olmamasına rağmen müridlerinin hepsine sevecekleri yemekleri ikrâm ederek onları her gün doyururdu ki işte bu hâl Fâtiha Sûresi'nin sırrı ile gerçekleşirdi.' diye anlattı.» Muhammed Hakkı en-Nâzillî (Rahimehullâh) Fâtiha Sûresi ile alâkalı rızık bolluğu için tecrübe edilen bu virdi şöyle nakletmektedir: «(Hicrî) bir ayın ilk Pazar günü Fâtiha Sûresi 70, pazartesi 60, salı 50, çarşamba 40, perşembe 30, cumâ 20 ve cumartesi 10 kere okunur yâni bu virde (hicrî) ayın ilk haftası pazar günü başlanıp Fâtiha Sûresi'nin kırâati her gün 10'ar tâne azaltılarak bir hafta boyunca devâm edilir. Şeyhim (Mustafa el-Hindî (Kuddise Sirruhû)) bana bu şekilde icâzet vermiştir.» *(Muhammed Hakkî en-Nâzillî, Hazînetü'l-esrâr ve celîletü'l-ezkâr, sh:118); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 76, İçindeki her sûrenin fazîletleri, havassı ve duâları ile Yâsîn cüzü, sh:27); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 99, Rızık Bolluğu ve Zenginlik İçin Okunacaklar ve Yapılacaklar, 1. Cilt, sh:21); (Lâlegül dergisi, Eylül 2020, sayı 91, sh:69)*

6. (G62) Gözün şifâsı için (hicrî ayın başında) okunacaklar.

Görme zayıflığı ve göz ağrısından şikâyeti olan bir kişi, hicrî bir ayın ilk günlerinde ayın ilk hâlini gördüğü zaman sağ elini gözüne koyarak her birinin başında besmele çekip sonlarında da «Âmîn!» diyerek 10 kere Fâtiha Sûresi, ardından 3 kere İhlâs Sûresi, en sonunda da 7 kere:

«Şifâ-en min külli dâ-in birahmetike yâ erhamerrâhimîn!»

«(Ey Allâh!) Her hastalığa karşı (Senden) bir şifâ (istiyoruz). Ey acıyanların en merhametlisi rahmetinle (bize muâmele eyle).»

duâsını okuyup sonra da 5 defâ:

«Yâ Rabbi!»

«Ey Rabbim!»

diye yalvarırsa, Allâh-u Te'âlâ'nın izniyle böyle yapan kişinin gözündeki hastalık geçer. *('Abdullâh ibnü Es'ad el-Yâfi'î, ed-Dürrü 'n-nazîm fi havâssi'l-Kur'âni'l-'Azîm, sh:13); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 32, Her bir uzuv için Şifâ âyetleri ve cehennemi haram kılan zikirler, sh:21); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 76, İçindeki her sûrenin fazîletleri, havassı ve duâları ile Yâsîn cüzü, sh:21); (Lâlegül dergisi, Eylül 2020, sayı 91, sh:69)*

7. (G65) Ayın ilk gecesi «اَلسَّلَامُ» «es-Selâm» ismini yazmak.

İmâm-ı Bistamî'nin nakline göre; her kim ru'yet-i hilâlde (ayın ilk gecesinde) cam bir çanağa Allâh-u Te'âlâ'nın «اَلسَّلَامُ» «es-Selâmü» ism-i şerîfini 131 kere yazar da sonra onu suyla ğasleder (yıkayıp suya acıkır) ve akabinde onu üç gün aç karnına içerse Allâh-u Te'âlâ o kişiye o ayın havâdisinden (kötü olaylarından) selâmet verir. İsm-i şerîfin yazılış şekli:

«السلام»

('Abdurrahmân el-Bistâmî, el-Ed'ıyetü'l-müntehabe, Süleymâniye Ktp., Hacı Mahmud Efendi, rakam:4228, verak:6b; Aynı mlf., Vasfü'd-devâ fî keşfi âfâti'l-vebâ, sh:25; Taşköprîzâde, Risâletü'ş-şifâ li-edvâi'l-vebâ, sh:75); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 86, Emrâz-ı sâriye [Bulaşıcı hastalıklar] ve korunma yolları, 2. Cilt, sh:228)

ŞA'BÂN-I ŞERÎF AYINDA OKUNACAK DUÂLAR ve ZİKİRLER

8. (H06) Şa'bân-ı Şerîf'te zikir.

Kendisinde her şeyin tafsilatlı beyânı bulunan Tevrat kitabında şöyle yazılıdır: «Her kim Şa'bân ayında:

«Lâ ilâhe illallâh, ve lâ na'büdü illâ iyyâh, muhlisîne lehüddîn, velev kerihel kâfirûn»

'Allâh'tan başka hiçbir ilah yoktur. Biz ancak O'na ibâdet ederiz. Kâfirler istemese de biz taatımızı sırf O'na tahsis ederiz'

derse, Allâh-u Te'âlâ ona bin senelik ibâdet (sevâbı) yazar. Bin senelik günahı olsa bile sildirir, kabrinden yüzü dolunay gibi parlak olarak çıkar ve Allâh-u Te'âlâ indinde sıddîk olarak yazılır.» *(Safûrî, Nüzhetü'l-mecâlis, 1/144); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:278)*

9. (H07) Şa'bân-ı Şerîf ayının her on gününün zikirleri.

Şa'bân-ı Şerîf ayının her on gününde bâzı husûsî zikirleri okumak da müstehab sayılmıştır. Şöyle ki:

İlk on gününde her gün 100 defâ:

- «Yâ Latîf!»

«Ey (kullarına karşı lütufkâr olan) Latîf!»

İkinci on gününde her gün 100 kere:

- «Yâ Azîz!»

«Ey (hiç mağlup olmayacak yegâne güc sâhibi) Azîz!»

Üçüncü on gününde her gün 100 kere:

- «Yâ Rezzâq!»

«Ey (bolca rızık ihsân eden) Rezzâk!»

diye zikredilir. Bu zikirlerin her birinde 100 sonunda şu duâ okunursa, bunu yapan kişinin isteğinin gerçekleşmesi husûsunda Allâh-u Te'âlâ ona yardım eder. Bu duâ şöyledir:

«Allâhümme yâ kâmilellutf! Yâ hafiyyel eltâf! Tedâraknî bi lutfikel hafiyyi verhamnî ve ehlî vel mü'minîne tahte sürâdiqâti izzik»

«Ey Allâh! Ey lütfu tam olan! Ey lütufları (anlaşılamayacak kadar) gizli olan! Gizli olan lütfunla beni (muratlarım husûsunda) tamamla. İzzetinin perdeleri altında(n ihsân edeceğin rahmet esintilerinle) bana, âileme ve müminlere rahmet eyle.» *(el-Hâcce Dürriyye Halîl el-Hurfân, el-Fevâidü'l-İlâhiyye el-vâride 'an Hayri'l-Beriyye, sh:93); (Lâlegül dergisi, Mart 2021, sayı 97, sh:70)*

10. (B76) İftâr duâsı.

Enes (Radıyallâhu Anh)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte Rasûlüllâh (ﷺ) şöyle buyurmuştur: «Herhangi bir Müslüman oruç tutar da, iftâr ânında:

«Yâ azîm, yâ Azîm! Ente ilâhî lâ ilâhe ğayruk, iğfirlizzenbel azîm, fe-innehû lâ yağfiruzzenbel azîm, illel azîm»

'Ey büyük (Allâh)! Ey büyük (Allâh)! Benim İlâhım ancak Sensin. Senden başka hiçbir ilâh yoktur. Benim için büyük günahlarımı

bağışla, zîrâ şu muhakkak ki büyük günahı (Senin gibi) Büyükten başkası mağfiret edemez.'
derse, mutlakā annesinin kendisini doğurduğu gündeki gibi günahlarından sıyrılır. Bunu çocuklarınıza öğretin, zîrâ muhakkak bu Allâh-u Te'âlâ'nın ve Rasûlü'nün sevdiği bir kelimedir. Allâh-u Te'âlâ bununla (duâ edenin) dünyâ ve âhiret işlerini yoluna koyar.» *(İbnü 'Asâkir, Târîhu Medîneti Dimeşk, rakam:6761, 54/238; 'Alî el-Müttakî, Kenzü'l-'ummâl, rakam:24400, 8/614; 'Alî el-Üchûrî, Fezâilü şehri Ramazân, sh:128); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 19, Ramazân-ı Şerîf Risâlesi, sh:379); (Lâlegül dergisi, Nisan 2022, sayı 110, sh:67)*

11. (D81) Hâcetlerin husûlü için Şa'bân-ı Şerîf'in ilk gecesi okunacak ve ilk gecesinden başlanıp Berâat gecesi'ne kadar her gece okunacak âyet-i kerîmeler.

a) Yemen ehlinden olan bâzı âriflerden nakledildiğine göre; her kim Duhân Sûresi'nin ilk sekiz âyetini Şa'bân ayının ilk gecesinde 15 kere okur, sonra Allâh-u Te'âlâ'ya zikredip hamd-ü senâda bulunur, daha sonra da Nebî (ﷺ)e birkaç kere salevât okuduktan sonra dünyâ ve âhiret hayırları husûsunda Allâh-u Te'âlâ'dan ne isterse mutlakā kendisine verilir. Gerçekten bu amel icâbet bakımından çok süratlidir. *(Muhammed ed-Dimyâtî, Nihâyetü'l-emel, 2/388); (Lâlegül dergisi, Mart 2021, sayı 97, sh:70)*

b) İsteklerinin gerçekleşmesini isteyen kişi, Duhân Sûresi'nin ilk sekiz âyet-i kerîmesini Şa'bân ayının ilk gecesinde yatsı namazından sonra 15 kere okur ve Şa'bân ayının on dördüncü gecesini on beşinci gününe bağlayan geceye yâni Berâat Gecesi'ne kadar bu minval üzere devâm eder, Berâat Gecesi'nde ise aynı âyet-i kerîmeleri yatsı namazından sonra 30 kere okur. Akabinde bir süre Allâh-u Te'âlâ'yı zikredip ardından istiğfâr eder, sonra Rasûlüllâh (ﷺ)e salât-ü selâm getirip ardından istediği şey neyse onu Allâh-u Te'âlâ'ya arz ederse, Allâh-u Te'âlâ'nın izniyle dilediği şey gerçekleşir. *(el-Yâfi'î, ed-Dürrü'n-nazîm, sh:96; et-Temîmî, Havâssu'l-Kur'âni'l-'Azîm, Süleymâniye Kütüphânesi, Servili, rakam:227, verak:63b-64a; Muhammed ibnü Ali Hırîd, el-Vesâliü'ş-şâfi'a, sh:234); (Lâlegül dergisi, Mart 2021, sayı 97, sh:71)*

Âyet-i kerîmelerin okunuşu:

«E'ûzübillâhimineşşeytânirracîm. Bismillâhirrahmânirrahîm. Hâ mîm. Vel kitâbil mübîn. İnnâ enzelnâhü fî leyletim-mübâraketin innâ künnâ münzirîn. Fîhâ yüfraqu küllü emrin hakîm. Emram-min indinâ, innâ künnâ mürsilîn. Rahmetem-mir-rabbik, innehû hüvessemî'ul alîm. Rabbissemâvâti vel ardi ve mâ beynehümâ, in küntüm-mûqinîn. Lâ ilâhe illâ hüve yuhyî ve yümît, rabbüküm ve rabbü âbâ-ikümül evvelîn»

12. (H30) Şa'bân-ı Şerîf'te Kur'ân-ı Kerîm tilâveti.

Şâ'bân ayı Ramazanın mukaddimesi gibi olduğundan Ramazana güçlü ve hevesli girmeye bir hazırlık ve alışkanlık olsun ve ruhlar Rahmân'ın taatına riyazat (antrenman)lı bulunsun diye oruç tutmak ve Kur'ân-ı Kerîm okumak gibi Ramazanda meşrû olan ameller Şa'banda da meşrû kılınmıştır. Enes (Radıyallâhu Anh) şöyle demiştir: «Rasûlüllâh (ﷺ)in ashâbı Şa'bân ayının hilalini gördüklerinde, mushaflara kapanıp sıralı okurlardı.» Seleme ibni Küheyl (Radıyallâhu Anh)ın nakline göre: «Şa'bân ayı kurrâ ayıdır.» denilirdi. Şa'bân ayı girdiğinde Habib ibni Sâbit (Radıyallâhu Anh): «İşte bu Kurrâ ayıdır.» buyururdu. 'Amr ibni Kays el-Mülâî (Radıyallâhu

Anh) Şa'bân ayı girdiğinde kapısını bacasını kapatır, kendisini sadece Kur'ân-ı Kerîm okumaya ayırırdı. Hasen ibni Sehl (Radıyallâhu Anh)ın beyânına göre: «Şa'bân ayı: 'Yâ Rabbi! Beni iki büyük ayın arasına yerleştirdin, peki bana hangi ameli ayırdın?deyince Allâh-u Te'âlâ: 'Kur'an okumayı sende sâbit kıldım' buyurdu.» Artık bu kıymetli vakitleri boş geçirip zâyi edenler, üstelik kötü amellerine bu kıymetli mevsimleri şâhit edenlerin vay hâline! Receb geçti onda güzel bir amel yapmadın, işte sana mübârek Şa'bân ayı geldi. Ey bilgisizce vakitlerini zayi eden kul! Bu vakitler hürmetine ayıl da helâkinden sakın. Yakında zorla da olsa lezzetleri bırakacaksın. İstemesen de ölüm yurdunu boş bırakacak. Gücün nispetinde hatâlarını telâfi et ihlaslı bir tevbeyi kendine medâr et, cehennemden selâmeti çokça talep et, suçluların en iyisi kusurunu telâfi edendir. *(İbni Receb, Letâifü'l-me'ârif, sh:258-259; el-Geylânî, el-Ğunye, 1/341; el-Alûsî, Ğâliyetü'l-mevâ'ız, 2/161); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:269)*

13. (G59) Şa'bân-ı Şerîf'te istiğfâr.

a) (A13) Üç ayların istiğfârı.

İbni Abbâs (Radıyallâhu Anhümâ)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte şöyle buyrulmuştur: «Her kim Receb, Şa'bân ve Ramazân'da, öğlen ikindi arası:

«Estağfirullâh el azîmellezî lâ ilâhe illâ hüvel hayyel qayyûme ve etûbü ileyh, tevbete abdin zâlimin linefsihî lâ yemlikü linefsihî darran ve lâ nef'an ve lâ mevten ve lâ hayâten ve lâ nuşûrâ»

'Kendisinden başka hiçbir ilâh bulunmayan, Hayy ve Kayyûm olan O büyük Allâh-u Te'âlâ'dan mağfiret talep ederim. Kendisi hakkında ne bir zarâra ne bir faydaya, ne ölüme, ne de yaşamaya ve ne de dirilmeye mâlik olmayan, (günahlar işleyerek) kendisine zulmetmiş bir kulun tevbesiyle, O'na tevbe ederim.'

derse, Allâh-u Te'âlâ (o kişinin sevap ve günahlarını yazmakla görevli) iki meleğe: 'Bu kulun amel defterindeki günahlarıyla alâkalı yazıları yakın.' diye vahyeder.» *(es-Safûrî, Nüzhetü'l mecâlis, 1/140; 'Alî el-Kārî, el-Edeb fî Receb, rakam:16, 2/291-292 - Mecmû'u Resâili 'Alî el-Kārî zimnında, risâle rakamı:15); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 15, Receb-i Şerîf Risâlesi, sh:272); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:279); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 19, Ramazân-ı Şerîf Risâlesi, sh:356); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 40, İstiğfâr Risâlesi, sh:193); (Lâlegül dergisi, Şubat 2022, sayı 108, sh:76)*

Hâfız Demîrî (Rahimehullâh)ın naklettiği rivâyette ise bu istiğfârın yedi kere okunması kaydı mevcut olup öğlen-ikindi arası kaydı zikredilmemiştir. Dolayısıyla Receb ve Şa'bân aylarında bu istiğfârı yedi kere okuyan da bu müjdeye nâil olur. *('Alî el-Kārî, el-Edeb fî Receb, 2/292 - Mecmû'u Resâili 'Alî el-Kārî zimnında, risâle rakamı:15); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 15, Receb-i Şerîf Risâlesi, sh:270); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 40, İstiğfâr Risâlesi, sh:194); (Lâlegül dergisi, Şubat 2022, sayı 108, sh:76)*

b) (A71) Ali ibni Ebî Tâlib (Radıyallâhu anh)dan rivâyet edilen bütün dertleri ve sıkıntıları kaldıran, rızkı bollaştıran ve tüm mihnetleri gideren istiğfâr.

Nevf el-Bikâlî (Radıyallâhu Anh)dan nakledildiğine göre; İstiğfarın birçok sîğası varsa da Ali ibni Ebî Tâlib (Radıyallâhu Anh)dan rivâyet edilen şu istiğfâr pek büyüktür. Bir Arâbî, Ali (Radıyallâhu Anh)a gelerek, karşılaştığı zorluklardan, maddî sıkıntıdan ve çoluk çocuğunun kalabalık oluşundan şikâyette bulununca, o kendisine: «İstiğfara devam et» buyurdu. Adam bir zaman sonra tekrar gelerek; çok istiğfâr ettiğini fakat hâlinde bir düzelme görmediğini arz edince, Ali (Radıyallâhu Anh) ona: «Her halde sen istiğfarı güzel yapamıyorsun» dedi. O kişi «O zaman sen bana öğret» deyince ona şöyle buyurdu: «Niyetini güzel yap, Rabbine itaat et ve şöyle söyle:

«Allâhümme innî estağfiruke min külli zenbin qaviye aleyhi bedenî bi âfiyetike ev nâlethû qudratî bi fadli ni'metike ev besattü ileyhi yedî bi sâbiği rizqike evittekeltü fîhi inde havfî minke alâ inâ-etike ev vesiqtü bihilmike ev avveltü fîhi alâ kerîmi afvik, Allâhümme innî estağfiruke min külli zenbin huntü fîhi emânetî ev behastü fîhi nefsî ev bezeltü fîhî lezzâtî ev esartü fîhi şehvetî ev se'aytü fîhi li ğayrî evistağveytü fîhi men tebi'anî ev ğalebtü fîhi bi fadli hîletî iz hiltü fîhi aleyke mevlâye felem tağlibnî alâ fi'lî iz künte sübhâneke kârihen lima'siyetî lâkin sebeqa ilmüke fihtiyârî vesti'mâli mürâdî ve îsârî fehalümte annî felem tüdhilnî fîhi hayran ve lem tahmilnî aleyhî qahran ve lem tazlimnî şey-â, estağfiruke yâ erhamerrâhimîne yâ sâhibî inde şiddetî yâ mü-ennisî fî vahdetî yâ hâfizî fî ni'metî yâ veliyyî fî niqmetî yâ kâşife kurbetî yâ müstemi'a da'vetî yâ râhime abratî yâ müqîle asratî yâ ilâhil haqîqa yâ rukniyel vesîqa yâ câriyellesîqa yâ mevlâyeşşefîqa yâ rabbel beytil atîqi ahricnî min hileqil medîqi ilâ se'atittarîqi bi feracin min indike qarîbin vesîqin vekşif annî külle şiddetin ve dîqin vekfinî minessû-i vel eze mâ ütîqu ve mâ lâ ütîq, Allâhümme ferric annî külle hemmin ve ğammin ve ahricnî min külli huznin ve kerbin yâ fâricel hemmi ve yâ kâşifel ğammi yâ münzilel qatri ve yâ mücîbe da'vetil mudtarri yâ rahmâneddünyâ vel âhirati ve rahîmehümâ ve salli alâ hayratike min halqike Muhammedin sallallâhu te'âlâ aleyhi ve selleme ve âlihittayyibînettâhirîn, ve ferric annî mâ dâqa bihî sadrî ve île minhü sabrî ve qallet fîhi hîletî ve da'ufet lehû quvvetî yâ kâşife külli durrin ve beliyyetin ve yâ âlime külli sirrin ve hafiyyetin yâ erhamerrâhimîne üfevvidu emrî ilallâhi innallâhe basîrun bil ibâdi ve mâ tevfîqî illâ billâhi aleyhi tevekkeltü ve hüve rabbül arşil azîm»

'Ey Allâh! Şüphesiz ki ben, Senin verdiğin âfiyetle bedenimin işlemeye kuvvet kazandığı, üstün nîmetinle gücümün eriştiği, bol verdiğin rızkınla elimin uzandığı her günahımdan, ayrıca Senden korksam da, cezâmı geciktirmene güvenerek veya hilmine yaslanarak ya da cömertçe affına itimat ederek işlemiş olduğum her günahtan mağfiret diliyorum. Ey Allâh! Gerçekten ben kendisinde emânetime hâinlik ettiğim, ya da kendime haksızlık ettiğim veya nefsim için savurganlıkta bulunduğum yahut şehvetimi tercih ettiğim veya başkası için uğraştığım ya da bana uyanı azdırıp düşürdüğüm yahut hilekârlıkla üstün geldiğim her günahtan ötürü aff-ı mağfiret istiyorum. Ey Mevlâm! Hani Sen benim bu günahlarımı istemezken, ben Sana karşı hile yaparmışcasına davranmıştım da, Sen ezelî ilminde benim ne yolu seçeceğimi bildiğinden beni o işlerden engellememiştin. Fakat beni zorla günahlara sokmayıp, acele etmeyerek beklemiştin ve bana zerre kadar bile zulm etmemiştin! Ey acıyanların en acıyıcısı! Ey darlığımda sâhibim! Ey yanlızlığımda enîsim! Ey nîmetimin koruyucusu! Ey belâmın savuşturucusu! Ey sıkıntımın gidericisi! Ey duamı işiten! Ey gözyaşıma acıyan! Ey gerçekten günahımı silen! Ey güvenilir dayanağım! Ey en yakın kurtarıcım! Ey şefkatli Mevlâm! Ey Beyt-i Atîk'in Rabbi! Beni darlıklarımdan geniş yola çıkar, Kendi tarafından beni en yakın zamanda güvenle feraha çıkar, her zorluk ve darlığı benden aç, gücüm yeten, yetmeyen her şeye karşı bana kâfi (yeterli) gel. Her türlü gam ve kederi benden uzaklaştır. Her üzüntüden ve dertten beni halâs et (kurtar)! Ey sıkıntıları açan!

Ey gamları keşfeden (sıkıntıları açan)! Ey yağmuru indiren! Ey darda kalmışın duasını kabul eden! Ey dünyâ ve âhiretin Rahman ve Rahîm'i! Yaratıkların içerisinden seçtiğin Muhammed'e ve âk-pâk olan Ehl-i Beyt'ine salât eyle! Ey bütün zarar ve belâları açan! Ey tüm gizli ve kapalıları bilen! Ey merhametlilerin en çok acıyanı! Göğsümü darlatan, sabrımı tüketen, çaremi azaltan ve kuvvetimi zaafa uğratan her musîbeti benden gider! İşlerimi Allâh-u Te'âlâ'ya ısmarlıyorum. Şühhesiz ki Allâh-u Te'âlâ kulları hakkıyla görendir. Muvaffakıyetim ancak Allâh-u Te'âlâ'nın yardımıyladır. Ancak O'na güvendim. O, büyük Arş'ın Rabbidir.» Âmîn!

Bu tavsiye ile amel eden zat: «Ben bu istiğfarları birkaç defâ yaptığım anda Allâh-u Te'âlâ benden bütün dertleri ve sıkıntıları kaldırdı, rızkımı bollaştırdı ve tüm mihnetleri giderdi» demiştir. *(Habîb Aydarûs, Ikdü'l-yevâkîti'l-cevheriyye, 1/95-96, Seyyid Muhammed Alevî Mâlikî, Mâ zâ fî Şa'bân, sh:63-65, Habîb Zeyn, en-Nücümüz-Zâhira, sh:140-143); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:280); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 40, İstiğfâr Risâlesi, sh:265)*

c) (A11) Okuduğu gün veyâ gece ölenin mutlaka cennete gireceği müjdelenen Seyyidü'l-İstiğfâr.

Ulemâ buyurmuştur ki: «Receb, günahlardan istiğfâr içindir, Şa'bân kalpleri ayıplardan ıslâh içindir. Ramazân ise kalpleri nurlandırmak içindir. Özellikle de seherlerde, «Seyyidü'l-istiğfâr (istiğfarların efendisi)» denilen tevbeyi hiç terk etmemek gerekir. *('Abdülhamîd Kuds el-Mekkî, Kenzü'n-necâh ve's-sürûr, sh:147; Enîsü'l-celîs hâmişi, sh:194); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 15, Receb-i Şerîf Risâlesi, sh:272); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 40, İstiğfâr Risâlesi, sh:187); (Lâlegül dergisi, Şubat 2022, sayı 108, sh:76)*

İstiğfarın bir çok sîğası varsa da, İmâm-ı Üchûrî'nin de beyânı vechile; evlâ olan, «Seyyidü'l-istiğfâr (istiğfarların efendisi)» denilen sîğa ile yapılmasıdır. *(Fedâil-ü şehr-i ramazân, sh:79-80); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 19, Ramazân-ı Şerîf Risâlesi, sh:358)*

Nitekim Şeddâd ibni Evs (Radıyallâhu Anh)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte Rasûlüllâh (ﷺ) şöyle buyurmuştur: «Seyyidü'l-istiğfâr (istiğfarların efendisi), senin:

'Ey Allâh! Benim Rabbim ancak Sensin. Senden başka Hiçbir ilâh yoktur. Beni Sen yarattın. Ben Senin kulunum. Ben (gerekenleri hakkıyla yapmayı beceremesem de) gücüm yettiği kadar (ruhlar âleminde Kālû Belâ günü) Sana verdiğim (îmân) ahd(ine, sözleşmesine vefâ ve buyruklarına itâat sözüne riâyet içindeyim) ve Senin vaad (ettiğ)in (dirilme ve peşisıra karşılaşılacak kıyâmet ahvâline dâir şüphesiz bir îmân) üzereyim. Ben yaptığım (kötü) şeylerin şerrinden (onların dünyâ ve âhirette bana zarar vermesinden) Sana (mahsûs geniş rahmete, Senin affına, rızâna ve sonsuz mağfiretine) sığınıyorum. Ben Senin, üzerimde bulunan (sonsuz ve baha biçilmez) nîmetlerini ikrâr ediyorum, günahlarımı da Sana karşı îtirâf ediyorum. Artık Sen beni mağfiret eyle. Şu muhakkak ki, günahları Senden başkası bağışlayamaz.'

demendir. Her kim gündüzün bir saatinde bu (söylediklerinin muhtevâsı)na yakînen inanarak bunu söyler de, o gün akşama çıkmadan ölürse o kişi cennet ehlindendir. Her kim de gecenin bir saatinde bu (okuduklarının mânâsı)na yakînen îmân ederek (hiç şüphesiz inanarak) bunu söyler ve o gece sabaha çıkmadan ölürse o kişi cennet ehlindendir.» Seyyidü'l-İstiğfârın okunuşu:

«Allâhümme ente rabbî lâ ilâhe illâ ent, halaqtenî ve ene abdüke ve ene alâ ahdike ve va'dike mesteta't, e'ûzü bike min şerri mâ sana't, ebû-ü leke bi ni'metike aleyye ve ebû-ü leke bi zenbî, fağfirlî fe-innehû lâ yağfiruzzünûbe illâ ent»

(el-Buhârî, es-Sahih, ed-De'avât:12, rakam:5947, 5/2323; Ebû Dâvûd, es-Sünen, el-Edeb:110, rakam:5072, 4/478; İbnü Mâce, es-Sünen, ed-Du'â:14, rakam:3872, 2/1274; en-Nesâî, es-Sünen, 8/279; Ahmed ibnü Hanbel, el-Müsned, 4/122, 124; İbnü Hibbân, es-Sahih, rakam:932-933; İbnü Ebî Şeybe, el-Musannef, rakam:30053, 10/296; el-Bezzâr, el-Bahru'z-zehhâr, rakam:3498; Ebu'l-Hasen Bahşel, Târîhu Vâsit, rakam:140, sh:156; İbnü Mendeh, et-Tevhîd, rakam:218, 257; et-Taberânî, el-Mu'cemü'l-kebîr, rakam:7172; Aynı mlf., el-Mu'cemü'l-evsat, rakam:1018; Aynı mlf., Kitâbü'd-Du'â, rakam:312-313; el-Beyhakî, Şu'abü'l-îmân, rakam:667; Aynı mlf., ed-De'avâtü'l-kebîr, rakam: 140; Aynı mlf., el-Kazâ ve 'l-kader, sh:232); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 1, Duâlarım, sh:189); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 15, Receb-i Şerîf Risâlesi, sh:273); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 19, Ramazân-ı Şerîf Risâlesi, sh:358); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 40, İstiğfâr Risâlesi, sh:129); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 84, Ezkâr ve De'avât Külliyâtı ve Duâ İlmihâli, 2. cilt, sh:72); (Lâlegül dergisi, Şubat 2022, sayı 108, sh:76)

14. (F25) Helâlleşmek mümkün değilse okunması gereken istiğfâr.

(Ölümün soğuk yüzünü gösterdiği) bugünlerde kul haklarını sâhiplerine iâde etmeye ve yaptığın zulümlerden dolayı hak sâhiplerine mürâcaat ederek onlardan helallik ve müsâmaha istemeye çok süratle koşmalısın. Eğer (hak sâhibi öldüğünden veyâ ödeyecek bir şeyin bulunmadığından dolayı) helâlleşmek mümkün olmazsa yâhut buna vaktin kalmamışsa o zaman aşağıda zikredeceğim şu istiğfâra devâm edesin. Zâten herkes her vakit bu istiğfâra devâm etmelidir, zîrâ bu çok mühim amellerdendir. O istiğfâr şudur:

«Allâhümme yâ Rabb! İnnî estağfiruke ve etûbü ileyke min mezâlime kesîratin li ibâdike qibelî, fe eyyümâ abdin min ibâdike ev emetin min imâ-ike kânet lehû qibelî mazlimetün zalemtühâ iyyâhü min mâlin ev bedenin ev irdin alimtühâ ev lem a'lemhâ qad ğâbe ev mâte ve lem esteti' en etehallelehâ minh, fe es-elüke en türdiyehû annî bimâ şi'te ve keyfe şi'te sümme tehebehâ lî min ledünke fe-inneke vâsi'un li zâlike küllihî inneke vâsi'ul mağfirati ve ledeykel hayru küllüh, yâ Rabbi mâ tasne'u bi azâbî?! Ve rahmetüke vesi'at külle şey-in feltesa'nî rahmetüke fe-innî lâ şey-e ve es-elüke yâ Rabbi en tükrimenî bi rahmetike ve lâ tü-âhizenî bi zünûbî, ve mâ aleyke en tü'tiyenillezî se-eltüke yâ Rabb?! Yâ Allâh! Yâ Rabb! Ve mâ yenqusuke en tef'ale bî mâ se-eltüke ve ente vâcidün li külli hayr»

«Ey Allâh! Ey benim Rabbim! Şüphesiz ben, Senin kullarının benim üzerimde olan birçok haklarından dolayı Senden mağfiret talep ediyorum ve Sana tevbe ediyorum. Erkek veyâ kadın kullarından herhangi birinin benden alacağı bir hak varsa, ben bilerek veyâ bilmeyerek ona malı, bedeni veyâ ırzı-haysiyeti hususlarından herhangi biriyle bir haksızlık yapmışsam ve ondan helâlleşme imkânı bulamamışsam, Senden niyâzım odur ki; dilediğin şeyle ve istediğin şekilde onu benden râzı edesin, sonra da tarafından onu(n hakkını) bana bağışlayasın. Çünkü Sen mağfireti geniş olan bir Zat'sın ve bütün hayırlar ancak Senin katındadır. Yâ Rabbi! Bana azap edip de ne yapacaksın?! Oysa Senin rahmetin her şeyi kaplamıştır. O hâlde rahmetin beni de kuşatsın. Zâten ben hiçbir şey değilim. Yâ Rabbi! Senden dilerim ki; rahmetinle bana ikrâm edesin, günahlarımla beni yakalamayasın. Yâ Rabbi! Yâ Allâh! Senden istediğim şeyi bana verecek olsan Sana ne zarârı olur?! Yâ Rabbi! Senden istediğim şeyi benim için yapsan senin neyin eksiltir?! Oysa sen bütün hayırları kuşatmışsın.»

Şu da bilinsin ki; bir insan ölmeden evvel kendi canını cehennem ateşinden kurtarmak için yetmiş bin kelime-i tevhîd tilâvet etmelidir. Zîrâ bu kelime-i tevhîdin kişiyi azaptan kurtaracağı tevâtür derecesine ulaşan rivâyetlerdendir. Yine böylece İhlâs Sûresi'ni bin kere tekrâr etmenin kulun cehennemden fidyesi (kurtuluş bedeli) olacağı ve boynunu cehennemden âzâd ettireceği hadîs-i şerîfte vârid olmuştur. Kerîm olan Mevlâ Te'âlâ'dan niyâz ederiz ki; dünyâda ve âhirette bizlere istenmedik hiçbir şey göstermesin ve bütün Müslüman kardeşlerimiz arasından bu duâya «Âmîn!» diyenler içerisinden dilediklerine bu duâyı şâmil eylesin. Evvelen ve âhiren Allâh-u Te'âlâ'ya hamdolsun. Rasûlüllâh (ﷺ)in Ehl-i Beyti'ne ve sahâbesine salât-ü selâm olsun. *(Fethullâh el-Beylûnî, Hulâsatu mâ tahsilü aleyhi's-sâ'ûn, Kral Suûd Üniv. Ktp, kısım:h, b, rakam:615, verak:31a-33a); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 85, Emrâz-ı sâriye [Bulaşıcı hastalıklar] ve korunma yolları, 1. Cilt, sh:110)*

Faydalı mâlûmât

a) Ödenemeyen kul hakları için yapılması tavsiye edilen istiğfârın zikredildiği hadîs-i şerîf.

İmâm-ı Beylûnî (Rahimehullâh)ın geride zikrettiği bu istiğfârın fazîleti ve faydasının görüleceği hakkında bir hadîs-i şerîf vârid olmuştur. Nitekim Ya'lâ ibni Ümeyye (Radıyallâhu Te'âlâ Anh)dan nakledildiğine göre: «Bir kere Nebî (ﷺ) Efendimiz secde hâlinde olan birinin yanından geçiyorken kişi secdesinde:

'Ey Allâh! Ey benim Rabbim! Şüphesiz ben, Senin kullarının benim üzerimde olan birçok haklarından dolayı Senden mağfiret talep ediyorum ve Sana tevbe ediyorum. Erkek veyâ kadın kullarından herhangi birinin benden alacağı bir hak varsa, ben bilerek veyâ bilmeyerek ona malı, bedeni veyâ ırzı-haysiyeti hususlarından herhangi biriyle bir haksızlık yapmışsam ve ondan helâlleşme imkânı bulamamışsam, Senden niyâzım odur ki; dilediğin şeyle ve istediğin şekilde onu benden râzı edesin, sonra da tarafından onu(n hakkını) bana bağışlayasın. Çünkü Sen mağfireti geniş olan bir Zat'sın ve bütün hayırlar ancak Senin katındadır. Yâ Rabbi! Bana azap edip de ne yapacaksın?! Oysa Senin rahmetin her şeyi kaplamıştır. O hâlde rahmetin beni de kuşatsın. Zâten ben hiçbir şey değilim. Yâ Rabbi! Senden dilerim ki; rahmetinle bana ikrâm edesin, günahlarımla beni yakalamayasın. Yâ Rabbi! Yâ Allâh! Senden istediğim şeyi bana verecek olsan Sana ne zarârı olur?! Ya Rabbi! Senden istediğim şeyi benim için yapman senin neyin eksiltir?! Oysa sen bütün hayırları kuşatmışsın.'

diye duâ ediyordu. Bunu duyan Rasûlüllâh (ﷺ): «Sana müjde olsun! Muhakkak ki Allâh sana istediğini verdi.» buyurduktan sonra ashâbına doğru yönelerek: «Bu kişinin bu duâyı nereden öğrendiğini düşünüyorsunuz? Bu duâyı Şu'ayb Nebî (Aleyhisselâm) yapıyordu. (O bunu bir yerden öğrenmiş olamaz, ancak Allâh-u Te'âlâ ona ilhâm etmiş olabilir.)» buyurdu.» *(Zıyâüddîn el-Makdisî, el-Müntekā min Mesmû'âti Merv, rakam:882, sh:337; Bahâüddîn el-Ebşîhî, el-Müstetraf fî külli fennin müstazraf, 3/271; Muhammed 'Izzet, Kenzü'd-du'â, sh:26); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 85, Emrâz-ı sâriye [Bulaşıcı hastalıklar] ve korunma yolları, 1. Cilt, sh:112)*

İşte ânî bir hastalıkla karşılaşıp helâlleşme imkânı bulamayanlar için bu istiğfâr bizlere bir ümit kapısı açmıştır. Bâzen de kişi imkân bulsa da karşı taraf inadına helâl etmediğinden dolayı hesâbının âhirete kalma tehlikesi mevcuttur. İşte bu istiğfâr bu kimseler için de faydalı olacak ve Allâh-u Te'âlâ Kendi katından vereceği mükâfatlarla hak sâhiplerini râzı ederek o kişiye haklarını helâl ettirecektir.

b) İmâm-ı Beylûnî (Rahimehullâh)ın buyurduğu 70.000 kelime-i tevhîd hatmini insan ölmeden önce kendisi için de okuyabilir, vefat eden birinin arkasından okuyup ona da sevâbını yollayabilir, bu hususta meşâyihın ittifâk ve tecrübesi vardır. Nitekim Mısır'da Kastallânî diye tanınan Ahmed ibni Alî ibni Meymûn et-Tevzerî (Rahimehullâh), Şeyh Ebu'l-Abbâs el-Kuraşî (Rahimehullâh)ın şöyle anlattığını nakletmiştir: Ben Ebû Zeyd el-Kurtubî (Radıyallâhu Anh)ın şöyle anlattığına şâhid oldum: «Bâzı eserlerde zikredilen Nebevî bir haberde: «Her kim yetmiş bin kere:

«Lâ ilâhe illallâh»

derse bu tevhîd zikri onun cehennem ateşinden fidyesi olur.» diye vârid olduğunu okumuştum ve bu müjdeye nâil olmak için 70.000 kelime-i tevhîd hatmi yapmıştım, daha başka ameller de işleyip onları sırf kendi kurtuluşum için saklamıştım. O sırada bir genç bizimle birlikte kalıyordu, cemâat onun keşfinin açık olduğunu, kendisine cennet ve cehennem keşfettirildiğini düşündükleri için yaşının küçük olmasına rağmen onda büyük fazîlet olduğunu iddiâ ediyorlardı, ama benim kalbimde onun keşfi hakkında bir şüphe bulunuyordu. O sırada rast geldi, ihvandan biri bizi evine dâvet etti, tam biz yemeğe el uzatırken bizimle berâber olan o genç çok korkutucu bir nâra attı ve

elini gözlerine kapatarak ağlamaya başladı, orada bulunanlar: «Niye ağlıyorsun?» deyince: «İşte cehennem gözümün önünde! Annemi orada görüyorum.» diye bağırmaya başladı, öyle bağırıyordu ki onu duyan gerçekten onun ciddî olduğundan şüphe etmiyordu, bu yüzden yemekten elini çekti ve ağlamaya devam etti. Ben onun bu hâlini görünce: «Şimdi onun doğru olup olmadığını deneyeceğim.» dedim, bunu bana Allâh-u Te'âlâ ilhâm etti, o anda ben içimden, Allâh-u Te'âlâ'dan başka kimsenin bilmediği o 70.000 bin kelime-i tevhîd hatmi hakkında: «Bu eser (rivâyette geçen müjde) haktır; bunu bize rivâyet edenler sâdık (doğru haber veren) kimselerdir. O hâlde: 'Ey Allâh! Bu (henüz kimsenin rûhuna bağışlamadığım) 70.000 kelime-i tevhîd bu gencin annesinin cehennem ateşinden fidyesidir. Bunu ona hediye ettim.' diye niyet ettim.» Daha benim bu düşüncem tamamlanmamıştı ki o çocuk: «Allâh'a hamdolsun, şimdi annemin cehennemden çıktığını görüyorum ama çıkış sebebini bilmiyorum.» dedi. Sonra sevinçli bir vaziyette yemeğe başladı. Böylece ben iki fayda kazandım. Birincisi; bu rivâyetin (sıhhatine inanıyorsam da) doğruluğunu tecrübe etmiş oldum, ikincisi de çocuğun annesinin selâmet bulmasıyla çocuğun keşfinin doğruluğunu anlamış oldum. Ben bu hadisle daha sonra da amel ettim, eşim ölünce onun rûhuna da tevhîd hatmi hediye ettim ve bereketinin eserlerini müşâhade ettim. *(el-Ebşîhî, el-Müstetraf, sh:485-486; Muhyiddîn ibnü'l-'Arabî, el-Futûhâtü'l-Mekkiyye, 8/275; Muhammed ibnü 'Alî Hırid et-Terîmî, el-Vesâilü'ş-şâfi'a fi'l-ezkâri'n-nâfi'a, sh:196); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 85, Emrâz-ı sâriye [Bulaşıcı hastalıklar] ve korunma yolları, 1. Cilt, sh:114)*

c) Bin kere İhlâs-ı Şerîf okumanın kişinin canını cehennemden âzâd ettireceği hakkında da hadîs-i şerîf vârid olmuştur. Nitekim Huzeyfe (Radıyallâhu Anh)dan rivâyet edildiğine göre; Rasûlüllâh (ﷺ) şöyle buyurmuştur: «Her kim (ister kendi niyetiyle, isterse de başkası için) bin kere 'Kulhüvallâhü ehad' okursa canını Allâh-u Azze ve Celle'den satın almış olur (cehennemden kurtarır).» *(er-Râfi'î, et-Tedvîn fî ehbâri Kazvîn, 2/206; es-Süyûtî, Câmi'u'l-ehâdîs, rakam:23466, 21/266; Aynı mlf., el-Câmi 'u's-sağir, rakam:8953, 2/343; Ahmed Zıyâuddîn el-Gümüşhânevî, Râmûzu'l-ehâdîs, rakam:5467); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 85, Emrâz-ı sâriye [Bulaşıcı hastalıklar] ve korunma yolları, 1. Cilt, sh:116)*

15. (D85) Şa'bân-ı Şerîf'te salât-ü selâm.

Ebu'l Leys es-Semerkandî (Rahimehullâh)ın beyânına göre; salevât okumak tüm ibâdetlerden üstündür. Bunun böyle olduğunu anlamak isteyen sâlât-ü selâmı emreden âyet-i kerîmeyi iyice dü- şünmelidir. Zira Allâh-u Te'âlâ bu ameli önce kendisi başlatmış, sonra kullarına da emir buyurmuştur. Dolayısıyla Allâh-u Teâlâ'nın kullarla müşterek olduğu tek amel salât-ü selâmdır. Bir de Rasûlüllâh (ﷺ)in kendisine nispet ettiği bir ayda, ona salât-ü selâmda bulunmanın ne kadar uygun, yerinde ve üstün bir amel olduğu iyi düşünülmelidir. Nitekim kendisi de buna teşvikte bulunmuştur ve hadîs-i şerînde şöyle buyurmuştur: «Ramazan ayının orucu için Şa'bân orucu ile bedenlerinizi temizleyin. Her hangi bir kul Şa'bân ayında üç gün oruç tutsa, iftarından önce de bana defalarca salevât okusa mutlakā Allâh-u Te'âlâ onun geçmiş günahlarını bağışlar.» *(Safûrî, Nüzhetü'l-mecalis, 1/142); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:271)*

Enes ibni Mâlik (Radıyallâhu Anh)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte Rasûlüllâh (ﷺ) şöyle buyurmuştur: «Şüphesi ki Allâh-u Te'âlâ Arş'ın altında nurdan bir deniz yaratmış. Sonra başı Arş'ın altında, ayakları yedi kat yerin altında, bir kanadı doğuda, diğer bir kanadı ise batıda olan bir melek yaratmıştır. Şa'bân ayında bir kul bana salâtta bulunursa, Allâh-u Te'âlâ o meleğe hayat

suyuna dalmasını emreder. Melek de dalıp çıkarak, kanatlarını silker. Böylece her tüyünden damlalar dökülür. Allâh-u Te'âlâ her damladan kıyâmet gününe kadar kendisi için istiğfarda bulunacak bir melek halkeder.» *(Zübdetü'l-vâ'ızîn, Dürretü'n-nâsihîn, sh:233-234); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:272)*

➢ (E56) Salevât-ı Şerîfe'nin ehemmiyeti.

Akıllı ve uyanık kişi Allâh-u Te'âlâ'nın Habîbi olan Rasûlüllâh (ﷺ)e salevât-ı şerîfeyi elbette ki çok yapar. Zîrâ Rasûlüllâh (ﷺ)in şöyle buyurduğu rivâyet olunmuştur: «Her kimi, Allâh-u Te'âlâ'nın kendisinden râzı olarak karşılaması sevindirirse, bana çok salât etsin. Zîrâ şüphesiz o salât günahları siler, düğümleri çözer ve sıkıntıları açar.» *(es-Senûsî, el-Mücerrebât, -Diyerbî'nin Mücerrebât'ının hâmişinde-, sh:106); (Lâlegül dergisi, Kasım 2021, sayı 105, sh:80)*

➢ (E56) Yüz hâcetinin yerine getirilmesini isteyenin yapacağı amel.

Câbir (Radıyallâhu Anh)dan rivâyet edildiğine göre, Rasûlüllâh (ﷺ) söyle buyurdu: «Her kim sabah namazını kıldığında, (dünyâ kelâmı) konuşmadan yüz kere bana salât okursa, Allâh-u Te'âlâ onun otuzu peşinen, yetmişi de gecikmeli olmak üzere yüz arzusunu yerine getirir. Akşamda da (böyle yapan için) bunun benzeri (bir müjde) vardır. *(İbnü Mendeh, Zebîdî, el-İthaf: 5/51); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 1, Duâlarım, sh:206)*

Yine Rasûlüllâh (ﷺ)in şöyle buyurduğu rivâyet olunmuştur: «Her kim bana her gün yüz kere salât ederse, otuzu dünyâda, yetmişi de âhirette olmak üzere (toplam) yüz hâceti görülür. Her kim de her gün bana beş yüz kere salât ederse aslâ fakir olmaz, bütün hatâları ve günahları silinir, sevinci dâim olur, duâsı kabûl edilir, beklentileri verilir, düşmanlarına karşı kendisine yardım olunur ve hayır iş(ler)ini yapmakta kendisine yardım edilir.» *(es-Senûsî, el-Mücerrebât, -Diyerbî'nin Mücerrebât'ının hâmişinde-, sh:106; Benzeri rivâyetler için bkz: es-Sehâvi, el-Kavlü'l-bedî', sh:414; Süleymân el-Cemel, el-Minehu'l-ilâhiyyât li-şerhi Delâili'l-hayrât, Süleymâniye Ktp, Esad Efendi, rakam:346, vr:23a-23b; en-Nebhânî, ed-Delâlâtü'l-vâzihât, sh:23, 69); (Lâlegül dergisi, Kasım 2021, sayı 105, sh:80)*

Bu salât-ü selâm değişik sîğalarla yapılabilir. Ancak en makbûlü Efendimiz (ﷺ)e, Âl ve Ashâbı ile birlikte hem salât hem de selâm okumaktır. Bunun en kısa ve kolay sîğası şudur:

«Allâhümme salli alâ seyyidinâ Muhammedin ve alâ âlihî ve sahbihî ve sellim»

(Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 1, Duâlarım, sh:206)

➢ (B80) Bir günde bin kere salevât okuyanın ölmeden alacağı müjde.

Enes ibni Mâlik (Radıyallâhu Anh)dan rivayet edilen bir hadîs-i şerifte Rasûlüllâh (ﷺ) şöyle buyurmuştur: «Her kim bir günde bin kere bana salât ederse, cennetteki yerini görmeden ölmez.» *(Ebû Hafs Ömer İbnü Şâhîn, et-Terğîb fi fezâili'l-a'mâl ve sevâbu zâlik, no:19, sh:85; Süyûtî, el-Câmi'u'l-kebîr, 1/796); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 62, Abdülkādir Geylânî (Kuddise Sirruhû)ya âit fazîletli Kırk salevât-ı şerîfe'nin metni ve tercemesi, sh:79); (Lâlegül dergisi, Ocak 2015, sayı 23, sh:9)*

Nebî (ﷺ)in şöyle buyurduğu rivâyet olunmuştur: «Her kim Cuma günü bana bin kere:

«Allâhümme salli alâ Muhammedinen-nebiyyil ümmiyy»

'Ey Allâh! Nebiyy-i Ümmî olan Muhammed'e salât eyle'

diyerek salât okursa o gece Azîz ve Celîl olan Rabbini yahut cennetteki evini veyâ konağını (rüyasında) görür. Eğer göremezse bunu iki, üç veyâ beş cuma tekrarlasın.» *(Ebû Muhammed Cebr İbni Muhammed İbni Cebr İbni Hişam el-Kurtubî, er-Risale fi fazli's-sâlati alâ Seyyidi'l-beriyye, Süleymaniye Kütüphanesi, Fatih Kısmı*

Kayıt No: 1128 Varak, 23); (Lâlegül dergisi, Ocak 2015, sayı 23, sh:10)

Ebû'l-Hasen el-Bağdâdî ed-Dârimî (Radıyallâhu Anh) şöyle anlatmıştır: Bir kere ben rüyamda (Hanbelîlerin büyük şeyhi olan) Ebû Abdillâh Hasen ibni Hâmid (Radıyallâhu Anh)ı gördüm ve kendisine Allâh-u Te'âlâ'nın ona ne muamele ettiğini sordum, o da bana: «Beni bağışladı ve bana rahmet etti» dedi. Ben ona: «Bana bir amel söyle ki onunla Cennete gireyim» dedim. O bana: «Bin rekat kıl, her rekatta da bin kere Kulhuvallâh oku» dedi. Ben buna güç yetiremeyeceğimi söyleyince: «O zaman her gece Muhammed (ﷺ)e bin kere salat oku» dedi. Ben de her gece bunu yapmaya başladım. *(İbnü Beşküvâl, Kitâbü'l-Kurbe, no:70, sh:88; Bu zatın tercemesi için bkz: Hatîb, Târîhu Bağdâd, 8/259; Zehebî, es-Siyer, 17/203); (Lâlegül dergisi, Ocak 2015, sayı 23, sh:9)*

➢ **(B80) Bin kere salevât okuyan cennete Rasûlüllâh (ﷺ) ile omuz omuza girer.**

Enes ibni Mâlik (Radıyallâhu Anh)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte Rasûlüllâh (ﷺ) şöyle buyurmuştur: «Her kim bana tek bir kere salât okursa Allâh-u Te'âlâ ona on kere salât (rahmet) eder. Her kim bana on kere salât okursa Allâh-u Te'âlâ ona yüz kere salât (rahmet) eder. Her kim bana yüz kere salât okursa Allâh-u Te'âlâ onun iki gözü arasına münâfıklıktan berâat ile ateşten berâat (uzak olma vesikası) yazar. Bir de Allâh-u Te'âlâ kıyâmet günü onu şehitlerle birlikte (onların makamında) yerleştirir. Her kim de bana bin kere salât okursa cennetin kapısında (bulunuyorken) onun omuzu benim omuzuma sımsıkı yapışık olur.» *(İbnü Hacer el-Heytemî, ed-Dürru'l-menzûd, sh:137; Taberânî, el-Mu'cemü'l-Evsat, no:7235, 7/187; Nebhânî, Efdalü's-salevât, sh: 18; İbnü'l-Menî'; Feyruzâbâdî; Muhammed Hakkî en-Nâzili, Nusratü'l-cünûd, sh:170); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 66, Dünyâ ve âhiret ile alâkalı çözülemeyen bütün Düğümleri çözecek kıymetli salevât, sh:118)*

➢ Şa'bân-ı Şerîf ayı içerisinde Rasûlüllâh (ﷺ)e 70.000 kere hangi sîğa ile olursa olsun salevât-ı şerîfe okumak müstehab görülmüştür ki bunun en güzeli:

«Allâhümme salli alâ seyyidinâ Muhammedin ve âlihî ve sahbihî ve sellim»

«Ey Allâh! Efendimiz Muhammed'e, Ehl-i Beyti'ne ve sahâbesine salât ve selâm eyle.»

şeklinde salevât-ı şerîfe okumaktır. *(Lâlegül dergisi, Mart 2021, sayı 97, sh:70)*

➢ «Rûhu'l-beyan» sahibinin beyânı vechile; On iki bin (kadar çok) salât sîgası vardır ki meşrık ve mağrib ehlinden her biri değişik lafızları tercih etmişlerdir. Günümüz insanı oturup yüzlerce ve binlerce salevât okumaya himmet ve fırsat bulamadıklarından, biz size lafzı kısa ancak gücü çok fazla olan birkaç salevât sîğası nakledelim. *(Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:273)*

16. (A29) Abdülkādir Geylânî (Rahimehullâh)ın mağara kapısında gördüğü yetmiş bin salâta mukābil olan bir salât.

Şeyh Ahmed Dîrebî (Rahimehullâh)ın beyânına göre; Abdülkādir el-Geylânî (Rahimehullâh) seyahatlerinden birinde bir salâtı bir mağaranın kapısına nakşedilmiş olarak bulur ve onun elli bin salâta denk olduğunu görür. Daha sonra mânâ âleminde Rasûlüllâh (ﷺ)i gördüğünde bunu sorunca, Nebî (ﷺ): «O yetmiş bin salâta mukābildir» buyurur. O salât da şudur:

«Allâhümme salli alâ seyyidinâ Muhammedininebiyyil ümmiyyil quraşiyyi bahri envârike ve ma'dini esrârike ve ayni inâyetike ve lisâni huccetike ve

hayri halqike ve ehabbil halqi ileyke abdike ve nebiyyikellezî hatemte bihil enbiyâ-e vel mürselîne ve alâ âlihî ve sahbihî ve sellim, sübhâne rabbike rabbil izzeti ammâ yesifûne ve selâmün alel mürselîne velhamdülillâhi rabbil âlemîn»

«Ey Allâh! Nurlarının denizi, sırlarının mâdeni, inâyetinin ta kendisi, huccetinin lisânı, yaratıklarının en hayırlısı ve nezdinde en sevgilisi olan, kendisiyle nebîler ve rasülleri hitâma erdiğin kulun ve peygamberin, Efendimiz Kureyşli Nebiyy-i Ûmmî Muhammed'e, Ehl-i Beyt'ine ve sahâbesine çokça salât-ü selâm eyle! (Müşriklerin) vasf (niteleme ve hakkında uygunsuz konuşma)larından, izzet sahibi Rabbine tenzîh olsun! Gönderilenlere selâm olsun! Âlemlerin Rabbine hamdolsun.» *(Nebhânî, Sa'âdetü'd-dâreyn, sh:255, 256; Ahmed Dîrebî, el-Mücerrebât, sh:31); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:274)*

17. (G82) On dört bin salâta denk olan, on iki bin kere okuyanın rüyâsına Rasûlüllâh (ﷺ) teşrif eden ve kırk sabah okuyanın dilediği gerçekleşen Seyyid Ahmed er-Rifâ'î (Kuddise Sirruhû)yâ âit salât.

Seyyid Ahmed er-Rifâ'î (Kuddise Sirruhû)ya âit salevattan biri de şudur:

«Allâhümme salli ve sellim alâ seyyidinâ ve mevlânâ Muhammedin bahri envârike ve ma'dini esrârike ve lisâni huccetike ve arûsi memleketike ve imâmi hadratike ve tirâzi mülkike ve hazâ-ini rahmetike ve tarîqi şerî'atikel mütelezzizi bimüşâhedetike insâni aynil vücûdi vessebebi fî külli mevcûdin ayni a'yâni halqikel müteqaddimi min nûri diyâ-ik, salâten tehullü bihâ uqdetî ve tüferricu bihâ kürbetî salâten türdîke ve türdîhi ve terdâ bihâ annâ yâ rabbel âlemîn, adede mâ ehâta bihî ilmüke ve ahsâhü kitâbüke ve cerâ bihî qalemüke ve adedel emtâri vel ahcâri vel eşcâri ve melâ-iketil bihâri ve cemî'i mâ haleqa mevlânâ min evvelizzemâni ilâ âhirihî velhamdülillâhi vahdeh»

«Ey Allâh! İlminin kuşattıkları, kitâbının saydıkları, kalemin yazdıkları adedince, yağmur damlaları, ağaçlar, taşlar, denizlerin melekleri ve Mevlâ'mızın zamanın başlangıcından sonuna kadar yarattıkları sayısınca, nurlarının deryâsı, sırlarının mâdeni, delîlinin dili, memleketinin hayranlık merkezi, huzûrunun imâmı, mülkünün mühürlü alâmeti, rahmetinin hazîneleri, şerîatının yolu, müşâhedenin lezzetinin sahibi, varlık sıfatının ilk taayyün eden insanı, her varlığın varlık sebebi, Senin zıyânın nûrundan en evvel zuhûr eden ve varlık âleminde beliren mahlûkâtının birincisi olan Seyyidimiz, Efendimiz ve sahibimiz olan Muhammed'e; Öyle bir salât ve selâm eyle ki, onlarla düğümlerimi çözesin, sıkıntılarımı açasın ve o salât Seni de onu da razı etsin, onun sebebiyle Sen de bizden razı olasın! Bütün hamdler sadece Allâh'a olsun!»

Bu salât her gün sabah namazından sonra hangi murad ve niyet için okunmaya devam edilirse Allâh'ın izniyle o dilek yerine gelir. On iki bin kere okuyan rüyasında Rasûlüllâh (ﷺ)i görür. Hangi mühim sıkıntısı ve derdi için kırk sabah devam edenin maksadı hâsıl olur. *(Nebhânî, Sa'âdetü'd-dâreyn, sh:250-251); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:275); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 35, Sevapları kat kat olan Salevât-ı Muzâ'afât, sh:26)*

Bâzı büyük velîlerin beyânına göre bu salâtın bir kere okunması on dört bin salevâta denktir. *(Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 35, Sevapları kat kat olan Salevât-ı Muzâ'afât, sh:28)*

18. (B81) Rasûlüllâh (ﷺ)in elinden tutup cennete girdirmesine vesîle olacak bir salevât.

Özellikle cuma günü yüz kere, okunduğu her seferinde de en az üç kere okunmakla fazîletine erilecek bu kıymetli salevât-ı şerîfeyi beyân sadedinde Ali (Radıyallâhu Anh) şöyle buyurmuştur: «Her kim Rasûlüllâh (ﷺ)e şu kelimeler ile salât ederse, (bu salâtı okuduğu) her keresinde üç kere, cuma günü ise yüz kere (okursa ki o salât da şudur):

«Salevâtullâhi ve melâ-iketihî ve enbiyâ-ihî ve rusülihî ve cemî'i halqihî alâ Muhammedin ve alâ âli Muhammedin ve aleyhi ve aleyhimüssalâtü vesselâmü ve rahmetullâhi ve berakâtüh»

'Allâh-u Te'âlâ'nın, meleklerinin, nebîlerinin, rasüllerinin ve bütün mahlûkatının (okudukları ve okuyacakları) tüm salâtları Muhammed'in ve Muhammed'in Ehl-i Beyti'nin üzerine olsun. Salât-ü selâmlar, Allâh-u Te'âlâ'nın rahmeti ve bereketleri onun ve onların üzerlerine olsun.'

İşte bunu okuyan kişi bütün mahlûkatın (okuduğu ve okuyacağı) salâtları ile Rasûlüllâh (ﷺ)e salât okumuş olur. Bu kişi kıyâmet günü onun(la birlikte felah bulanlar) zümresinde haşrolunur. Rasûlüllâh (ﷺ) onun elinden tutarak kendisini cennete girdiri(nceye kada)r (bırakmaz).» *(Muhammed ibni Ali Hırid et-Terîmî, el-Vesâilü'ş-şâfi'a fi'l-ezkâri'n-nâfi'a, sh:556); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 70, Dünyâ ve âhiret bütün sıkıntıları açacak, belâları kaldıracak ve isteklere ulaştıracak Salât-i Tefrîciyye ve Salât-i Münciye (Tüncînâ), sh:65)*

19. (G99) Yüz kere okuyanın bulunduğu iklimin korunmasına vesîle olacak bir salât-ü selâm.

«Tâcü'l-'arûs» gibi Arap lüğatının şâheserini, «İthâfü's-sâde» gibi İhyâ Şerhini ve daha onlarca kıymetli eseri bu ümmete kazandırmış, bütün ilimlerde zirveye ulaşmış, Osmanlı ecdâdımızın deniz yoluyla hacca gidenleri mutlakā ziyâretine gönderdiği, Sultân 1. Abdülhamîd Hân Hazretleri'ne hadîs icâzeti veren Allâme Seyyid Muhammed Mürtazâ ez-Zebîdî el-Huseynî (Kuddise Sirruhû) şöyle anlatmıştır:

«H.1178 senesinin Receb ayının bir gecesinde Mısır'da (Kāhire'de)ki Dâvûdiyye mahallesinde bulunduğum sırada salât-ü selâm hakkında bana bir sîğa-i şerîfe ilhâm edildi ve: 'Şüphesiz bu salât-ü selâmı kim yüz kere okursa bu sîğa-i şerîfeyi tilâvetinin bereketiyle kendisinin bulunduğu iklim (kıta yerden ve gökten gelecek bütün âfet ve musîbetlerden) emin olur.' diye müjdelendim ki işte o sîğa-i şerîfe şudur:

«Allâhümme salli alâ seyyidinâ Muhammedin bikülli salâtin tühibbü en yüsallâ bihî aleyhi fî külli vaqtin yühibbü en yüsallâ bihî aleyh, Allâhümme sellim alâ seyyidinâ Muhammedin bikülli selâmin tühibbü en yüselleme bihî aleyhi fî külli vaqtin yühibbü en yüselleme bihî aleyhi salâten ve selâmen dâ-imeyni bidevâmike adede mâ alimte ve zinete mâ alimte ve mil-e mâ alimte ve midâde kelimâtike ve ed'âfe ed'âfi zâlik, Allâhümme lekel hamdü ve lekeşşükrü kezâlike alâ zâlike fî külli zâlike ve alâ âlihî ve sahbihî ve ihvânih»

'Ey Allâh(ım)! Kendisine her vakit onunla salevât okunmasını sevdiğin, onun da kendisine o salâtın her daim okunmasını sevdiği her

bir salât ile Efendimiz Muhammed'e salât eyle. Ey Allâh(ım)! Kendisine her vakit onunla selâm okunmasını sevdiğin, onun da kendisine o selâmın her daim okunmasını sevdiği her bir selâm ile Efendimiz Muhammed'e selâm eyle. Öyle bir salât-ü selâm ile ki Senin devâmınla dâim olsunlar, bildiklerinin adedince, bildiklerinin ağırlığı kadar, bildiklerinin dolusunca, (sonsuz) kelimelerinin mürekkebi kadar ve bütün bunların katlarının kat katı kadar (çok olsunlar)! Ey Allâh(ım)! İşte (bana nasîb ettiğin) bu (salevâtı okuma lütfu)na dâir, bu şekilde (Yüce Zâtına her vakit hangi zikir ile hamdolunmasını seviyorsan onunla) ve bütün bu (sayıla)nlar adedince Sana hamd ve şükür olsun. Onun Ehl-i Beyti'ne, sahâbesine ve kardeşlerine (bütün peygamberlere) de böylece salât-ü selâm olsun.'» *(Murtazâ ez-Zebîdî, İthâfü's-sâdeti'l-müttakîn, 3/476); (Lâlegül dergisi, Kasım 2017, sayı 57, sh:95); (Lâlegül dergisi, Kasım 2023, sayı 129, sh:79)*

20. (A51) Allâh-u Te'âlâ'dan başka kimsenin bilemeyeceğini acâyip halleri ihsan edecek, ölüm anında ve kabre girerken Rasûlüllâh (ﷺ)in ruhunun timsali inkişaf olmasını nasip edecek Aliyyü'l-kadr sîğası.

İmâm-ı Süyûtî (Rahimehullâh)ın beyânına göre bu salâta her kim her cuma gecesi bir kere de devam etse onu kabrinde ancak Rasûlüllâh (ﷺ) lahdine yerleştirir. Seyyid Ahmed Dahlân (Rahimehullâh) salevât mecmûasında daha geniş malumata yer vermiştir ki onun ibaresi şöyledir: Âriflerden bir çoğunun bahsettiği fazîletli sîğalardan biri de bu salâttır. Her kim cuma gecesi buna bir kere de devam etse ölüm ânında ve kabre girerken onun ruhuna Rasûlüllâh (ﷺ)in ruhunun timsali inkişaf eder de o kişi kendisini lahde indirenin Rasûlüllâh (ﷺ) olduğunu görür. Bazı ârifler ise: «Bu büyük fazîlete ve kıymetli hayra ulaşmak için kişinin bu salâta her gece on kere cuma gecesi ise yüz kere devam etmesi gerekir.» demişlerdir. Aliyyü'l-kadr sîğası:

«Allâhümme salli alâ seyyidinâ Muhammedin nebiyyil ümmiyyil habîbil âlil qadril azîmil câhi ve alâ âlihî ve sahbihî ve sellim»

Şeyh Osmân ed-Dimyâtî ve diğer bazı meşâyıh, şeyhlerinden naklen bu sîğanın ortasında ve sonunda bazı ilaveler yapmışlardır. Bu zatlar hazarda yahut seferde kıldıkları farz veya nafile her namazın ardından Âyetü'l-Kürsî okuduktan sonra bu salâtı bu ziyadelerle okumaya devam etmişler ve bunun bereketiyle müşâhede ettikleri acâyip halleri Allâh-u Te'âlâ'dan başka kimsenin bilemeyeceğini söylemişlerdir. Bu ilâveler duâ, istiğfâr ve salât içerdiğinden, mürşidlerin azaldığı âhir zamanda çok büyük ehemmiyet arzetmektedirler. Dolayısıyla halkı hidayet ve irşad arzusunda olanların avâm-havâs demeden herkese istiğfâr ve salevât tavsiye etmeleri gerekmektedir. Sîğanın ilâvelerle birlikte okunuşu:

«Allâhümme salli alâ seyyidinâ Muhammedin nebiyyil ümmiyyil habîbil aliyyil qadril azîmil câhi bi qaderi azameti zâtike ve eğninî bi fadlike ammen sivâke ve alâ âlihî ve sahbihî ve sellim. Allâhümme e'innî alâ zikrike ve şükrike ve husni ibâdetike veltuf bî fîmâ cerat bihil meqâdîru vağfirlî veli cemî'il müslimîne verhamnî ve iyyâhüm bi rahmetikel vâsi'ati fiddîni veddünyâ vel âhirah, yâ Kerîm, yâ Rahîm»

(Ahmed es-Sâvî, el-Esrâru'r-Rabbâniyye, sh:52; Yûsuf en-Nebhânî, Efdalü's-salevât, Salât no:56, sh:98-99); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 24, Salevât-ı Şerîfe, sh:64)

21. (A59) Cumâ gecesi on kere okuyana yüz milyon hasene yazdırıp, yüz milyon günahını sildiren, yüz milyon derecesini artıran ve Kıyâmet günü İbrâhîm (Aleyhisselâm)ın kubbesi altında yer bahşedecek bir salevât-ı şerîfe.

İbnü Abbâs (Radıyallâhu Anhümâ)dan merfû'an rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte Rasûlüllâh (ﷺ) şöyle buyurmuştur: «Her kim cumâ gecesi (Perşembe günü ikindi namazından cumâ günü imsâk vaktine kadar) on kere:

«Yâ dâ-imel fadli alel beriyyeh, yâ bâsital yedeyni bil atiyyeh! Yâ sâhibel mevâhibisseniyyeh! Salli alâ Muhammedin hayril verâ seciyyeten vağfirlenâ yâ zel ulâ fî hâzihil aşiyyeh»

'Ey mahlûkāt üzerine fazl(-u keremi ve ikrâmlar)ı dâim olan! Ey rahmet sıfatlarını bol bahşişlerle neşreden! Ey çok değerli hibelerin (ve bağışların) sâhibi! Seciyye (fıtrat, tabîat, hilkat ve ahlâk) bakımından mahlûkâtın hayırlısı (ve en fazîletlisi) olan Muhammed'e salât eyle. Ey yücelik sâhibi! Bu akşam vakti bizler için (günahlarımızı) mağfiret eyle.'

derse, Allâh-u Azze ve Celle o kişi için yüz milyon hasene (sevap) yazar, o kişiden yüz milyon seyyie (ve günahı olsa dahî) siler ve o kişiyi (cennette) yüz milyon dereceye yükseltir. Kıyâmet günü olduğu zaman bu kişi İbrâhîm Halîl (Aleyhisselâm)a kubbesi içerisinde müzâhamet eder (İbrâhîm (Aleyhisselâm)a ikrâm edilen makāmın kubbesi altında ona en yakın oturanlardan birisi olur).» *(Şîreveyh ed-Deylemî, Firdevsü'l-ehbâr, rakam:5546, 4/18; es-Safûrî, Nüzhetü'l-mecâlis, 1/131; es-Sehâvî, el-Kavlü'l-Bedî', sh:401-402); (Lâlegül dergisi, Kasım 2018, sayı 69, sh:96); (Lâlegül dergisi, Eylül 2021, sayı 103, sh:80)*

22. (A20) Okuduğu gün veya gecede yahut ayda ölenin bağışlanmış olarak ölmesine vesîle olacak bir zikir.

Ebû Hureyre (Radıyallâhu Anh)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerifte Rasûlüllâh (ﷺ) parmaklarıyla beş (tevhîd kelimesini) sayarak şöyle buyurmuştur: «Her kim:

«Lâ ilâhe illallâhu vahdehû vallâhu ekber, lâ ilâhe illallâhu vahdeh, lâ ilâhe illallâhu lâ şerîke leh, lâ ilâhe illallâhu lehül mülkü ve lehül hamd, lâ ilâhe illallâhu lâ havle ve lâ quvvete illâ billâh»

'Bir olan Allâh'tan başka hiçbir ilâh yoktur, Allâh her şeyden büyüktür. Bir olan Allâh'tan başka hiçbir ilâh yoktur. Allah'tan başka hiçbir ilâh yoktur, O'nun hiçbir ortağı yoktur. Allâh'tan başka hiçbir ilâh yoktur, mülk O'na aittir, hamd O'na mahsustur. Allah'tan başka hiçbir ilah yoktur, Allâh'ın yardımı olmadan hiçbir günahtan dönüş ve hiçbir ibadete kuvvet yoktur'

derse, işte her kim bunları bir gün içinde yahut bir gece içerisinde veya bir ay içinde söyler de sonra o gün içinde yahut o gecede veya o ay içerisinde ölürse, kendisi için günahları bağışlanır (günahsız olarak Allâh-u Te'âlâ'ya kavuşur).» *(Hatîb, Târîhu Bağdad, no:597, 2/181; Nesâî, es-Sünenü'l-kübra, no:9773, 6/12; Şemsüddin Muhammed ibnü'l-Cezerî, el-Hısnü'l-hasîn, sh:38, -Hazinetü'l-esrâr hâmişi-); (Lâlegül dergisi, Mayıs 2015, sayı 27, sh:75)*

23. (A22) Günün ve gecenin şükrünü edâ için okunacak duâ.

Abdullâh ibni Ğannâm el-Beyâzî (Radıyallâhu Te'âlâ Anh)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte Rasûlüllâh (ﷺ) Efendimiz şöyle buyurmuştur: «Her kim sabaha çıktığı zaman (duânın sabah okunuşu:)

«Allâhümme mâ asbeha bî min ni'metin ev bi ehadin min halqike feminke vahdeke lâ şerîke lek, felekel hamdü ve lekeşşükr»

'Ey Allâh! Bende (veyâ mahlûkātından her hangi birinde) bu sabah mevcut olan her nîmet (ve iyilik) sâdece Sendendir. Senin hiçbir ortağın yoktur. Hamd Sana mahsustur, şükür Sana âittir.'

derse, muhakkak o gününün şükrünü ödemiş olur. Her kim akşama ulaştığı vakitte de bunun mislini (duânın akşam okunuşu:)

«Allâhümme mâ emsâ bî min ni'metin ev bi ehadin min halqike feminke vahdeke lâ şerîke lek, felekel hamdü ve lekeşşükr»

(diye) söylerse, şüphesiz ki o gecesinin şükrünü ödemiştir.» *(Ebû Dâvûd, es-Sünen, el-Edeb:110, rakam:5073, 2/738; en-Nesâî, es-Sünenü'l-kübrâ, rakam:9750, 9/8; Aynı mlf., 'Amelü'l-yevmi ve'l-leyle, rakam:7, 1/137; İbnü Hibbân, es-Sahîh, rakam:861, 3/142; el-Beyhakî, Şu'abü'l-îmân, rakam:4368; Aynı mlf., ed-De'avâtü'l-kebîr, rakam:41; el-Buhârî, et-Târîhu'l-kebîr, 8/443; İbnü Ebi'd-Dünyâ, eş-Şükr, rakam: 166; İbnü Ebî 'Âsım, el-Âhâd ve'l-mesânî, rakam:2163-2165; el-Beğavî, Mu'cemü's-sahâbe, rakam: 1753; Aynı mlf., Şerhu's-sünne, rakam:1328); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 1, Duâlarım, sh:174); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 84, Ezkâr ve De'avât Külliyâtı ve Duâ İlmihâli, 2. Cilt, sh:193)*

24. (A25) Allâhu Azîmüş-Şân'a hakkıyla ibâdet etmek için yapılacak hamd.

Ali (Radıyallâhu Anh)dan rivâyet edildiğine göre, Rasûlüllâh (ﷺ) söyle buyurdu: «Cibrîl bana şöyle dedi: 'Bir gece veya gündüz Allâh-u Te'âlâ'ya hakkıyla ibâdet etmen seni sevindirecekse:

«Allâhümme lekel hamdü hamden dâ-imen me'a hulûdike ve lekel hamdü hamden lâ müntehâ lehû dûne meşî-etike ve lekel hamdü hamden lâ yürîdü qâ-ilühû illâ ridâke ve lekel hamdü hamden meliyyen inde külli tarfeti aynin ve teneffüsi nefes»

-Ey Allah! Senin ebedîliğinle devam eden bir hamdle Sana hamd olsun. Senin dilemenin dışında, hiç sonu olmayan bir hamdle Sana hamd olsun. Söyleyicisi Senin rızândan başka bir şey istemeyen bir hamdle Sana hamd olsun. Her göz açıp kapama, her nefes alıp verme ânında, uzun uzun süren bir hamdle Sana hamd olsun-

de.» *(Ali el-Müttakî, Kenzü'l-Ummâl, no:3857, 2/224;Taberânî, el-Mu'cemu'l-Evsat, no:5538, 5/355; Heysemî, Mecme'u'z-zevâid: no:16896, 10/118); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 1, Duâlarım, sh:215)*

25. (E22) Her çarşambanın uğursuzluğundan korunmak için her salı okunacak bir duâ.

Deylemî'nin «Müsnedü'l-Firdevs» isimli eserde zikredilen bir rivâyete göre: «Her kim salı günü (güneş batmadan önce) üç kere:

«Allâhümme yâ kâfiyel belâ, ikfinel belâ, qable nüzûlihî minessemâ, yâ Allâhu yâ Allâhu yâ Allâhu yâ Allâhu yâ Allâhu yâ Allâhu yâ Allâh»

'Ey Allâh! Ey belâlara karşı yeterli gelen! Belâ gökten inmeden önce Sen bize kâfi gel. Ey Allâh! Ey Allâh! Ey Allâh! Ey Allâh! Ey Allâh! Ey Allâh! Ey Allâh!'

derse, bir dahaki salıya kadar tüm belâlardan korunur.» *(Ebû Bekr el-Attâs, et-Tezkîrü'l-Mustafâ, sh:158); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 44, Bir senelik belâ ve uğursuzluklardan kurtulmak için Safer ayında okunacak duâlar ve çarşamba gününün uğursuzluk özelliği, sh:93); (Lâlegül dergisi, Ocak 2024, sayı 131, sh:64)*

26. (C76) Cinleri uzaklaştırmak ve büyüleri iptal etmek için haftalık okunacak (veyâ üzerine taşınmak için) isti'âze (sığınma) duâsı.

Bu isti'âze (sığınma duâsı) İmâm Ca'fer-i Sâdık (Radıyallâhu Anh)dan rivâyet edilmiş olup Mahmud Efendi (Kuddise Sirrihû) Hazretlerimiz'in: «Evliyânın kutuplarındandır» diye vasfettiği Seyyid Muhammed Mâlikî (Kuddise Sirrihû) Hazretleri tarafından nakledilmiştir. Bu duâ haftada bir okunması halinde okuyan kişinin üzerinde büyüler varsa onları iptal eder, o hafta içinde kendisine büyü yapılırsa onları geçersiz kılar ve cinleri o kişiden uzaklaştırır. Tabî ki birçoğumuz meşguliyetlerimizin çokluğundan dolayı sabah-akşam okuyamıyor, hatta günde bir defa okunacakları bile ihmal ediyoruz. Ama bu duânın haftada bir okunmasının kâfi olması bizim için bir kolaylıktır. Herkese büyüler yapıldığı ve birçok cemaatimizin cinlerden zarar gördüğü günümüzde bu sığınma duâsı, hem okunmak ve hem de üzerinde taşınmak bakımından büyük bir kale ve mânevî zırh vazifesi görecektir.

İsti'âze duâsının okunuşu

«Bismillâhirrahmânirrahîm, elhamdülillâhillezî lâ yensâ men zekerahû ve lâ yehîbü men de'âh, velhamdülillâhillezî men tevekkele aleyhi kefâh, velhamdülillâhillezî men vesiqa bihî lem yekilhü ilâ ehadin sivâh, velhamdülillâhillezî yeczî bil ihsâni ihsânen ve bissabri necâten ve bisseyyi-âti afven ve ğufrânâ, velhamdülillâhillezî yekşifü durranâ min ba'di kurbetinâ, velhamdülillâhillezî yüferricü ğammenâ ve yübe'i'idül belâ-e annâ, velhamdülillâhillezî hüve racâ-ünâ hîne tesû-ü zunûnünâ bi a'mâlinâ, velhamdülillâhillezî lem yettehiz veleden ve lem yekün lehû şerîkün fil mülki ve lem yekün lehû veliyyün minezzülli ve kebbirhû tekbîrâ, Allâhu ekberu kebîrâ, velhamdülillâhi kesîrâ, ve sübhânallâhi bükraten ve esîlâ, ve lâ havle ve lâ quvvete illâ billâhil aliyyil azîm, âmentü billâhil azîmi vahdehû ve kefertü bil cibti vettâğûti vestemsektü bil urvetil vüsqâ lenfisâme lehâ vallâhu semi'un alîm, tehassantü bişehâdeti en lâ ilâhe illallâh, Muhammedün rasûlullâh, ve ahraztü nefsî ve hassantühâ billâhi rabbî ve hacebtü an emâmî ve etrâfî ve şa'rî ve beşerî billâhil vâhidil qahhâri ve rameytü men ramânî bisû-in bi elfi lâ havle ve lâ quvvete illâ billâhil aliyyil azîm, ﴿Ellezîne qâle lehümünnâsü innennâse qad ceme'û leküm fahşevhüm fezâdehüm îmânev-ve qâlû hasbünallâhu ve ni'mel vekîl. Fenqalebû bi ni'metim-minallâhi ve fadlil-lem yemseshüm sû-üv-vettebe'û ridvânallâhi vallâhu zû fadlin azîm﴾, tehassantü billâhi tahsînen ve tevekkeltü alallâhi ta'zîmâ, ﴿Ve mey-yetevekkel alallâhi fehüve hasbühû

innallâhe bâliğu emrihî qad ce'alallâhu likülli şey-in qadrâ﴿, ﴾İhse-û fîhâ ve lâ tükellimûn﴿, ﴾Ve veqa'al qavlü aleyhim bimâ zalemû fehüm lâ yentiqûn﴿, ﴾İnne rabbekümullâhullezî haleqassemâvâti vel arda fî sitteti eyyâmin sümmestevâ alel arşi yuğşilleylennehâra yatlübühû hasîsev-veşşemse vel qamera vennücûme müsahharâtim-bi emrihî elâ lehül halqu vel emru tebârakallâhu rabbül âlemîn. Üd'û rabbeküm tedarru'av-ve hufyeten innehû lâ yühibbül mu'tedîn. Ve lâ tüfsidû fil ardi ba'de islâhihâ ved'ûhü havfev-ve tame'an inne rahmetallâhi qarîbüm-minel muhsinîn﴿, ü'îzü nefsî ve hâmile hâzel kitâbi billâhil vâhidil qahhâri min şerri mâ yekûnü billeyli vennehâri ve min şerri mâ yelicü fil ardi ve mâ yahrucü minhâ ve mâ yenzilü minessemâ-i ve mâ ya'rucü fîhâ, ﴾Rabbi neccinî minel qavlizzâlimîn﴿, ﴾Rabbi e'ûzü bike min hemezâtişşeyâtîn. Ve e'ûzü bike rabbi ey-yahdurûn﴿, ﴾qâle Mûsâ mâ ci'tüm bihissihru innallâhe seyübtilühû innallâhe lâ yuslihu amelel müfsidîn﴿, ve lâ havle ve lâ quvvete illâ billâhil aliyyil azîm»

«Rahmân ve Rahîm olan Allâh'ın adıyla. Bütün hamdler O Allâh'a mahsustur ki Kendisini zikredeni unutmaz ve Kendisine duâ eden mahrum olmaz. Bütün hamdler O Allâh'a olsun ki kim Kendisine tevekkül ederse O ona kâfi gelir. Bütün hamdler O Allâh'a aittir ki kim O'na güvenirse O onu Kendisinden gayrı kimseye havale etmez. Bütün hamdler O Allâh'a mahsustur ki iyiliğe iyilikle, sabra kurtuluşla, günahlara da af ve mağfiretle karşılık verir. Bütün hamdler O Allâh'a olsun ki sıkıntımızdan sonra bütün zararlarımızı açıp kaldırmaktadır. Bütün hamdler O Allâh'a aittir ki kederimizi açıp gidermekte ve belayı bizden uzaklaştırmaktadır. Bütün hamdler O Allâh'a mahsustur ki amellerimiz hakkındaki düşüncelerimiz kötü olduğu zaman tek ümidimiz sadece Kendisidir. 'Bütün hamdler O Allâh'a aittir ki, O hiçbir çocuk edinmemiştir, mülkte Kendisi için hiçbir ortak mevcut olmamıştır, (güçsüz bir duruma düşmekten münezzeh olduğu için) Kendisini âcizlikten koruyanı da bulunmamıştır.' Allâh-u Te'âlâ'yı son derece tekbîr ederiz. Allâh-u Te'âlâ'ya çokça hamdederiz. Sabah-akşam Allâh-u Teâlâ'yı tesbîh ederiz. Günahlardan dönüş ve ibâdetlere kuvvet ancak O Çok Yüce ve Pek Büyük olan Allâh-u Te'âlâ'nın yardımıyladır. O büyük ve tek olan Allâh'a inandım. O büyük Allâh'a inandım. Ondan başka ilâhları ve hak yolundan sapıtanları inkâr ettim. Kopması olmayan en güvenilir kulpa (Kur'ân-ı Kerîm'e) yapıştım. Allah-u Te'âlâ çok iyi işiten ve ziyade bilendir. 'Lâ ilâhe illâllâh Muhammedün Rasûlüllâh' şehâdetini zırh olarak kuşandım, canımı Rabbim olan Allâh(ın koruması) ile korudum ve muhâfaza ettim. Önümden, etrafımdan, saçımdan ve derimden (gelecek her türlü büyünün, maddî ve mânevî tüm zararlı şeylerin şerrini) Vâhid ve Kahhâr olan Allâh(ın koruması) ile engelledim. Bana kötü bir şey atana ben de bin kere 'Lâ havle velâ kuvvete illâ billâh' (silahını) attım. 'Öyle kimseler ki; (karşılaştıkları) insanlar onlara: 'Gerçekten o (düşmanlarınız olan) insanlar kesinlikle sizin için (güç ve asker) toplamışlardır. Artık onlardan korkun' demişti de, bu onları inanç bakımından artırmış ve onlar: 'Bize yeten ancak Allâh'tır ve O, (bütün işlerin kendisine havale edileceği) ne güzel (bir) Vekil olmuştur' demişlerdi. Nihayet onlar (Rasûlüllâh (ﷺ)in emrini tutarak düşmanlara karşı çıkmış ve müşrikler de korkup gelemeyince,) kendilerine (öldürülme ve eziyet gibi) hiçbir kötülük dokunmaksızın Allâh (tarafın)dan (bahşedilen, îmanda sebat ve düşmandan selâmet gibi, tarif edilemeyecek) büyük bir nîmet ve (Bedr-i suğrâ panayırında kazandıkları) üstün bir fazl(-u ticâret) ile (Bedir'den) dönmüştüler. Böylece (bu cesaretli çıkışlarıyla iki cihan saâdetinin menbaı olan) Allâh'ın rızasına hakkıyla uymuştular. Zaten Allâh büyük bir fazl(-u kerem) sahibi (olduğundan, bu kullarını kuvvetli iman, cihatta sebat ve düşmana karşı cüret gibi fazîletlere muvaffak etmiş)dir.' Allâh(ın koruması) ile tam bir koruma zırhına büründüm, Allâhım'ı çok yüce tutarak ancak O'na tevekkül ettim. 'Her kim Allâh'a tevekkül ederse, ona yeterli olacak olan ancak O'dur! Şüphesiz ki Allâh (yapmak istediği) işine ulaşıcıdır (ki, hiçbir muradı asla geri kalmaz). Gerçekten Allâh her bir şey(in yaşam süresi, geçimi ve son bulması) için (daha var olmadan evvel) bir ayarlama yapmıştır.' '(Kovulmuş köpek gibi) orada (rahmetimden) uzak olun ve Benimle konuşmayın.' 'Böylece zulümleri sebebiyle o (azap) söz(ü) onlar üzerine gerekli olmuştur da, artık onlar (ağızlarına mühür vurulduğu için) konuşamazlar.' «Şüphesiz sizin Rabbiniz ancak O Allâh'tır ki; gökleri, yeri, güneşi, ayı ve yıldızları (akıllı varlıklar gibi) emr (ve irades)ine boyun eğdirilen (ve kendilerinden istenen hiçbir vazifeyi eksik etmeyen) varlıklar olarak (dünya günlerinden) altı gün (miktarına denk gelecek vakit)de yaratmıştır. Sonra (bir mekâna yerleşmekten münezzeh olarak Zâtı'na yakışır şekilde) Arş'a istivâ buyurmuştur. O, geceyi gündüze bürü(yüp ört)mektedir ki, o onu koşturulurcasına talep (ve takip) etmektedir. İyi bilin ki yaratmak da, yönetmek de sadece O'na aittir. Âlemlerin Rabbi olan Allâh'ın (hayrı ve) bereketi dâima pek çok olmuştur. Rabbinize yalvar(ıp yakar)arak ve (için için) gizlice dua edin! Şüphesiz ki O, (peygamber olmayı istemek ve göklere çıkarılmayı talep etmek gibi uygunsuz

duâlar yaparak ve duâ ederken bağırıp çağırarak) haddi aşanları sevmez (ve onların bu yaptıklarına rıza göstermez). (Allâh-u Te'âlâ tarafından peygamberler gönderilip, şerî'atlar tâyin edilerek) düzgün hale getirilişinden sonra (kâfirlik ve zâlimlik yaparak) yerde fesat çıkarmayın, (amellerinizin kusurundan dolayı reddolunmanızdan) korkarak ve (fazl-u keremiyle kabul etmesini) umarak O'na duâ edin! Şüphesiz ki Allâh'ın rahmet (ve icâbet)i (duâlarını vesâir amellerini güzelce yapan) muhsin kimselere çok yakındır.' Ben kendimi ve bu yazıyı taşıyan kişiyi, gece-gündüz olacakların şerrinden, yere giren yerden çıkan herşey ile gökten inip göğe çıkan herbir şeyin şerrinden Vâhid ve Kahhâr olan Allâh(ın korumasın)a sığındırırım. 'Ey Rabbim! Bu zâlimler topluluğundan beni kurtar (da onlara yakalanmayayım).' 'Ey Rabbim! Şeytanların türlü türlü dürtücü vesveselerinden Sana sığınmaktayım! Rabbim! (Namazda, Kur'ân okurken, son nefeste, uyurken ve herhangi bir hâlimde) onların yanımda bulunmalarından da sürekli Sana sığınıyorum.' 'Mûsâ dedi ki: «(Firavun ve adamlarının dedikleri gibi; Allâh'ın âyetleri sihir değildir, asıl) sizin kendisini (meydana) getirdiğiniz şey büyünün ta kendisidir. Şüphesiz ki Allâh (benim elimde açıklayacağı bir mucizeyle) çok yakında onu iptal ede(rek tamamen etkisiz bir hale getire)cektir. Muhakkak ki Allâh (sizin gibi) bozguncuların işini ıslah etmez(, güçlendirip tamamına erdirmez, bilakis tümüyle yok eder).' Günahlardan dönüş ve ibâdete kuvvet ancak O çok yüce ve pek büyük olan Allâh'ın yardımıyladır.» *(Seyyid Muhammed ibni Alevî el-Mâlikî, Dürü'u'l-vikâye bi ahzâbi'l-himâye, sh:126-127); (Lâlegül dergisi, Eylül 2016, sayı 43, sh:94)*

27. (C52) Her çarşambanın özellikle ayın son çarşambasının uğursuzluğundan korunmak için her salıyı çarşambaya bağlayan gece okunacaklar.

Mâü'l-Ayneyn Hazretleri'nin ehl-i hayırdan ve ehl-i ilimden olan güvenilir zatlardan naklettiğine göre, her çarşamba gecesi yâni salıyı çarşambaya bağlayan gece akşamla yatsı arasında:

- ❖ «Bismillâhirrahmânirrahîm» (100 kere)
- ❖ «Yâ Hâliq!» (100 kere)
- ❖ «Sübbûhun quddûs» (100 kere)
- ❖ «Lâ havle ve lâ quvvete illâ billâhil aliyyil azîm» (100 kere)

okumaya devâm eden kişiyi Allâh-u Te'âlâ o sene inecek bütün belâlardan muhâfaza eder. *(Mâü'l-'Ayneyn, Na'tü'l-bidâyât, sh:168); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 44, Bir senelik belâ ve uğursuzluklardan kurtulmak için Safer ayında okunacak duâlar ve Çarşamba gününün uğursuzluk özelliği, sh:94); (Lâlegül dergisi, Mart 2021, sayı 97, sh:63)*

28. (C79) Her ayın son çarşambasında duâların kabûlü, işlerin kolaylaşması ve sıkıntıların açılması için Salı gecesinde okunacak «Âyete'l-Kürsî'nin sırrı» isimli mühim duâ.

Seyyid Mâü'l-Ayneyn (Kuddise Sirruhû)nun beyânı vechile; aşağıda zikredilen duâ sabah-akşam 3 kere okunur, gücü yetmeyen 1 kere de okuyabilir ya da ihtiyaç anında okunur. Bu duâda dileklerin yerine gelmesi, sıkıntıların açılması, işlerin kolaylaşması ve düşmanların mağlup olması için birçok sırlar vardır. Bu duâyı her kamerî ayın son çarşamba gecesinde (özellikle Safer ayının son çarşambasında) okumakta ise fazlaca faydalar ve sırlar bulunmaktadır. Kişi bu duâyı okuduktan sonra dilediği şeyleri Mevlâ Te'âlâ'dan isteyebilir. Duâ şu şekildedir:

«Bismillâhirrahmânirrahîm, elhamdülillâhillezî haleqal avâlime ve yesseral ulûme ve ehral eflâke ve sahharannücûme vestevâ fî ilmihil mentûqu vel mefhûmü ve ya'lemuzzavâhira vessirral mektûm, li külli hayyin indehû rizqun maqsûmün ve ecelün ma'lûmün li yevmin mahtûm, sübhâneh! ﴿Allâhu lâ ilâhe illâ hû, el hayyül qayyûm﴾, efnel qurûnel mâdiyete qavmen ba'de qavmin ve ebâdeddühûral hâliyete yevmen ba'de yevmin ve adele fî

ehkâmihî felâ yelhaquhû levm, sübhâneh! ﴿lâ te'huzühû sinetüv-velâ nevm﴾, te'abbedel berâyâ bi ferdin ba'de ferdin ve eczelel atâyâ fe-efdale fil besti ve adele fil qabd, sübhâneh! ﴿lehû mâ fissemâvâti ve mâ fil ard﴾, ve esbele alel usâti kenefe setrihî ve mennihî ve sekkene rav'âtil hâ-ifîne minhü bi-emnihî ve menne alel mü'minîne bilütfihî ve yümnihî ve yesserattâ'âti li ibâdihî bi husni avnih, sübhâneh! ﴿men zellezî yeşfe'u indehû illâ bi iznih﴾, haleqal ibâde ve razeqahüm ve ehlerraşâdi bi tâ'atihî veffeqahüm ve bimardâtihî es'afehüm vectebâhüm, ve ehlel ibâdi bi azâbihî havvefehüm, sübhâneh! ﴿ya'lemü mâ beyne eydîhim ve mâ halfehüm﴾, haleqa mâşâ-e kemâ şâ-e ve hakeme alâ mâşâ-e bimâ şâ-e ve qadderal eşyâ-e keyfe şâ, sübhâneh! ﴿ve lâ yühîtûne bişey im-min ilmihî illâ bimâ şâ﴾, mükevvinüddârayni ve hâliquhümâ ve münşi-üsseqaleyni ve mâlikühümâ ve rabbül meşriqayni ve rabbül mağribeyni ve mâ beynehümâ, sübhâneh! ﴿vesi'a kürsiyyühüssemâvâti vel ard, velâ ye-ûdühû hifzuhümâ﴾, fetebârake rabbünâ zül ihsânillezî lem yüşârikhü fil qidemil ezeliyyi qadîm, e'addeli evliyâ-ihî dâranne'îmi ve ekramehüm fîhâ binnezari ilâ vechihil kerîmi ve e'adde li adâ'ihî azâbel cehîm, yüdillü men yeşâ-ü ve yehdî men yeşâ-ü ilâ sirâtin müsteqîm, sübhâneh! ﴿ve hüvel aliyyül azîm﴾, Allâhümme salli alâ nebiyyike ve abdike ve rasûlike Muhammedinil muhtâri sâhibil mu'cizâti vel âsâri veddilâlâti vel esrâri vel kerâmâti vel envâri ve sallallâhu te'âlâ aleyhi ve âlihî ve ehli beytihil ahyâri ve ashâbihil ebrâri vel mühâcirîne vel ensâri vettâbi'îne lehüm bi ihsânin ilâ yevmiddîn, Allâhümme enzil aleynâ fî hâzihissâ'ati min hayrike ve berakâtike mâ enzelte alâ evliyâ-ike ve hassaste bihî ehbâbeke ve eziqnâ berde afvike ve halâvete mağfiratike venşür aleynâ rahmetekelletî vesi'at külle şey-in verzuqnâ minke qabûlen ve tevbeten nasûhan ve icâbeten ve mağfiraten ve âfiyeten te'ummü nefsî ve ehlî ve ahbâbî men hadaranî ve men ğâbe annî birahmetike yâ erhamerrâhimîn! Allâhümme lâ tühayyibnâ mimmâ se-elnâke ve lâ tahrimnâ mimmâ racevnâke vahfeznâ fil mahyâ vel memâti inneke mücîbüdde'avât» Âmîn!

«Bütün hamdler âlemleri halkeden, ilimleri(n tahsîlini ehline) kolay eden, felek (ve gezegen)leri yürüten, yıldızları (vazîfelerine âmâde ve) müsahhar kılan, (dil ile) konuşulan ve (akıl ile) anlaşılan her şey ilminde eşit olan, her diri için Kendi nezdinde taksim edilen bir rızık ve kararlanmış gün için mâlum bir ecel bulunan Allâh'a mahsustur. O'nu tesbîh (tüm noksan sıfatlardan tenzîh) ederim. 'Allâh ki;

Kendisinden başka hiçbir ilâh yoktur. (Başı sonu olmayan, Zâtı'na âit bir hayatla) Hayy'dır, (yarattıklarını yönetme ve koruyup kollama işini dâimâ üstlenmiş bulunan bir) Kayyûm'dur.' O Allâh geçmiş kavimleri ardarda yok etti, geçen asırlar halkını gün be gün helâk etti, hükümlerinde adâletli olduğu için Kendisine hiçbir kınama yol bulamadı. Onu tesbîh (tüm noksan sıfatlardan tenzîh) ederim. 'Ne (uyku öncesindeki) bir gevşeme, ne de bir uyku Kendisini tutmaz.' Mahlûkâtı ardarda (yapılmasını meşrû ettiği) farzlarla ibâdet etmekle mükellef etti, lütuflarını bol yapıp genişlik verirken lütfetti, daraltırken de adâletli davrandı. Onu tesbîh (tüm noksan sıfatlardan tenzîh) ederim. 'Göklerde olanlar ve yerde bulunanlar (mülkiyet ve hâkimiyet bakımından) sâdece O'na âittir.' Keremini ve örten hıcâbını (perdesini) âsiler üzerine sarkıttı (da onları rezil etmedi), verdiği güvenceyle Kendisinden korkanların korkularını teskîn etti, lütf-u bereketiyle müminlere ihsanda bulundu, güzel yardımıyla kullarına tâatleri kolay etti. Onu tesbîh (tüm noksan sıfatlardan tenzîh) ederim. 'Kimdir şu kimse ki, O'nun izni olmadan nezdinde şefâat edebilecektir?!' Kulları yarattı ve rızıklandırdı, rüşd (mânevî olgunluk) sâhiplerini tâatına muvaffak kıldı, rızâsına erdirdi ve seçkin kıldı, inatçıları da azâbıyla tehdit etti. O'nu tesbîh (tüm noksan sıfatlardan tenzîh) ederim. 'O, (yarattıklarının) önlerinde olanları da, arkalarında bulunanları da (onların geçmiş-gelecek, dünyâ-âhiret, görülen ve görülmeyen her şeylerini) bilmektedir.' Dilediğini dilediği şekilde halketti, dilediğine dilediğiyle hükmetti, varlıkları dilediği şekilde takdîr etti. Onu tesbîh (tüm noksan sıfatlardan tenzîh) ederim. '(Öğretmeyi) dilediği şeyler hâriç, onlar Onun ilmi(nin tealluk ettiği sonsuz bilgileri)nden hiçbir şeyi kavrayamazlar.' İki cihânın mükevvini ve yaratıcısı O'dur. İns-ü cinnin Mûcidi ve Mâliki O'dur. İki meşrik (doğu) ile iki mağribin (batının) ve ikisi arasındakilerin Rabbi O'dur. O'nu tesbîh (tüm noksan sıfatlardan tenzîh) ederim. '(Arşı'nın önündeki tahtı olan) Kürsü'sü (ise) gökleri ve yeri kaplamıştır. O ikisini(n yedi kat tabakalarını) korumak Kendisine hiç de ağır gelmez.' İhsân sâhibi Rabbimiz çok bereketlidir. Ezelî kıdeminde hiçbir kadîm O'na ortak değildir, dostlarına nîmet yurdu hazırlamış ve orada onlara keremli cemâline bakma nîmeti ikram etmiştir. Düşmanlarına cehennem azâbı hazırlamıştır. O dilediğini saptırır, dilediğini ise dosdoğru yola iletir. Onu tesbîh (tüm noksan sıfatlardan tenzîh) ederim. '(Eş ve benzerden, tüm noksanlık emâreleri ve sonradan olma belirtilerinden son derece yüce olan) Aliyy de, (Zâtı'na nispetle, her şeyin değersiz kalacağı bir büyüklüğe sâhip olan) Azîm de ancak O'dur.' Ey Allâh! Peygamberin, kulun ve Rasûlün olan; mûcizeler, eserler, delâletler, sırlar, kerâmetler ve nurlar sâhibi Muhammed-i Muhtâr'a salât eyle. Allâh-u Te'âlâ ona, âilesine, hayır sâhipleri olan Ehl-i Beyti'ne, iyilik sâhibi ashâbına, muhâcirler ile ensâra ve cezâ gününe kadar ihsanda (iyi inanç ve güzel amellerde) onlara uyanlara salât eylesin. Ey Allâh! Bu saatte Sen bizim üzerimize hayrından ve bereketlerinden, dostlarının üzerine indirmiş bulunduğun ve sevdiklerini kendisiyle seçkin kılmış olduğun şeyleri inzâl eyle, affının serinliğini ve mağfiretinin halâvetini (bağışlamanın tadını) bize tattır, her şeyi kaplamış olan o engin rahmetini üzerimize neşret. Sen bize tarafından kabûl, nasûh tevbesi, icâbet (kabûl) ve mağfiret ver, beni de âilem ve sevdiklerimden yanımda olan ve olmayanları da kaplayacak bir âfiyet (bizlere) nasîb et. Ey acıyanların en merhametlisi! Rahmetinle (duâmı kabul et). Ey Allâh! Sen bizi, Senden istediklerimizden umutsuz etme, Senden umduklarımızdan mahrum etme, hayâtımızda ve ölümümüzde bizi muhâfaza eyle. Duâları kabûl eden ancak Sensin.» Âmîn! *('Abdülmecîd ibnü Tâhâ ez-Zu'bî, İthâfü'l-ekâbir fî sîrati ve menâkibi'l-İmâmi Muhyiddîn Abdilkādir el-Ceylânî el-Hasenî el-Huseynî, sh:561-562); (Lâlegül dergisi, Aralık 2022, sayı 118, sh:75)*

ŞA'BÂN-I ŞERÎF AYINDA KILINACAK NÂFİLE NAMAZLAR

29. (B68) Şa'bân-ı Şerîf'in ilk gece namazları.

1) Nesefî (Rahimehullâh)ın nakline göre; her kim Şa'bân'ın ilk gecesinde, birinci (ve ikinci) rekâtlarında bir Fâtiha ve beş (bâzı rivâyetlerde her rekâtta on beş) İhlâs okumak sûretiyle on iki rekât kılarsa, Allâh-u Te'âlâ ona on iki bin şehîd sevâbı verir. Kendisine on iki senelik ibâdet sevâbı yazılır. Anasının doğurdu gündeki gibi hatâlarından sıyrılır ve seksen güne kadar üzerine hiçbir hatâ yazılmaz. *(en-Nesefî, es-Sâfûrî, Nüzhetü'l-mecâlis, 1/142); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:265); (Lâlegül dergisi, Mart 2022, sayı 109, sh:73)*

2) Muhammed ibni Hatîruddîn Hazretleri'nin nakline göre; Şa'bân-ı Şerîf ayının ilk gecesi on iki rekât kılınır, her rekâtta Fâtiha'dan sonra on beş kere İhlâs Sûresi okunur. Her kim bunu yaparsa onun amel defterine on bin hasene (sevap) yazılır ve on bin günahı (olsa da) silinir. *(Muhammed ibnü Hatîriddîn, el-Cevâhiru'l-hams, sh:58); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:266); (Lâlegül dergisi, Mart 2022, sayı 109, sh:73)*

30. (B68) Şa'bân-ı Şerîf'in ilk gün namazı.

Enes (Radıyallâhu Anh)dan rivâyet edildiğine göre: «Şa'bân ayının ilk günü iki rekât kılıp, her rekâtında bir Fâtiha, on Âyete'l-Kürsî ve:

«Şehidallâhu ennehû lâ ilâhe illâ hüve vel melâ-iketü ve ülül ilmi qâ-imem-bil qist, lâ ilâhe illâ hüvel azîzül hakîm»

«Allâh, şüphesiz Kendisinden başka adâleti (icrâ ve) ikāme etmekte olan hiçbir ilâh bulunmadığı gerçeğine şâhitlikte bulunmuştur. (O'nun büyük kudretini gören) melekler ve ilim sâhipleri de (aynı şâhitliği ikrâr etmiştir). O (hiç yenilmeyip dâimâ gâlip gelen ve her işi yerli yerinde olan) Azîz ve Hakîm olan Zat'tan başka hiçbir ilâh yoktur.»

(Âl-i İmrân Sûresi: 18) âyet-i kerîmesini okuyan kişiye Allâh-u Te'âlâ birçok mükâfatlar ihsân eder. Cennette hiçbir göz görmedik, hiçbir kulak duymadık, hiçbir beşerin de kalbinden geçmedik nîmetler verir. Kendisini dünyânın istenmedik şeylerinden korur, rızkını genişletir ve en büyük (mahşer) korku(sun)dan emîn kılınır.» *(Muhammed Hakkî en-Nâzillî, Hazînetü'l-esrâr ve celîletü'l-ezkâr, sh:68); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:267); (Lâlegül dergisi, Mart 2022, sayı 109, sh:73)*

31. (B68) Şa'bân-ı Şerîf ayının herhangi bir cumâ gününde kılınacak namaz.

Enes ibni Mâlik (Radıyallâhu Anh)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte Rasûlüllâh (ﷺ) şöyle buyurmuştur: «Her kim Şa'bân (ayın)dan herhangi bir cumâ gününde kırk rekât kılarsa ve onlardan her birinde bir kere Fâtiha ve on kere Âyete'l-Kürsî, on kere de 'Şehidallâhu':

«Şehidallâhu ennehû lâ ilâhe illâ hüve vel melâ-iketü ve ülül ilmi qâ-imem-bil qist, lâ ilâhe illâ hüvel azîzül hakîm»

(Âl-i İmrân Sûresi: 18) okursa, Allâh-u Azze ve Celle cennette ona hiçbir gözün görmediği, hiçbir kulağım işitmediği ve hiçbir beşerin kalbinden geçmeyen şeyler (ve nîmetler) verir. Bu kişi

dünyâda (kaldığı müddetçe) istenmedik her şeyden korunur, rızkı husûsunda kendisine genişlik yapılır, dünyâsı ve âhireti hakkındaki her hâceti kendisine ihsân edilir, (mahşere çıktığında) melekler onu cennetle müjdeler, (mahşerde yaşanacak) o en büyük dehşetten emin kılınır, iri gözlü hûrilerle evlendirilir, îmân takısıyla takılandırılır ve başının üzerine (sonsuza kadar nîmetler içerisinde yaşayacağına işâret olarak) ebedilik tâcı konulur. Ayrıca bu kişiye altından mâmül bin şehir, gümüşten yapılan bir milyon şehir, inciden mâmül bir milyon şehir ve zebercedden yapılan bir milyon şehir verilir ki her bir şehirde bir milyon kasır, her bir kasırda bir milyon oda, her bir odada mücevherden yapılma bir milyon serîr (sedir) vardır ki, bir serîrin uzunluğu iki bin seneye bin senelik mesâfe(de gezilecek kadar geniş)dir.» *(Ebu'l-Hasen 'Alî el-Kuraşî el-Hekkârî, Fezâilü'l-a'mâl, Fâs Temkrût Nasiriyye Tekkesi Ktp, rakam:2215, vr:103b); (Lâlegül dergisi, Mart 2022, sayı 109, sh:74)*

32. (B68) Şa'bân-ı Şerîf'in yirmi yedinci gece namazı.

Bu mübârek ayın yirmi yedinci gecesi de Receb-i şerîf ve Ramazan-ı şerîf aylarının yirmi yedinci geceleri gibi aynı şekilde ihyâsı müstehap olan gecelerdendir. Bu gecede dört rekat kılınır ki, tarifi şöyledir: Her rekatta bir Fâtiha'dan sonra bir Zilzâl Sûresi, yirmi beş kere de İhlâs Sûresi okunur. Selamdan sonra secde yapılır ve secdede yedi Fâtiha, birer kere İhlâs ve Mu'avvizeteyn (Felak ve Nâs) sûreleri okunur. Yüzer kere de istiğfar, salevât-ı şerîfe ve havkale:

«Lâ havle velâ quvvete illâ billâh»

okunur. *(Muhammed Hakkî en-Nâzilî, Hazînetü'l-esrâr, sh:68); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:268)*

33. (B68) Şa'bân-ı Şerîf'in yirmi yedinci, yirmi sekizinci ve yirmi dokuzuncu gece namazları.

Büyük muhaddis İmâm-ı Ğâfikî (Rahimehullâh)ın ve Şeyhulislâm el-Hekkârî (Rahimehullâh)ın Ebû Zerr el-Ğıfârî (Radıyallâhu Anh)dan rivâyet ettiği bir hadîs-i şerîfte Rasûlüllâh (ﷺ) şöyle buyurmuştur: «Her kim Şa'bân'ın yirmi yedinci, yirmi sekizinci ve (yirmi) dokuzuncu gecelerinde dört rekât namaz kılar; her bir rekâtta bir kere Fâtihatü'l-Kitâb (Fâtiha Sûresi), bir kere 'İzâ Zülzilet', yirmi beş kere de 'Gul Hüvellâhü Ehad' okursa selâmdan sonra secde yapsın. Sonra secdede yedi kere Ümmü'l-Kur'ân (Fâtiha Sûresi), birer kere de İhlâs ve Mu'avvizeteyn (Felak-Nâs) sûrelerini okursa, sonra başını kaldırıp yüz kere:

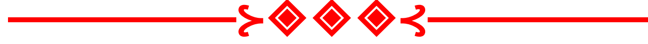
«Estağfirullâh»

(diyerek) Allâh-u Te'âlâ'dan mağfiret talep eder, yüz kere Nebî (ﷺ)e salât eder, yüz kere de:

«Lâ havle ve lâ quvvete illâ billâhil aliyyil azîm»

derse, o kişi oturduğu yerden kalkmadan Arş'ın melekleri o şahıs hakkında şâhitlik ederler ki; şüphesiz Allâh-u Te'âlâ o kişi için cenneti vâcib kılmıştır, onun anne-babasını ve onların doğurduklarını (eğer mümin iseler) mağfiret etmiştir. Ayrıca o kişi durduğu yerden kalkmadan Allâh-u Te'âlâ dünyâ ve âhiret husûsundaki bütün hâcetlerini yerine getirir ve onun için Firavn'la boğulanlar adedince bir köle âzâdı sevâbı yazar, ayrıca onun için kılmış olduğu her rekâta mukâbil bir senenin ibâdeti(nin ecrini) yazar, Allâh-u Te'âlâ o kişi için bütün ümmetimin sevapları içerisinde bir nasip ayırır, Allâh-u Te'âlâ Kur'ân-ı Kerîm'de bulunan her bir âyet mukābilinde o kişiye bir şehîd sevâbı yazar ve okuduğu her bir âyete mukābil ona cennette bir şehir verir. Allâh-

u Te'âlâ ölüler ve dirilerden olan her mümin erkek ve kadın mukābilinde (onların sayısı kadar) o kişiye, (bu namazı kılan) nebîlerden bir peygamber(e o namazı kıldığı zaman verdiği) ecri(n bir mislini) verir. Yine Allâh-u Te'âlâ her bir müşrik erkek ve kadın mukābilinde (onların sayısınca) o kişiye bir hac ve bir umre sevâbı yazar. Allâh-u Te'âlâ onun için o gecesinden îtibâren gelecek seneye kadar her gece bin hasene (sevap) yazar. Eğer bu namazı kıldığı geceyle gelecek Şa'bân (ayı) arasında ölürse şehîd olarak ölür, cennete dilediği kapı(sın)dan girer ve Îsâ (Aleyhisselâm)ın refîki (cennette komşusu) olur.» *(Ebu'l-Hasen 'Alî ibni Ahmed el-Kuraşî el-Hekkârî, Fezâilü'l-a'mâl, Fâs Temkrût Nâsıriyye Tekkesi Ktp, rakam:2215, vr:104a-b; el-Ğâfikî, Lemehâtü'l-envâr, rakam:1929, 3/1316-1317; Muhammed Hakkî en-Nâzillî, Hazînetü'l-esrâr, sh:68); (Lâlegül dergisi, Mart 2022, sayı 109, sh:74)*

BERÂAT GECESİ KILINACAK NAMAZLAR

34. (B14) Bir sene boyunca hayırlı kaderler yazılması, ömrün uzayıp o sene ölümden korunulması, rızka bereket hâsıl olup insanlara muhtâc olunmaması için yapılacaklar.

İmâm-ı Zebîdî ve Şeyh Ahmed Diyerbî gibi birçok âlim ve fâzıl meşâyih (Rahimehümullâh) hazarâtı bu gecenin ihyâsı hakkında şu beyanlarda bulunmuşlardır: Allâh dostları içerisinde halefin seleften tevârus (verâset yoluyla nakl)ettiğine göre; her kim Berâat Gecesi şu sayılanları yaparsa, o gece yaptığı bütün istekler kendisine verilerek murâdı hâsıl olur:

a) Akşam namazından sonra her rekâtta bir Fâtiha ve altı İhlâs Sûresi okuyarak altı rekât kılar.

b) Her iki rekâtın selâmından sonra birer Yâsîn-i Şerîf okur. (Yâsîn-i Şerîf'lerin):

- Birincisinde belâsız şekilde ömrüne berekete niyet eder.
- İkincisinde rızkına berekete niyet eder.
- Üçüncüsünde ise hüsn-ü hâtime (îmanla biten güzel bir gün sona erişme)ye niyet eder.

c) En sonunda «Berâat Gecesi duâsı» diye meşhur olan şu duâyı 10 kere okur. *(ez-Zebîdî, İthâfü's-sâdeti'l-müttakîn, 3/427; Ahmed ed-Deyrabî, el-Mücerrebât, sh:13); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:195); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 76, İçindeki her sûrenin fazîletleri, havassı ve duâları ile Yâsîn cüzü, sh:112); (Lâlegül dergisi, Mart 2022, sayı 109, sh:77)*

Şunu da belirtelim ki bu duâ tümü îtibârıyla hadîs-i şerîf olarak rivâyet edilmeyip, meşâyihın birçoğundan nakledilmişse de, içinde geçen lafızların bir kısmı âyet-i kerîme, ekserîsi de Ömer ibni'l-Hattâb ve Abdullâh ibni Mes'ûd (Radıyallâhu Anhümâ) gibi yüce sahâbîlerden rivâyet edilmiştir. Abdullâh ibni Mes'ûd (Radıyallâhu Anh) bu duâda geçen o kısım hakkında şöyle bir beyanda bulunmuştur: «Herhangi bir kul bu duâları yaparsa, mutlakā geçimine genişlik verilir.» *(İbnü Ebî Şeybe, el-Musannef, rakam:29521, 6/69; 'Abd ibnü Humeyd, İbnü Cerîr, el-Âlûsî, Rûhu'l-me'ânî, 8/244); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:196); (Lâlegül dergisi, Mart 2022, sayı 109, sh:77)*

Üç Yâsîn'den sonra on kere okunacak duâ

«Bismillâhirrahmânirrahîm, elhamdülillâhi rabbil alemîn, ve sallallâhu te'âlâ alâ seyyidinâ Muhammedin ve âlihî ve sahbihî ve sellem, ilâhî cûdüke dellenî aleyke ve ihsânüke ev salenî ileyke ve keramüke qarrabenî ledeyk, eşkû ileyke mâ lâ yahfâ aleyke ve es-elüke mâ lâ ya'süru aleyk, iz ilmüke bihâlî yekfî an sü-âlî yâ müferricü an kerbil mekrûbîne ferric annî mâ ene fîhi lâ ilâhe illâ ente sübhâneke innî küntü minezzâlimîn, ﴿festecebnâ lehû ve necceynâhü minel ğamm, ve kezâlike nüncil mü'minîn﴾, Allâhümme yâ zel menni ve lâ yümennü aleyhi yâ zel celâli vel ikrâm! Ve yâ zettavli vel in'âm! Lâ ilâhe illâ ente zahrallâcîne ve câral müstecîrîne ve me'menel hâ-

ifîn, Allâhümme in künte ketebtenî indeke fî ümmil kitâbi şeqîyyen ev mahrûmen ev matrûden ev muqteran aleyye firrizq, femhullâhümme bi fadlike şeqâvetî ve hirmânî ve tardî ve iqtâra rizqî ve esbitnî indeke fî ümmil kitâbi se'îden merzûqan müveffeqan lil hayrâti fe-inneke qulte ve qavlükel haqqu fî kitâbikel münzeli alâ lisâni nebiyyikel mürsel: ﴿yemhullâhu mâ yeşâ-ü ve yüsbit, ve indehû ümmül kitâb﴾, ilâhî bittecellil a'zami fî leyletinnisfi min şehri şa'bânel mükerramilleti yüfraqu fîhâ küllü emrin hakîmin ve yübramü en tekşife annâ minel belâ-i mâ na'lemü ve mâ lâ na'lemü ve mâ ente bihî a'lemü inneke entel e'azzül ekramü ve sallallâhu alâ seyyidinâ Muhammedininnebiyyil ümmiyyi ve alâ âlihî ve sahbihî ve sellem» Âmîn!

«Rahmân ve Rahîm olan Allâh'ın adıyla (duâya başlıyorum). Bütün hamdler âlemlerin Rabbi olan Allâh-u Te'âlâ'ya mahsustur. Allâh-u Te'âlâ Efendimiz Muhammed'e, Ehl-i Beyti'ne ve sahâbesine salât-ü selâm eylesin. Ey Allâh! Sana başvurma yolunu bana cömertliğin gösterdi. Senin huzûruna beni iyiliğin ulaştırdı. Senin nezdine beni keremin yaklaştırdı. Sana gizli kalmayan sıkıntılarımı ancak Sana şikâyet ediyor ve Senden, Sana zor gelmeyecek şeyler istiyorum. Zâten Senin, benim durumumu bilmen, istememe de hâcet bırakmıyor. Ey sıkıntılıların derdini açan Zat! İçinde bulunduğum sıkıntıları benden gider. Senden başka hiçbir ilâh yoktur. Seni tenzîh ederim. Gerçekten de ben zâlimlerden oldum. 'Biz onun duâsını kabûl ettik ve kendisini gamdan kederden kurtardık. İşte müminleri de böyle kurtarırız.' (el-Enbiyâ Sûresi:88) (buyurarak Yûnus (Aleyhisselâm)a bahşettiğin müjdeye beni de nâil et). Ey herkese iyilik eden, Kendisine ise iyilik edilemeyen Allâh! Ey celâl ve ikrâm sâhibi! Ey lütuf ve in'âm sâhibi! Senden başka hiçbir ilâh yoktur. Sen ki sığınanların desteği, emân dileyenlerin koruyucusu ve korkanların sığınağısın! Ey Allâh! Eğer beni nezdinde bulunan (Levh-i Mahfuz'dan ibâret) Ümmü'l-Kitâb'da, (kâfir ölecek) bir bedbaht yâhut mahrum veyâ kovulmuş ya da rızkı dar bir kimse olarak yazdıysan, fazl-u kereminle bu şekâvetimi, mahrûmiyetimi, reddedilişimi ve rızkımın darlığını sil. Beni Ümmü'l-Kitâb'da (îmânla ölecek) bir bahtiyar, rızkı bol ve hayırlara muvaffak bir kişi olarak kayda geçir. Çünkü Sen buyruğu hak olan bir Zat olarak, gönderdiğin peygamberinin lisânına indirdiğin kitâbında: 'Allâh dilediğini siler, dilediğini sâbit bırakır. Ümmü'l-Kitâb (değişmeyen ezelî ilim) ise sâdece O'nun katındadır.' (er-Ra'd Sûresi:39) buyurdun. İlâhî! Kıymetli Şa'bân ayının her hikmetli işin kendisinde ayrılıp kesin karara bağlandığı on beşinci gecesindeki en büyük tecellî hürmetine Senden dileğimiz, bildiğimiz ve bilmediğimiz, en iyi senin bildiğin tüm belâları bizden açıp gidermendir. Şüphesiz ki en ulu ve en iyi olan ancak Sensin. Allâh-u Te'âlâ, Nebiyy-i Ümmî olan Efendimiz Muhammed'e, Ehl-i Beyti'ne ve sahâbesine çokça salât ve bolca selâm eylesin.» Âmîn! *(ez-Zebîdî, İthâfü's-sâdeti'l-müttakîn, 3/427; Ahmed ed-Diyerbî, el-Mücerrebât, sh:13; Seyyid Süleymân el-Huseynî, Kenzü'l-havâs, 2/74-75); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:196); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 76, İçindeki her sûrenin fazîletleri, havassı ve duâları ile Yâsîn cüzü, sh:112); (Lâlegül dergisi, Mart 2022, sayı 109, sh:78)*

Yâsîn-i Şerîf

«E'ûzübillâhimineşşeytânirracîm. Bismillâhirrahmânirrahîm. ﴿Yâsîn. Vel qur-ânil hakîm. İnneke leminel mürselîn. Alâ sirâtim-müsteqîm. Tenzîlel azîzirrahîm. Li tünzira qavmem-mâ ünzira âbâ-ühüm fehüm ğâfilûn. Leqad haqqal qavlü alâ ekserihim fehüm lâ yü'minûn. İnnâ ce'alnâ fî a'nâqihim ağlâlen fehiye ilel ezqâni fehüm-muqmehûn. Ve ce'alnâ mim-beyni eydîhim seddev-ve min halfihim sedden fe-ağşeynâhüm fehüm lâ yübsirûn. Ve sevâ-ün aleyhim e-enzertehüm em lem tünzirhüm lâ yü'minûn. İnnemâ tünziru menittebe'azzikra ve haşiyerrahmâne bil ğayb, febeşşirhü bi mağfiretiv-ve

ecrin kerîm. İnnâ nahnü nuhyil mevtâ ve nektübü mâ qaddemû ve âsârahüm, ve külle şey-in ahsaynâhü fî imâmim-mübîn. Vadrib lehüm meselen ashâbel qaryeh, iz câ-ehel mürselûn. İz arselnâ ileyhimüsneyni fekezzebûhümâ fe azzeznâ bisâlisin fe qâlû innâ ileyküm mürselûn. qâlû mâ entüm illâ beşerum-mislünâ vemâ enzelerrahmânü min şey-in in entüm illâ tekzibûn. qâlû rabbünâ ya'lemü innâ ileyküm le mürselûn. Vemâ aleynâ illel belâğul mübîn. qâlû innâ tetayyernâ biküm, le-il-lem tentehû le nercümenneküm vele yemessenneküm minnâ azâbün elîm. qâlû tâ-iruküm me'aküm, e-in zükkirtüm, bel entüm qavmüm-müsrifûn. Ve câ-e min aqsalmedîneti racülüy-yes'â qâle yâ qavmittebi'ul mürselîn. İttebi'û mel-lâ yes-elüküm ecrav-vehüm-mühtedûn. Vemâ liyelâ a'büdüllezî fetaranî ve ileyhi türce'ûn. E-ettehizü min dûnihî âliheten iy-yüridnirrahmânü bi-durril-lâ tuğni annî şefâ'atühüm şey-ev-ve lâ yünqizûn. İnnî izel-lefî dalâlim-mübîn. İnnî âmentü birabbiküm fesme'ûn. qîledhulil cenneh, qâle yâleyte qavmî ya'lemûn. Bimâ gaferalî rabbî ve ce'alenî minel mükramîn. Vemâ enzelnâ alâ qavmihî mim-ba'dihî min cündim-minessemâ-i vemâ künnâ münzilîn. İn kânet illâ sayhatev-vâhideten fe-izâhüm hâmidûn. Yâ hasraten alel ibâd, mâ ye'tîhim-mir-rasûlin illâ kânû bihî yestehzi-ûn. Elem yerev kem ehleknâ qablehüm-minel qurûni ennehüm ileyhim lâ yarci'ûn. Ve in küllül-lemmâ cemî'ul-ledeynâ muhdarûn. Ve âyetül-lehümül ardul meyteh, ahyeynâhâ ve ahracnâ minhâ habben fe minhü ye'külûn. Ve ce'alnâ fîhâ cennâtim-min-nehîliv-ve a'nâbiv-ve feccernâ fîhâ minel uyûn. Liye'külû min semerihî vemâ amilethü eydîhim, efelâ yeşkürûn. Sübhânellezî haleqal ezvâce küllehâ mimmâ tünbitül ardu ve min enfüsihim ve mimmâ lâ ya'lemûn. Ve âyetül-lehümülleyl, neslehu minhünnehâra fe-izâhüm müzlimûn. Veşşemsü tecrî li müsteqarril-lehâ, zâlike taqdîrul azîzil alîm. Vel qamera qaddernâhü menâzile hattâ âdekel urcûnil qadîm. Leşşemsü yenbegî lehâ en tüdrikel qamera velel leylü sâbiqunnehâr, ve küllün fî felekiy-yesbehûn. Ve âyetül-lehüm ennâ hamelnâ zürriyyetehüm fil fülkil meşhûn. Ve halaqnâ lehüm-mim-mislihî mâ yarkebûn. Ve in-neşe' nuğriqhüm felâ sarîha lehüm velâ hüm yünqazûn. İllâ rahmetem-minnâ ve metâ'an ilâ hîn. Ve izâ qîle lehümütteqû mâ beyne eydîküm vemâ halfeküm le'alleküm türhamûn.

Vemâ te'tîhim-min âyetim-min âyâti rabbihim illâ kânû anhâ mu'ridîn. Ve izâ kîle lehüm enfiqû mimmâ razeqakümullâhu qâlellezîne keferû lillezîne âmenû enut'imü mel-lev yeşâ-ullâhu at'ameh, in entüm illâ fî dalâlim-mübîn. Ve yeqûlûne metâ hâzel va'dü in küntüm sâdiqîn. Mâ yenzurûne illâ sayhatev-vâhideten te'huzühüm vehüm yehissimûn. Felâ yestetî'ûne tavsiyetev-ve lâ ilâ ehlihim yerci'ûn. Ve nüfiha fissûri fe-izâhüm minel ecdâsi ilâ rabbihim yensilûn. qâlû yâ veylenâ mem-be'asenâ mim-merqadinâ (!) hâzâ mâ ve'aderrahmânü ve sadeqal mürselûn. İn kânet illâ sayhatev-vâhideten fe-izâhüm cemî'ul-ledeynâ muhdarûn. Fel yevme lâ tuzlemü nefsün şey-ev-ve lâ tüczevne illâ mâ küntüm ta'melûn. İnne ashâbel cennetil yevme fî şüğulin fâkihûn. Hüm ve ezvâcühüm fî zilâlin alel erâ-iki mütteki-ûn. Lehüm fîhâ fâkihetüv-ve lehüm mâ yedde'ûn. Selâmün kavlem-mir-rabbir-rahîm. Vemtâzül yevme eyyühel mücrimûn. Elem a'hed ileyküm yâ benî Âdeme el-lâ ta'budüşşeytân, innehû leküm adüvvüm-mübîn. Ve eni'büdûnî, hâzâ sirâtüm-müsteqîm. Ve leqad edalle minküm cibillen kesîrâ, efelem tekûnû ta'qilûn. Hâzihî cehennemülletî küntüm tû'adûn. İslevhel yevme bimâ küntüm tekfürûn. Elyevme nahtimü alâ efvâhihim ve tükellimünâ eydîhim ve teşhedü arcülühüm bimâ kânû yeksibûn. Velev neşâ-ü le tamesnâ alâ a'yünihim festebequssirâta fe ennâ yübsirûn. Velev neşâ-ü le mesahnâhüm alâ mekânetihim femestetâ'û mudiyyev-ve lâ yarci'ûn. Ve men-nü'ammirhü nünekkishü fil halq, efelâ ya'qilûn. Ve mâ allemnâhüşşi'ra vemâ yenbegî leh, in hüve illâ zikrüv-ve qur-ânüm-mübîn. Li yünzira men kâne hayyev-ve yehiqqal qavlü alel kâfirîn. Evelem yerav ennâ halaqnâ lehüm mimmâ amilet eydînâ en-âmen fehüm lehâ mâlikûn. Ve zellelnâhâ lehüm feminhâ rakûbühüm ve minhâ ye'külûn. Ve lehüm fîhâ menâfi'u ve meşârib, efelâ yeşkürûn. Vettehazû min dûnillâhi âlihetel-le'allehüm yünsarûn. Lâ yestetî'ûne nasrahüm ve hüm lehüm cündüm-muhdarûn. Felâ yahzünke qavlühüm, innâ na'lemü mâ yüsirrûne vemâ yu'linûn. Evelem yeral insânü ennâ halaqnâhü min-nutfetin fe-izâ hüve hasîmüm-mübîn. Ve darebe lenâ meselev-ve nesiye halqah, qâle mey-yuhyil izâme ve hiye ramîm. qul yuhyîhellezî enşe-ehâ evvele merrah, ve hüve bikülli halqin alîm. Ellezî ce'ale leküm mineşşeceril ahdari nâran fe-izâ

entüm-minhü tûqidûn. Eveleysellezî haleqassemâvâti vel arda bi qâdirin alâ ey-yahlüqa mislehüm, belâ ve hüvel hallâqul alîm. İnnemâ emrühû izâ erâde şey-en ey-yeqûle lehû kün feyekûn. Fesübhanellezî biyedihî melekûtü külli şey-iv-ve ileyhi turce'ûn﴿»

Siz değerli okuyucularımızın bir dahaki seneye kadar hayırlı uzun ömür ile yaşamanıza ve bütün sıkıntılardan, hastalıklardan ve şerli yazılardan korunmanıza çok önem veren bizler, bir gece uyuyup da bir sene boyu ağlamamanız için, bu namazı kılmanızı, duâsını ve sûresini mutlakā okumanızı tavsiye ediyoruz. *(Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:200); (Lâlegül dergisi, Mart 2022, sayı 109, sh:80)*

35. (B16) (E58) Berâat gecesinin fazîletleri ve kılınacak namazları.

Berâat gecesi, Şa'bân-ı şerîf'in on beşinci gecesidir. Müslümanların rağbet ettikleri diğer geceler gibi o da mübârek hatta Kadir Gecesi'nden sonra en mübârek bir gecedir. İbni Ebî Şeybe, İbni Asâkir, Beyhakî, İbni Zencûye, Deylemî, Dînevrî ve Taberî (Radıyallâhu Anhüm) gibi birçok muhaddisten nakledilen rivâyetlere göre: «Allâh-u Te'âlâ bu gece; yarattıklarının bir sene içindeki rızıklarının ne kadar olacağını, o sene kimin zengin veya fakir, azîz veya zelîl olacağını, bir dahaki sene o geceye kadar kimlerin sağ kalıp kimlerin öleceğini, hacca gideceklerin kimler olduğunu meleklerine bildirir.» *(Beyhakî, Şu'abü'l-Îmân, no:3839-3840, 5/253; İbnü Ebî Şeybe, el-Musannef, 3/103; Deylemî, Müsnedü'l-Firdevs, no:2410; Taberî, Câmi'u'l-beyân, 21/10; İbnü Asâkir, Târîhu Medîneti Dimeşk, 61/250; Süyûtî, ed-Dürru'l-mensûr, 13/253-254); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 64, Îmân - İslâm İlmihâli, 1. Cilt, sh:307)*

Bu gece namaz kılmak en fazîletli amellerdendir. Nitekim rivâyete göre Îsâ (Aleyhisselâm) bir dağda dolaşırken nur gibi parlayan bir kayaya rastladı. Etrafında tavaf ederek hayran olunca Allah-u Te'âlâ kendisine: «Sana bu gördüğünden daha acaibini göstermemi ister misin?» diye vahyetti. O: «Evet!» deyince, o kaya yarılıp elinde bir baston, yanında da bir üzüm asması bulunan bir zat zuhur ederek (karşısına çıkarak): «İşte benim her günkü rızkım budur» dedi. Îsâ (Aleyhisselâm): «Bu kayanın içinde ne kadar zamandır Allâh-u Te'âlâ'ya ibâdet etmektesin?» diye sorunca, O zat: «Dört yüz senedir!» diye cevap verdi. Bunun üzerine Îsâ (Aleyhisselâm): «Yâ Rabbi! Bu kulundan daha üstün bir kul rattığını sanmıyorum» deyince, Allâh-u Te'âlâ: «Muhammed (ﷺ)in ümmetinden bir kişi, Şa'bân ayına kavuşur da yarı gecesinde (iki rekat da olsa) Berâat namazı kılsa, elbette o Benim katımda bu kulumun dört yüz senelik ibâdetinden daha üstündür» buyurdu. İşte o zaman Îsâ (Aleyhisselâm): «Ah ne olaydı ben de Muhammed (ﷺ)in ümmetinden olaydım» dedi. *(Ravdu'l-efkâr, Safûrî, Nüzhetü'l-mecâlis, 1/143; Zühretü'r-riyâd, Hobevî, Dürretü'n-nâsihîn, sh:252); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:155)*

Bu gece kılınacak namazlar hakkında birkaç rivâyet vardır:

1) Berâat gecesi kılınacak yüz rekâtlık (Salâtü'l-hayr) hayır namazı.

Ali ibnü Ebî Tâlib (Radıyallâhu Anh)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîf'te Rasûlüllâh (ﷺ) şöyle buyurmuştur: «Ey Ali! Her kim Şa'bân'ın yarı (on beşinci) gecesinde yüz rekât kılar, her rekâtta bir Fâtiha ve on İhlâs okursa, ey Ali, herhangi bir kul bu namazları kılarsa Allâh-u Te'âlâ onun için o gece istediği her hâceti (isteği) mutlaka yerine getirir.» Bunun üzerine: «Yâ Rasûlellâh! Eğer Allâh-u Te'âlâ onu şakî (îmânsız ölecek bir bedbaht olarak) yazdıysa, sa'îd (îmanlı ölecek

bahtiyar) kuluna çevirir mi?» diye sorulunca: buyurdu ki «Ey Ali! Beni hak (din) ile gönderen Allâh-u Te'âlâ'ya yemîn ederim ki (zaten) Levh-i Mahfûz'da o kişi şakî olarak yazılmış olsa bile Allâh-u Te'âlâ onun ismini (îmansız ölecek bedbaht kimseler arasından) siler ve onu sa'îd bir kimse olarak yazar. buyurdu. (Nitekim Allâh-u Te'âlâ:) 'Allâh dilediğini siler ve (istediğini) sâbit bırakır.' (Ra'd Sûresi:39) (buyurmuştur).

(Demek ki ezelî ilimde bu namazı kılacak kişinin tevbe edeceği bilindiğinden, muallak (askıdaki) kazâda yazılan şekāvet hükmü silinip, mübrem (değişmeyecek, kesin) karardaki saâdet hükmü yerini bulacaktır.)

Allâh-u Te'âlâ bu (namazı kılan) kuluna yetmiş bin melek gönderir ki, bir dahaki senenin başına kadar onun sevaplarını yazarlar, günahlar(ını) silerler ve dereceler(ini) yükseltirler. Ayrıca Allâh-u Te'âlâ o kişiye, 'Adn cennetlerinde (bulunuyorken) yedi yüz bin ya da (diğer rivâyette) yetmiş bin melek gönderir. O melekler onun için şehirler ve köşkler binâ ederler, hiçbir gözün görmediği, hiçbir kulağın duymadığı, ağaçlar dikerler ve ırmaklar akıtırlar. Bu cennetlerin bir benzeri, kullardan hiçbirinin kalbinden bile geçemez ki her bir cennette size tarifte bulunduğum şehirler, köşkler ve ağaçlar doludur. Eğer bu kişi o geceden îtibâren (bir dahaki seneye kadar) ölürse şehîd olarak ölür. Birde Allah-u Te'âlâ ona (o gece okuduğu) İhlâs Sûresi'nin her bir harfine mukābil yetmiş bin hûrî verir ki her bir hûrînin bir erkek, bir de dişi hizmetçisi bulunur. Ayrıca ona yetmiş bin ğılman, yetmiş bin vildân (genç köleler, hizmetçiler), yetmiş bin kethudâ (ciddî iş takipçisi) ve yetmiş bin hâcib (kapıcı) verir. Her kim o gece yüz kere İhlâs Sûresi okursa Allâh-u Te'âlâ onun için yetmiş şehîd sevâbı yazar. Bu kişinin daha önce kıldığı ve daha sonra kılacağı tüm namazlar kabûl edilir. Anne babası cehennemde bile olsalar, onlara duâ ederse, onlar da (sağlıklarında) Allâh-u Te'âlâ'ya hiçbir şeyi şirk koşmamışlarsa, Allâh-u Te'âlâ onları cehennemden çıkarır da böylece onlar cennete girerler. Beni hak peygamber gönderen Allâh-u Te'âlâ'ya yemîn ederim ki bu kişi cennetteki makamını Allâh-u Te'âlâ'nın yarattığı şekliyle görmedikçe yâhut ona gösterilmedikçe dünyâdan çıkmaz. Beni hak peygamber gönderene kasem olsun ki (bu kişi ölüp cennete girdiğinde) Allâh-u Te'âlâ (gece ve gündüzün yirmi dört) saatinin her bir saat(in)de cennette ona yetmiş bin melek gönderir ki, ona selâm verirler, onunla musâfaha ederler (ve Sûr'a üfürülünceye kadar ona duâ ederler). Bu kişi (kıyâmet günü) en kıymetli ebrâr kullarla haşrolur. Allâh-u Te'âlâ (o kul bir daha seneye kadar günah işlese de o günah altı saat içinde defterine yazılmadan mutlakā tevbe edeceğini bildiği için) yazıcı meleklere: 'Üzerinden sene geçinceye kadar bu kuluma hiçbir günah yazmayın ve onun için sevaplar yazın' diye emir buyurur. Her kim namazı ve âhiret yurdunu niyet ederek bu namazı kılarsa, Allâh-u Te'âlâ ona o gece kendi katından büyük bir nasip verir. Allâh-u Te'âlâ ona rüyasında otuzu kendisini cennetle müjdeleyen, otuzu ona cehennem azâbından eman veren, otuzu onu hata yapmasın diye koruyan, onu da (ondan dünyanın belalarını uzaklaştıran ve) kendisine düşmanlık edenlere tuzak kuran (ve ondan şeytanın hilelerini uzaklaştıran) yüz melek göndermedikçe dünyadan çıkmaz.» *(İbnü'l-Cevzî, Kitâbü'n-Nûr fî fezâili'l-eyyâmi ve'ş-şühûr, sh:184-185, Benzeri rivâyetler için bkz: Ebû Tâlib el-Mekkî, Kûtu'l-kulûb, 1/114; Ebu'l-Hasen 'Alî el-Kuraşî el-Hekkârî, Fezâilü'l-a'mâl, Fâs Temkrût Nasiriyye Tekkesi Ktp, rakam:2215, vr:102b; el-Ğazâlî, İhyâü 'ulûmi'd-dîn, 1/203; 'Abdülkādir el-Geylânî, el-Ğunye, 1/348-349; Muhammed el-Ğâfikî, Lemehâtü'l-envâr, rakam:1925-1926, 3/1313-1315; el-Mevsılî, Ünsü'l-munkati'în, rakam:139, 2/8; Ebû 'Abdillâh el-Hubeyşî, Kitâbu'l-Berake fî fazli's-sa'yi ve'l-hareke, rakam:529-531, sh:192-193; 'Abdülazîz ed-Dîrînî, Tahâratü'l-kulûb, sh:136; İsmâ'îl Hakkî el-Bursevî, Rûhu'l-beyân, 8/403; Muhammed Hakkî en-Nâzillî, Hazînetü'l-esrâr, sh:68; Parantez içi ekler için bkz: ez-Zebîdî, İthâfü's-sâdeti'l-müttakîn, 3/425 ve es-Süyûtî, el-Le'âlî, 2/58-59'dan alınmıştır.); (Cûzekāni, Süyûtî, el-Le'âlî, 2/58; Ebu'l-Ferac ibnü'l-Cevzî, Kitâbü'n-Nûr fî fedâili'l-eyyâmi ve'ş-şuhûr, Süleymaniye*

Kütüphanesi, Nazîf Paşa, Mikrofilm arşivi, no:1575, varak:63-64); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:156); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 64, Îmân - İslâm İlmihâli, 1. Cilt, sh:307); (Lâlegül dergisi, Mart 2022, sayı 109, sh:10)

Ebû Tâlib el-Mekkî, İmâm-ı Ğazâlî ve Abdülkādir el-Geylânî (Rahimehumellâh)ın beyânları vechile; bu namaz rivâyet edilen fazîletli namazlardandır. Selef-i sâlihîn bu namazı kılmışlar, ona: «Salâtü-l hayr (hayır namazı)» ismini vermişler ve çoğu kere bu namazı cemâatle kılarlardı. *(Ebû Tâlib el-Mekkî, Kûtu'l-kulûb, 1/114; el-Ğazâlî, el-İhyâü 'ulûmi'd-dîn, 1/203); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:163); (Lâlegül dergisi, Mart 2022, sayı 109, sh:4)*

Hasen-i Basrî (Radıyallâhu Anh)ın şöyle buyurduğu rivâyet edilmiştir: «Nebî (ﷺ)in ashabından otuz kişi bana hadis olarak şöyle rivâyet ettiler: 'İşte bu gecede her kim bu namazı kılarsa Allâh-u Te'âlâ ona yetmiş tecellî ile nazar eder ve her bir tecellîsi mukābilinde onun için yetmiş hâcet (ve murâdını) yerine getirir ki bu dileklerinin en aşağı olanı, mağfiretdir (günahlarının bağışlanmasıdır).'» *(Ebû Tâlib el-Mekkî, Kûtu'l-kulûb, 1/114; el-Ğazâlî, el-İhyâ, 1/203; 'Abdülkādir el-Ğeylânî, el-Ğunye, 1/349; Muhammed el-Ğâfikî, Lemehâtü'l-envâr, rakam: 1926, 3/1315; Ebû 'Abdillâh el-Hubeyşî, Kitâbu'l-Berake fî fazli's-sa'yi ve'l-hareke, rakam:531, sh:193; İsmâ'îl Hakkî, Rûhu'l-beyân, 8/403; Muhammed Fethâ es-Sûsî, ed-Dürratü'l-harîde, 1/213); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:164); (Lâlegül dergisi, Mart 2022, sayı 109, sh:9)*

İmâm-ı Ğazâlî (Rahimehullâh) bu rivâyeti nakletmeden önce şöyle demiştir: «Kişi dilerse on rekâtta, her bir rekâtta Fâtiha'dan sonra yüz İhlâs okuyarak da bu namazı kılabilir.» *(el-Ğazâlî, el-İhyâ, 1/203); (Lâlegül dergisi, Mart 2022, sayı 109, sh:9)*

Zebîdî (Rahimehullâh) ise bu sözün şerhinde: «Bu namazdan maksad İhlâs-ı Şerîf'in namaz içerisinde 1000 kere okunmasıdır ki herhangi bir şekilde edâ edilse de yeterli olur.» demiştir. *(ez-Zebîdî, el-İthâf, 3/705); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:164); (Lâlegül dergisi, Mart 2022, sayı 109, sh:9)*

Zünnûn-u Mısrî Hazretleri'nden rivâyet olunduğuna göre; Berâat Gecesi her kim on iki rekât kılar da Fâtiha'dan sonra elli kere İhlâs Sûresi okursa yüz rekâtın sevâbını alır. *(Muhammed ibni Hatîrüddîn, el-Cevâhiru'l-hams, sh:58-59); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:165); (Lâlegül dergisi, Mart 2022, sayı 109, sh:10)*

Bu tespitler çok yerindedir. Zîrâ diğer bir hadîs-i şerîfte tek rekâtta bile bin İhlâs okunsa, bu müjdenin alınacağı bildirilmiştir. Nitekim Câbir ibnü Abdillâh el-Ensârî (Radıyallâhu Anh)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerifte Rasûlüllâh (ﷺ) şöyle buyurmuştur: «Her kim Şa'bân'ın yarı gecesinde iki rekât kılar, birinci rekâtta Fâtihatü'l-Kitâb'ı okuduktan sonra bin kere 'Gul Hüvellâhü Ehad' okur, ikinci rekâtta ise Fâtiha'dan sonra Kur'ân'dan kolayına geleni okursa, bu kişi cennette oturacağı yeri görmedikçe ve Nebî (ﷺ)i rüyâda görmedikçe ölmez.» *(Ebu'l-Hasen 'Alî el-Kuraşî el-Hekkârî, Fezâilü'l-a'mâl, Fâs Temkrût Nasıriyye Tekkesi Ktp, rakam:2215, vr:102b); (Lâlegül dergisi, Mart 2022, sayı 109, sh:9)*

İsmâ'îl Hakkî (Kuddise Sirruhû)nun Üftâde Efendi (Kuddise Sirruhû)dan nakline göre: «Bu gece, on sekiz bin ve daha fazla âlemde Rasûlüllâh (ﷺ)e tüm ilâhî sıfatlar tecellî edince bu nimete şükür için bu namazı kılmıştır. Ömer ibni Abdilazîz (Radıyallâhu Anh) Şa'bânın yarı gecesi bu namazdan başını kaldırdığında, yanı başında nûru semâya bitişmiş yemyeşil bir kağıt buldu ki onda: «İşte bu, Melik-i Azîz'den kulu Ömer ibni Abdilazîz'e cehennemden berat fermânıdır» diye yazıyordu. *(İsmâ'îl Hakkî, Rûhu'l-beyan, 8/402-403); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:165)*

Alî ibnü Ebî Tâlib (Radıyallâhu Anh)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte Rasûlüllâh (ﷺ) şöyle buyurmuştur: «Yâ Alî! Her kim Şa'bân'ın yarı gecesinde yüz rekât namaz kılar da her rekâtta Fâtihatü'l-Kitâb'ı bir kere (okursa) ve on kere 'Gulhüvellâhu Ehad' okursa, işte herhangi bir kul bu namazı kılarsa mutlakā Allâh-u Te'âlâ o kişi için o gece talep ettiği her hâceti yerine getirir.» *(Abdülğanî el-Makdisî, Ehâdîsü'l-Cemmâ'îlî, rakam:38, sh:39; Ebu'l-Hasen 'Alî el-Kuraşî el-Hekkârî, Fezâilü'l-a'mâl, Fâs Temkrût Nâsıriyye Tekkesi Ktp, rakam:2215, vr:102b); (Lâlegül dergisi, Mart 2022, sayı 109, sh:9)*

Muhammed (el-Bâkır) ibnü Alî (Zeyne'l-Âbidîn) (Radıyallâhu Anhümâ)nın, merfû'an (isnâdını Rasûlüllâh (ﷺ)e ulaştırarak) şöyle buyurduğu rivâyet olunmuştur: «Her kim Ramazan'ın yarı gecesinde ve Şa'bân'ın yarı gecesinde yüz rekât kılar da, onlar içerisinde bin kere 'Gulhüvellâhu Ehad' okursa, o kişi (rüyâsında) cennetle müjdelenmedikçe ölmez.» *(İbnü Ebi'd-Dünyâ, Fezâilü şehri Ramazân, rakam:9, sh:40); (Lâlegül dergisi, Mart 2022, sayı 109, sh:6); (Lâlegül dergisi, Nisan 2022, sayı 110, sh:6)*

İşte büyük hadîs hâfızı İbnü Ebi'd-Dünyâ'nın, senedini zikrederek naklettiği bu hadîs-i şerîf Ramazân-ı Şerîf'in on beşinci gecesinde kılınan 100 rekât namazın aslının sünnette sâbit olduğuna delâlet etmektedir. *(Lâlegül dergisi, Mart 2022, sayı 109, sh:6); (Lâlegül dergisi, Nisan 2022, sayı 110, sh:6)*

Bu namaz hakkında rivâyet edilen sevapların çokluğuna şaşılmamalıdır. Zira İhlâs-ı Şerif'in fazîletine, namaz içinde ve dışında okunmasının bereketine, elli kere, yüz kere ve bin kere tilâvetinin kazandıracağı fazîletlere delalet eden birçok hadîs-i şerîf mevcuttur. Bazılarını zikredecek olursak: Enes ibni Mâlik (Radıyallâhu Anh)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte Rasûlüllâh (ﷺ) şöyle buyurmuştur: «Her kim elli kere İhlâs-ı Şerîf okursa elli senelik günahları silinir.» *(Dârimî, Ramûzu'l-ehâdîs, no:5464); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:165)*

Hazreti Enes (Radıyallâhu Anh)dan rivâyet edilen diğer bir hadîs-i şerîfte Rasûlüllâh (ﷺ) şöyle buyurmuştur: «Bin kere İhlâs okuyan kişi cennetteki mekânını görmedikçe veya makamı kendisine gösterilmedikçe ölmez.» *(İbni Asâkir, Zebîdî, İthâfü's-sâdeti'l-müttakîn, 3/294); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:166)*

Feyrûz ibni Deylemî (Radıyallâhu Anh)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte Rasûlüllâh (ﷺ) şöyle buyurmuştur: «Namaz içinde veya hâricinde yüz kere İhlâs okuyan kişiye cehennemden Beraat verilir.» *(Taberânî, Beğavî, Zebîdî, İthâfü's-sâdeti'l-müttakîn:3/294); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:167)*

Ca'fer (es-Sâdık) ibnü Muhammed (Radıyallâhu Anhümâ)nın, babasından (Muhammed el-Bâkır) (Radıyallâhu Anh)dan rivâyet ettiği bir hadîs-i şerîfte Rasûlüllâh (ﷺ) şöyle buyurmuştur: «Her kim Şa'bân'dan yarı(sına müsâdif olan Berâat) gecesi yüz rekât kılar, her bir rekâtta ise (bir kere) 'Elhamdülillâh' (el-Fâtiha Sûresi'ni), on kere de 'Gulhüvellâhu Ehad' okursa, o kişi ölmeden (önce) Allâh-u Te'âlâ ona rüyâsında yüz melek gösterir ki; (onlardan) otuz(u) kendisini cennetle müjdelerler, otuz(u) da ona o (cehennem) ateşin azâbından emân (ve berâat) verirler, otuz(u) da onu hatâlar (ve günahlar yapmas)ından korurlar, on (melek) ise onu düşmanlarından muhâfaza ederler.» *(ez-Zeyla'î, Tahrîcu ehâdîsi'l-Keşşâf, 3/261; el-Fâkihî, Ahbâru Mekke, rakam:1841, 3/67; el-Hallâl, Fezâilü Sûreti'l-İhlâs, rakam:15, sh:53; ez-Zebîdî, el-İthâf, 3/707; ez-Zemahşerî, el-Keşşâf, 8/171; Muhammed el-Ğâfikî, Lemehâtü'l-envâr, rakam:1925-1926, 3/1313-1315; er-Râzî, Mefâtihu'l-ğayb, 27/653; el-Hatîb eş-Şirbînî, es-Sirâcü'l-münîr, 3/579; Sirâcüddin ibnü 'Adil el-Hanbelî, el-Lübâb fî 'ulûmi'l-Kitâb, 17/309; İsmâ'il Hakkî, Rûhu'l-beyân, 8/403); (Lâlegül dergisi, Mart 2022, sayı 109, sh:6)*

«Hidâye»de ve «Keşşâf Tefsîri»nde geçen hadîs-i şerîflerin tahriclerini yaparak İslâm âlemine

ziyâde hizmeti geçen büyük muhaddis İmâm Zeyla'î (Rahimehullâh) bu hadîs-i şerîfin tahrîcinde şöyle demiştir: «Bu hadîs-i şerîfi (Taberânî ile arasında bir râvî bulunan) Ebu'l-Feth Süleym ibnü Eyyûb er-Râzî el-Fakîh eş-Şâfi'î (Rahimehullâh) (v. 447) 'Kitâbü't-Terğîb' isimli eserinde bu hadîs-i şerîfin Taberânî (Rahimehullâh)tan gelen senedini zikrederek rivâyet etmiştir. Yine böylece (büyük muhaddis) İmam Ebu'l-Fazl Muhammed ibnü Nâsır es-Selâmî (Rahimehullâh) (v. 550) 'Fezâilü Şa'bân' isimli kitabında senedini zikrederek bu hadîs-i şerîfi Ca'fer (es-Sâdık) ibnü Muhammed (el-Bâkır) (Radıyallahu Anhümâ) tarîki ile zikrederek Alî ibnü Ebî Tâlib (Radıyallâhu Anh)dan nakletmiştir. Yine böylece Hâfız Ebû Muhammed Abdülaziz ibnü'l-Ahzâr (Rahimehullâh) hadis cüzü olan 'Fezâilü Şa'bân' isimli eserinde senedini zikrederek Ebû Yahya el-Kattât (Radıyallâhu Anh)dan nakletmiştir. Ayrıca bu hadîs-i şerîf burada geçen lafzıyla İbnü Ömer (Radıyallâhu Anhümâ)dan naklen 'Müsnedü'l-Firdevs'te de mezkûrdur.» *(ez-Zeyla'î, Tahrîcu ehâdîsi'l-Keşşâf, 3/261; ez-Zebîdî, el-İthâf, 5/207); (Lâlegül dergisi, Mart 2022, sayı 109, sh:6)*

İmâm-ı Süyûtî (Rahimehullâh) bu hadîsi zikrettikten sonra bunu mevzû rivâyetler arasında zikreden İbnü'l-Cevzî'ye teakkübde bulunarak bu hadîs-i şerîfi Deylemî'nin tahrîc ettiğini zikretmiştir ki böylece bu hadîs-i şerîfi mevzû kabûl etmediğini açıklamış olmaktadır, zîrâ İmâm-ı Süyûtî'nin diğer rivâyetlerin bâzısı hakkında mevzû hükmünü açıklarken bunda: «Ben derim ki bu hadîsi Deylemî senediyle tahrîc etti.» demiş olması bunu ifâde etmektedir. *(es-Süyûtî, el-Le'âlî, 2/58-59); (Lâlegül dergisi, Mart 2022, sayı 109, sh:7)*

Nitekim son devrin büyük muhaddislerinden Nurettin Boyacılar Hocamız'ın bu hadîsin altına «Münker» kaydını düşmesi bu rivâyetin mevzû olmadığını gösterir, zîrâ münker tâbiri zayıf hadisin kısımlarındandır. *(Nûruddîn Boyacılar, Kitâbu'l-mevzû'ât tahkiki, rakam:1011, 2/442); (Lâlegül dergisi, Mart 2022, sayı 109, sh:6)*

Ayrıca Alî el-Karî (Rahimehullâh) bu hadîs-i şerîfi naklettikten sonra şöyle demiştir: «Bu hadîs-i şerifle ameli bâzı âlimler reddetmişlerse de ben derim ki zayıf hadisle amel câizdir, o âlimlerin bunu reddetmeleri ise (insanların kadın erkek karışarak mescidlerde bu namazı kılmak için toplanması yüzünden işlenen bâzı günahlar ve) bu amele eşlik eden münkerât (şerîata muhâlif işler) nedeniyledir, değilse namazdan aslâ insanlar nehyedilemez. Nitekim Allâh-u Te'âlâ: 'Namaz kılan bir kulu engelleyen kişiyi gördün mü?!' (el-'Alak Sûresi: 10-11) buyur(arak böyle yapanlara tehditte bulun)muştur.» *('Alî el-Kārî, Mirkātü'l-mefâtîh, rakam:1308, 3/977); (Lâlegül dergisi, Mart 2022, sayı 109, sh:7)*

Büyük muhaddis Alî el-Kārî (Rahimehullâh)ın bu beyânı hadîs-i şerîfin mevzû olmadığını açıkça ifade etmektedir. Şaşılacak iştir ki; İbnü'l-Cevzî bizzât kendisinin kendi eserlerinin fehresesinde adını zikrettiği ayrıca torunu Sibd ibnü'l-Cevzî, Zehebî, Safâdî, İbnü Receb ve Süyûtî dâhil birçok ulemânın ona nisbet ettiği «en-Nûr fî Fezâili'l-eyyâm ve'ş-şühûr» isimli eserinde bu hadîsi hiçbir zayıflık işâreti dahi belirtmeksizin: «Rasûlüllâh (ﷺ) buyurdu ki.» diye zikretmişken mevzû rivâyetleri yazdığı kitabında da bu hadîsi mevzûât içerisinde zikretmiştir. *(İbnü'l-Cevzî, Kitâbü'n-Nûr fî fezâi-li'l-eyyâm ve'ş-şühûr, sh:184-185); (Lâlegül dergisi, Mart 2022, sayı 109, sh:7)*

Fakat bu İbnü'l-Cevzî (Rahimehullâh)ın ilk kırdığı çanak değildir. Zîrâ İbnü Hacer ve Süyûtî (Rahimehumellâh) gibi birçok muhaddis onun bâzı sahîh hadîsleri bile mevzû rivâyetler arasında zikretmesini tenkit sadedinde müstakil eserler yazmışlardır. Nitekim İbnü'l-Cevzî'nin «Mevzû» rivâyetler içine aldığı rivâyetlerden yüz yirmi tânesinin «Mevzû» olmadığını beyân sadedinde

İmam Süyûtî (Rahimehullâh) «el-Kavlü'l-hasen fi'z-zebbi 'ani's-Sünen» isimli müstakil bir eser telîf etmiştir. Yine böylece onun «Mevzû» kabûl ettiği hadîs-i şerîfler içerisinden; 130'u «Kütüb-i Sitte», «Müsned-i Ahmed» ve «el-Müstedrek»te mevcut olup diğerleri Beyhâkî, İbnü Huzeyme, İbnü Hıbbân, Dârimî ve Dârekutnî (Rahimehümullâh) gibi mûteber muhaddislerin eserlerinde mevcut olan 343 hadîs-i şerîfin «Mevzû» olmadığını beyân sadedinde İmâm-ı Süyûtî «en-Nüketü'l-bedî'ât et-Te'akkubât» isimli müstakil bir eser telîf etmiştir. *(es-Süyûtî, en-Nüketü'l-bedî'ât, sh:325); (Lâlegül dergisi, Mart 2022, sayı 109, sh:8)*

2) Ebû Hureyre (Radıyallâhu Anh)dan merfû'an rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte Rasûlüllâh (ﷺ) söyle buyurmuştur: «Her kim Şa'bânın yarı gecesinde, her rekatında otuz kere İhlâs okuyarak on iki rekat kılarsa, cennetteki makamını görmeden (dünyadan) çıkmaz.» *(Hâfiz Muhammed ibni Nâsır, Süyûtî, el-Le'âli'l-masnû'a, 2/59; Ebu'l-Ferac ibnü'l-Cevzî, Kitâbü'n-Nûr fî fedâili'l-eyyâmi ve'ş-şuhûr, Süleymaniye Kütüphanesi, Nazîf Paşa, Mikrofilm arşivi, no:1575, varak:84); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:167)*

3) Ali ibni Ebî Tâlib (Radıyallâhu Anh)ın şöyle buyurduğu rivâyet edilmiştir: «Şa'bânın yarı gecesi Rasûlüllâh (ﷺ)in kalkıp on dört rekat namaz kıldığını gördüm. Namazdan sonra oturup on dört kere Fâtiha, on dört kere Felak, on dört kere Nas Sûrelerini, bir kere de:

«E'ûzübillâhimineşşeytânirracîm. Bismillâhirrahmânirrahîm. ﴿Leqad câ-eküm rasûlüm-min enfüsiküm azîzün aleyhi mâ anittüm harîsun aleyküm bil mü'minîne ra-ûfur-rahîm. Fe-in tevellev fe qul hasbiyallâhu lâ ilâhe illâ hû, aleyhi tevekkeltü ve hüve rabbül arşil azîm﴾»

«(Ey insanlar!) Andolsun ki elbette muhakkak size (meleklerden ve cinlerden değil de, anlaşıp uymanız kolay olsun diye) kendi nefislerinizden (sizin gibi bir beşer) olan pek değerli bir Rasûl gelmiştir ki, sıkıntıya uğramanız ona çok ağırdır, siz(in iman etmenize ve tüm işlerinizin yoluna girmesin)e karşı harîstir (çok düşkündür) ve inananlara karşı çok esirgeyicidir, pek merhametlidir (acıyıcıdır)! (Habîbim! Sen kendileri hakkında bu kadar büyük bir nimetken) eğer (hâlâ) onlar (sana iman etmekten) yüz çevirirlerse, sen: '(Sizin inkâr ve eziyetlerinize karşı) bana kâfî gelecek (yetecek) ancak Allâh'tır! O'ndan başka hiçbir ilâh yoktur! Ben (O'ndan gayri kimseye umut bağlamam ve kimseden korkmam, zira ben) ancak O'na tevekkül ettim. O (azametini Allâh-u Te'âlâ'dan başka kimsenin bilemeyeceği kadar) çok büyük olan Arş'ın Rabbi de ancak O'dur!' de'

(Tevbe Sûresi: 128-129) âyet-i kerîmelerini okudu. Okumasını bitirince kendisine, yaptığını gördüğüm amelinden sordum, bunun üzerine Rasûlüllâh (ﷺ): 'Her kim benim yaptığımı yaparsa, kendisi için yirmi makbul hac ve yirmi sene makbul oruç sevabı verilir. Eğer o gün oruca niyet sabahlarsa, geçmiş ve gelecek birer sene olmak üzere iki senenin orucu gibi olur' buyurdular.» *(Beyhakî, Şu'abu'l-îmân, no:3559, 5/366; Cûzekānî, Süyûtî, el-Le'âli'l-masnû'a, 2/60; ed-Dürrü'l-Mensûr, 13/260-261; Zebîdî, İthâfü's-sâdeti'l-müttakîn, 3/426); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:168); (Lâlegül dergisi, Mart 2022, sayı 109, sh:8)*

Ali el-Kārî (Rahimehullâh) özellikle bu namazı ve diğer bazı namazları beyan eden hadîs-i şerîfler hakkında şöyle demiştir: «Bu namazda on dört sayısının öne çıkması, geride geçen on dört gecenin hesaba katılarak telâfî edilmesi anlamına gelebilir.

Bu hadîsi Beyhakî (Rahimehullâh) rivâyet ettikten sonra: «Bu rivâyetin râvîleri içerisinde mechûl kimseler vardır.» diyerek bir kayıt düşmüştür. Lâkin Alî el-Kārî (Rahimehullâh): «Bâzı âlimlerin: 'Bu hadîsleri rivâyet eden kişiler arasında kimliği bilinmeyen zatlar vardır ve lafızları, bilinen türden değildir.' diyerek, bunları mevzû (uydurma) olarak değerlendirmeleri tasvip edilecek bir görüş değildir. Zîrâ bâzı râvîlerin bilinmemesi ve bâzı lafızların görülmemiş olması, o hadîsin

uydurma olmasını gerektirmez. Bu durumda o hadîs hakkında en fazla za'îf nitelemesi yapılması gerekir ki fedâil-i a'mâl (fazîletli ameller) konusunda zayıf hadislerle amel etmek ittifakla câizdir. Zâten bu gecede Rasûlüllâh (ﷺ)in nâfile namazlara devâm ettiği husûsu birçok sahîh yollarla sâbittir. Artık kemmiyet ve keyfiyet (kılınacak namazın rekât sayısı ve kılınma şekli) ile alâkalı rivâyetlerin zayıf olması hiçbir zarar vermez. Zîrâ namaz her makbûl ve matbû (Allâh-u Te'âlâ tarafından kabûl edilen veyâ kalbi mühürlenen) kişi nezdinde tâyin edilen ibâdetlerin en hayırlısı ve meşrû edilen amellerin en güzelidir. İşte böylece, Mâverâünnehir (Buhârâ, Semerkand bölgeleri), Horasan (Acem diyarı), Rûm diyârı (Türkiye dâhil tüm Osmanlı diyârı), Kudüs, Hindistan ve diğer İslâm ülkelerinde bulunan insanların Berâat Gecesi Ebû Tâlib-i Mekkî, İmâm-ı Gazâlî (Rahimehumellâh) ve mûteber birçok âlimin beyanları vechile, bu gecede on İhlâs-ı Şerîf'le yüz rekât kılmalarının câiz olduğu açıkça ortaya çıkmıştır. Zîrâ bu rivâyetlerin Rasûlüllâh (ﷺ)den vürûdu sahîh yollarla gelmemişse de, bunlarla devamlı sûrette de olsa amel etmeye bir mâni yoktur. Ancak (herkesçe amel edilmesi gereken) bir sünnet olduğuna inanmak bâzı âlimlere göre doğru değildir. Yine böylece bazı fakihlere göre cemaatle edâları da mekruh sayılmıştır.» *('Alî el-Kārî, Risâle fî beyâni leyleti nısfi şa'bân ve tefsîr-i Sûreti'd-Duhân, Süleymâniye Kütüphanesi, Hacı Mahmud Efendi, kayıt no:329, varak:7; 'Alî el-Kārî, et-Tibyân fî beyâni mâ fî leyleti'n-nısfi min Şa'bân ve leyleti'l-kadri min Ramazân, Mecmu'u Resâili 'Alî el-Kārî zımnında, risâle rakamı:26, sh:50; el-Leknevî, el-Âsâru'l-merfû'a, sh:80); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:171); (Lâlegül dergisi, Mart 2022, sayı 109, sh:8)*

Bu beyandan da anlaşıldığı üzere diğer bazı fakihlere göre bu namazların cemaatle kılınması mekruh değildir. Zira Rasûlüllâh (ﷺ)in bazı nâfileleri cemaatle kıldırdığı, sahîh hadîs-i şerîflerde zikredilmiştir ki biz bu konudaki delilleri, «Receb-i Şerîf Risâlesi» nâmındaki on beşinci risâlemizin 216-222. sayfalarında genişçe ele aldık. *(Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:173)*

4) Mukrî Cemâleddin Muhammed ibni Yûsuf et-Tebbâ'î (Radıyallâhu Anh)ın Rasûlüllâh (ﷺ)e eklenen isnâdıyla rivâyet edip icazet verdiği bir hadîs-i şerîfte şöyle buyrulmuştur: «Her kim Şa'bânın yarı gecesinde bir Fâtiha ve on İhlas ile on iki rekat kılarsa, günahları mahvedilir ve ömrüne bereket verilir. *(Ebû Abdillah el-Hubeyşî, Kitâbü'l-Bereke, no:533, sh:193-194; Safûrî, Nüzhetü'l-mecâlis, 1/143); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:173)*

Mukrî (Rahimehullâh) şöyle demiştir: «Günahların silinmesi ve ömre bereket verilmesi büyük bir şeydir. Zamanımızda insanlara uyku gâlip geldiğinden ve birbirlerinden utandıklarından az rekatlı namazlarla yetinirler. Namazın hatırı büyüktür. Ancak bu sadâkat (sırf Allâh-u Te'âlâ'nın rızası gözetilerek yapılmasından ibaret, doğru niyet) ve huzûr-u kalp (Allâh-u Teâlâ'yı görür gibi kılmak ya da O'nun kendisini gördüğünün şuûru) ile yapılırsa böyledir. Kalbi dünya meşguliyetleri ve vesveselerle dolu gâfil ve uyuyan kişilerde kalp huzuru ne arar?! Bu zamanda insanların birçoğuna tembellik, gevşeklik ve ibâdetler hususunda şerîata uymama hali galebe çalmıştır. İbadet ve ihlas ehli ise en az yüz rekat ve daha fazla kılarlar.» İşte bu geceler hayır mevsimleri ve ticaret vakitleridir ki, tüm kulların bundan nasibini zayi etmemeleri gerekir. Vefatı gelmeden hayatının günlerini ganimet bilen kişilere ne mutlu! *(Ebû Abdillah, el-Hubeyşî, Kitâbü'l-Bereke, no:533, sh: 194); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:174)*

5) Abdullah ibni Mes'ûd (Radıyallâhu Anh)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerifte Rasûlüllâh (ﷺ) bu gece kılınacak yüz rekatla ilgili başka bir tarifte bulunmuştur: «Her kim Şa'bânın yarı

gecesinde bir Fâtiha ve beş İhlâs ile yüz rekat kılarsa Allâh-u Te'âlâ ona her birinin yanında nurdan bir defter bulunan beş yüz bin melek indirir de o melekler kıyâmet gününe kadar onun sevâbını yazmaya devam ederler.» *(Mişkâtü'l-envâr, Osman ibni Hasen el-Hobevî, Dürretü'n-nâsihîn, sh:250); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:175)*

6) İsmâ'îl Hakkî ve Seyyid Ali Zâde (Rahimehumellâh)ın beyanları vechile; Beraat namazının üç şekli vardır:

a) En azı her bir rekatta iki yüz âyet olmak üzere dört yüz âyetle kılınan iki rekattır. Zira kıratın farzı bir âyet, sünneti üç âyet, müstehabı ise dört âyettir. Dolayısıyla dört yüz âyet okunarak kılınan iki rekat, müstehap kıraat bakımından yüz rekat hükmündedir.

b) Ortası ulemâ ve sulehâ nezdindeki genel kabule göre yüz rekattır, bunun nasıl kılınacağı geride beyan edilmiştir. Ancak farklı bir şekli de şöyle tarif edilmiştir. Her rekatta bir Âyete'l-Kürsî, bir İnnâ Enzelnâ ve üç İhlâs-ı Şerîf okunup iki rekatta bir selam verilir.

c) En fazlası ise bin rekattır ki bu Allâh-u Te'âlâ'nın bir olan İsm-i Âzam'ının tafsili olan yüz isminin tafsili olan bin ismine işarettir.

(İsmâ'îl Hakkî, Rûhu'l-beyân, 8/403; Şir'atü'l-İslam, sh:134); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:176)

7) Tâvûs (Radıyallâhu Anh)ın Vâsile ibni Eska' (Radıyallâhu Anh)dan rivâyetine göre: «Bu gecenin namazı gusül ve temizlikten sonra kılınacak dört rekatlık bir namazdır. Her bir rekatta bir Fatiha ve yirmi beş İhlâs okunur.» *(Muhammed Hakkı, Hazînetü'l-esrar, sh:68); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:177)*

8) Ebû Abdillâh el-Hubeyşî (Radıyallâhu Anh) bu gecenin namazı hakkında Rasûlüllâh (ﷺ)den şu nakli yapmıştır. «Şa'bânın yarısının gecesi iki rekat kılın, bunların birincisinde bir Fâtiha ile bin İhlâs, ikincisinde ise bir Fâtiha ile yüz İhlâs okuyun.» *(Ebû 'Abdillâh el-Hubeyşî, Kitâbu'l-Berake fî fazli's-sa'yi ve'l-hareke, no:532, sh:193); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:177)*

Faydalı mâlûmât

Allâh-u Te'âlâ bu gecenin fazîleti hakkında şöyle buyurmuştur: «Hâ! Mîm! O (hidâyet yollarını) iyice açıklayıcı Kitâb (olan Kur'ân)a yemin olsun! Muhakkak Biz onu (bereketi bol olan) mübârek bir gecede indirdik. Şüphesiz Biz dâima (kullarımızı önlerindeki tehlikelerden) uyarıcılar olduk. Her hikmetli iş onda ayrılır. Katımızdan pek önemli bir iş olarak (ki, o geceden, bir daha seneki benzeri geceye kadar meydana gelecek ecellerin kesimi, hacca gideceklerin yazımı, zelzeleler, yıldırımlar ve harplerin kaydı ve bunlarla ilgili nüshalamanın başlaması bu önemli işimizin örneklerindendir)! Şüphesiz ki Biz dâima (kullarımıza elçiler) göndericiler olduk! Senin Rabbinden (kullarına) büyük bir rahmet olsun için! Şüphesiz ki O (tüm işitilenleri hakkıyla duyan) Semî' de, (yaratıkların tüm halleri dâhil olmak üzere, bütün malumatı çok iyi bilen) Alîm de ancak O'dur!» (Duhân Sûresi:1-6)

Beydâvî, Nesefî, Hâzin ve Âlûsî (Rahimehumullâh) gibi birçok mûteber müfessirin beyânı vechile; bu âyet-i kerîmelerde geçen mübârek geceden maksat; bazı müfessirlere göre Kadir gecesi ise de, 'Ikrime (Radıyallâhu Anh) ile müfessirlerden bir cemaate göre Beraat gecesidir. Bu görüş Kur'ân'ın Kadir gecesinde indirilmiş olmasıyla çelişmez. Zira bu görüşün sahipleri indirilen şeylere âit zamiri Kur'ân'ı Kerîm'e değil de, ilerisinden anlaşılan: «Kaderle ilgili büyük bir emr»e

raci kabul etmişlerdir. Buna göre mana: «Biz eceller, rızıklar, zengin etme, fakir kılma, diriltme ve öldürme gibi önemli emirlerimizi Berâat gecesinde takdir edip, Cibrîl, Mîkâîl, İsrâfîl ve Azrâîl'e bildirdik ki, bir dahaki seneye kadar kullarımız hakkında bu hükümleri icrâ etsinler» demektir. Ebu'd-Duhâ (Radıyallâhu Anh)ın beyânına göre Allâh-u Te'âlâ Şa'bânın yarı gecesinde kaza ve kaderleri takdir eder, Kadir gecesinde ise bu hükümlerin yazılı bulunduğu nüshaları erbâbı meleklere teslim eder. Zemahşerî (Rahimehullâh)ın beyânına göre; bir senelik hâdiselerin levh-i mahfûzdan istinsâhı (kopyalanması)na Berâat gecesi başlanır, Kadir gecesi bitirilir ve bu dosyalar dört meleğe tevdî edilir (ısmarlanır). Bu nüshalar şunlardır:

1) Rızıklarla ilgili nüsha Mîkâîl (Aleyhisselâm)a,

2) arplerle ilgili dosya Cebrâîl (Aleyhisselâm)a,

3) Zelzeleler, yıldırımlar ve yer çöküntüleriyle ilgili, bir de kulların amellerini zapteden evrak birinci kat semânın görevlisi olan İsmâ'îl isimli büyük bir meleğe,

4) Hastalıklar ve ölümlerle ilgili kayıtlar da ölüm meleğine teslim edilir.

Beyhakî (Rahimehullâh)ın beyânına göre; Kadir gecesi bir dahaki seneye kadar Kur'ân-ı Kerîm'den inzal edilecek (indirilecek) olan sûre ve âyetler takdir edilir. Berâat gecesi ise yeryüzünün yönetimiyle ilgili meleklerin takip ettiği diğer işler vuzûha kavuşturulur. Dolayısıyla: «Her hikmetli ve önemli iş, tarafımızdan pek önemli bir iş o gece ayrılır» kavl-i şerîfinde geçen: «Her muhkem iş» tâbiri, Kadir gecesiyle ilgili olarak: «Kur'ân'ın cüzleri, sûre ve âyetleriyle alâkalı her önemli konu» diye tefsir edilir. Berâat gecesi hakkında ise: «Kulların rızıkları ve ecelleri gibi önemli meseleleri» şeklinde izah edilir. *(Beyhakî, Şu'abü'l-îmân, 5/253); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:79)*

Bu yüzden ulemâ: «Recebin fazîleti ilk gecesinden dolayı ilk onunda, Şa'bânın fazîleti yarı gecesinden dolayı ortasında, Ramazanın fazîleti ise Kadir gecesinden dolayı son onundadır» demişlerdir. *(Ahmed ibni Hicâzî, Tuhfetü'l-ihvan, sh:42); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:82)*

Leyle-i mübârekeden Berâat gecesinin kastedildiği görüşünü destekleyen birçok hadîs-i şerîf ve rivâyet mevcuttur. Nitekim Ebû Hureyre (Radıyallâhu Anh)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte Rasûlüllâh (ﷺ) şöyle buyurmuştur: «Eceller Şa'bândan Şa'bâna (belirlenip) kesilir. Hatta (Berâat gecesi) adamın ismi ölüler arasında (yazılıp) çıkmışken, o (başına geleceklerden habersiz bir şekilde) nikâh yapar ve çocuğu doğar.» *(İbni Zencüveyh, Deylemî, no:2410; İbni Ebi'd-dünyâ, İbni Cerîr et-Taberî, 21/10; Beyhakî, Şu'abü'l-îmân, no:3839-40; İbni Hacer, Tesdîdü'l-kavs, 2/115; Süyûtî, ed-Dürru'l-Mensûr, 13/253-254); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:83)*

Râşid ibni Sa'îd (Radıyallâhu Anh)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte Rasûlüllâh (ﷺ) şöyle buyurmuştur: «Şa'bânın yarı gecesi Allâh-u Te'âlâ ölüm meleğine o sene öldürmek istediği her canlının rûhunu kabzetmesini vahyeder (bir dahaki seneye kadar öldüreceği canlıların isimlerini bildirir).» *(Dînevrî, Süyûtî, ed-Dürru'l-Mensûr, 13/254); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:83)*

Büyük müfessir 'Ikrime (Radıyallâhu Anh): «Her hikmetli ve önemli iş o gece ayrıntılı bir şekilde yazılır» âyet-i kerîmesinin tefsiri hakkında şöyle buyurmuştur: «Şa'bânın yarısının gecesinde senenin tüm işleri kesin karara bağlanır. Yaşayacak olanlar, ölecek olanlardan ayrılıp yazılır. Hacca gidecekler de yazılır, artık ne onlara bir kişi ilave olunur, ne de onlardan bir kişi eksiltilir.»

(İbni Cerîr et-Taberî, 21/9-10; Süyûtî, ed-Dürru'l-Mensûr, 13/252-253); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:84)

«'Atâ ibni Yesâr (Radıyallâhu Anh) şöyle demiştir. «Rasûlüllâh (ﷺ) Şa'bân ayında tuttuğu kadar başka hiçbir ayda oruç tutmazdı. Bunun sebebi de o sene ölecek olanların ecellerinin o ayda (levh-i mahfûzdan alınıp) nüsha (kopyalanarak görevlilerine ismar) lanmasıdır.» *(İbni Ebî Şeybe, el-Musannef, 3/103; Süyûtî, ed-Dürru'l-Mensûr, 13/253); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:85)*

Âişe (Radıyallâhu Anhâ) şöyle demiştir: «Rasûlüllâh (ﷺ) Şa'bân ayında tuttuğu oruçtan daha çok hiçbir ayda oruç tutmazdı. Çünkü o ayda, o sene ölecek olanların ruhları nüsha (dosya)lanır. Hatta adamın adı ölenlerin arasında yükseltilmişken, o düğün yapar, ismi ölenler arasında kaldırılmış olan bir adam da hacca gider.» *(İbni Asâkir, Târîhu Dimeşk, 61/250; Süyûtî, ed-Dürru'l-Mensûr, 13/253-254); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:85)*

36. (B16) (C40) Tesbîh namazı.

Ğaytî, Safûrî, Kalyôbî, İbni Hicâzî ve Ali el-Kārî (Rahimehumullâh) gibi birçok âlimin beyânları vechile; evlâ olan bu gece tesbîh namazı kılmaktır. Zira onun Rasûlüllâh (ﷺ)den geldiği kesindir. *(Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:178)*

Tesbîh namazının ömürde en az bir defa kılınması güzel görülmüştür. Bu namaz her rekâtında yetmiş beş defa:

«Sübhânallâhi velhamdülillâhi ve lâ ilâhe illallâhu vallâhu ekber»

«Bütün tenzihler Allâh'a aittir. Bütün hamdler Allâh'a mahsustur. Allâh'tan başka hiçbir ilâh yoktur. Allâh her şeyden büyüktür»

denilerek kılınan dört rekâtlı bir namazdır. Bu namaz geceleyin iki rekâtta bir selâm verilerek, gündüz ise bir selâmla dört rekat olarak kılınır. Kılınışı: Sübhâneke'den sonra on beş kere:

«Sübhânallâhi velhamdülillâhi ve lâ ilâhe illallâhu vallâhu ekber»

okunur. Sonra Eûzü-Besmele ve Fâtiha, bir de herhangi bir sûre veya âyet-i kerîme okunur. Sonra on kere yine aynı tesbîh tekrarlanır. Sonra rukûa varılır ve orada üç kere:

«Sübhâne rabbiyel azîm»

«Ulu olan Rabbimi noksan sıfatlardan tenzih ederim»

denildikten sonra on defa aynı tesbîh okunur. Sonra:

«Semiallâhü limen hamideh»,

«Rabbenâ ve lekelhamd»

denilerek rukûdan kalkılır ve yine on defa aynı tesbîh okunur. Daha sonra secdeye varılıp üç defa:

«Sübhâne rabbiyel a'lâ»

«Yüce olan Rabbimi noksan sıfatlardan tenzih ederim»

denildikten sonra on kere daha aynı tesbîh okunur. Sonra tekbîr alınarak secdeden kalkılır, celse (iki secde arasında oturma) halinde yine on kere aynı tesbîh okunur. Ardından tekbîr alınarak ikinci secdeye varılıp üç defa:

«Sübhâne rabbiyel a'lâ»

denildikten sonra yine on kere aynı tesbîh okunur. Böylece bu tesbîhlerin toplamı yetmiş beş etmiş olur. Daha sonra ikinci rekâta kalkılır, ilk rekâtta olduğu gibi evvelâ on beş kere bu tesbîh okunur, sonra yine birinci rekâttaki şekilde hareket edilerek oturuşa varılır. Sonra Tehıyyât ve

Salli-Bârik okunur. Böylece zâit tesbîhlerin toplamı yüz elli etmiş olur. Daha sonra selâm vermeden veya selâmı müteakip ayağa kalkılır. Üçüncü, dördüncü rekâtlar da geride anlatıldığı üzere, birinci ve ikinci rekâtlar gibi kılınır ve böylece her rekâtta yetmiş beş tesbîh okunmuş olur ki, bunların toplamı üç yüz eder. Namazda sehv-i secde icâp ederse bu secdede tesbîh tekrarlanmaz, zira tamamı üç yüz tesbîhten ibarettir. *(Tirmizî, Vitr:350, no:481, sh:147); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:180); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 64, Îmân - İslâm İlmihâli, 1. Cilt, sh:310)*

Faydalı mâlûmât

Bu namazın fazîleti hakkında Rasûlüllâh (ﷺ) Efendimiz bu namazı tâlim etmiş olduğu Abdullâh ibni Amr (Radıyallâhu Anhümâ)ya: «Sana bir hediye vereyim mi? Sana (istifade edeceğin bir şey) vereyim mi? Sana bir bahşiş vereyim mi? (İşte o) dört rekât(lık namazdır) ki, (-İhlâs Sûresi okuyarak dahi olsa-) kim onları kılarsa, eski yahut yeni, küçük ya da büyük, hatâ ile yahut kasıtlı (gizli ya da âşikâr işlenmiş) bütün günahlar onun için bağışlanır» buyurmuştur. *(Beyhakî, Şu'abü'l-îmân, no: 604, 2/125; Ebû Dâvûd, Tetavvu':14, no: 1297, 1/414; Tirmizî, Vitr: 19, İbnü Mâce, İkāme: 190); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:179); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 64, Îmân - İslâm İlmihâli, 1. Cilt, sh:311)*

Ebû Dâvûd ve Tirmizî gibi kütüb-ü sitte-i sahîha kaynaklarında Abbâs (Radıyallâhu Anh)dan gelen nakle göre Rasûlüllâh (ﷺ)in bu namazı amcası Abbâs (Radıyallâhu Anh)a hediye ettiği ve: «Bu namazı her gün bir kere kılmaya gücün yetiyorsa bunu yap, bunu yapamazsan her cumâ bir kere (kıl), bunu da yapamazsan her ayda bir kere (kıl), onu da yapamayacaksan senede bir kere (kıl), böyle de yapamazsan (hiç olmazsa en azından) ömründe bir kere (bu namazı kıl)» buyurduğu da sahîh olarak rivâyet olunmuştur. *(Ebû Dâvûd, Tetavvu':14, no: 1297, 1/414); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:179); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 64, Îmân - İslâm İlmihâli, 1. Cilt, sh:312)*

Abdülaziz ibni Ebî Ravvâd (Radıyallâhu Anh): «Cennete girmek isteyen, tesbîh namazına devam etsin» demiştir. Ebû Osman (Radıyallâhu Anh) da şöyle demiştir: «Zorlukları ve üzüntüleri giderme hususunda tesbîh namazı gibi bir amel görmedim.» *(İbni Hicâzî, Tuhfetü'l-ihvân, sh:53); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:181)*

Bu namazın, diğer sahîh kaynaklarda geçen rivâyetlerinde kırâatten önce tesbîh bulunmayıp yetmiş beş sayısı istirahat celsesinde okunacak on tesbîhle tamamlandığı için, bu ise Şâfi'î mezhebine muvafık olup, Hanefî mezhebinde istirahat celsesi bulunmadığından dolayı biz bu namazın târifini İmâm-ı Beyhakî (Rahimehullâh)ın «Şu'abü'l-îmân» isimli eserinde Abdullâh ibni Amr (Radıyallâhu Anhümâ)dan tahric ettiği rivâyeti esas alarak yaptık. *(Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:180); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 64, Îmân - İslâm İlmihâli, 1. Cilt, sh:312)*

Tesbîh namazından sonra okunan fazîletli duâ

Taberânî (Rahimehullâh)ın rivâyetine göre ise Rasûlüllâh (ﷺ) amcası Abbâs (Radıyallâhu Anh)a: «Namazı bitirdiğin zaman teşehhüdden (tahiyyât okuduktan) sonra, selâmdan önce şunları söylersin» buyurarak şu duâyı okumasını kendisine tenbihlemiştir:

«Allâhümme innî es-elüke tevfîqa ehlil hüdâ ve e'amâle ehlil yaqîni ve münâsahate ehlittevbeti ve azme ehlissabri ve cidde ehlil haşyeti ve talebe ehlirrağbeti ve te'abbüde ehlil vera'i ve irfâne ehlil ilmi hattâ ehâfek,

Allâhümme innî es-elüke mehâfeten tahcüzünî an me'âsîke hattâ a'mele bi tâ'atike amelen estehiqqu bihî ridâke ve hattâ ünâsihake bittevbeti havfen minke ve hattâ uhlisa lekennesîhate hubben leke ve hattâ etevekkele aleyke fil ümûri husne zannin bike sübhâne hâliqinnûr»

«Ey Allâh! Ben Senden hidâyet ehline nasîb ettiğin muvaffâkıyeti (rızâna uygun amelleri başarmayı), yakîn erbâbının (şüphesiz inanç sâhiplerinin sâlih) amellerini, (samîmî) tevbekârların ihlâsını, sabırlı zatların azmini, (Sana karşı) haşyet (derin saygı) sâhiplerinin ciddiyetini, rağbet erbâbının (sâdece Senin rızâna hevesli olanların) niyâzını, takvâ ehlinin ciddî mânâda ibâdet gayretlerini ve ilim sâhiplerinin irfânını (Seni tanımalarını bana da nasîb etmeni) dilerim, tâ ki bu sâyede Senden hakkıyla korkabileyim. Ey Allâh! Ben Senden beni Sana karşı isyanlardan engelleyebilecek kadar güçlü bir havf ve haşyet (korkuya nâiliyet) isterim ki, bu sâyede Senin rızânı hak edebileceğim şekilde sâlih bir amel işleyebileyim, Senden hakkıyla korkarak Sana karşı nasûh tevbesinde bulunabileyim, Sana karşı sevgimden dolayı Senin için samîmiyetimi (şâibelerden) arındırabileyim ve Sana karşı beslediğim hüsn-ü zan ile (güzel beklenti sâyesinde) tüm işlerde Sana hakkıyla tevekkül edebileyim. Nûru yaratan Zât'ı tesbîh ve tenzîh ederim.» *(Taberânî, el-Mu'cemu'l-Evsat, no:2318, 3/14; el,-Heysemî, Mecma'u'z-zevâîd, no:3679, 2/569; es-Süyûti, Câmi'u'l-ehâdis, no:26207, 23/353); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 64, Îmân - İslâm İlmihâli, 1. Cilt, sh:312); (Lâlegül dergisi, Mart 2018, sayı 59, sh:7)*

Tesbîh namazından sonra okunan fazîletli duâ hakkında 2 tane önemli bilgi

1. Okurlarımızın çoğunun bu duâyı namaz içinde okumaları zor olabilir. Bu yüzden duâyı ezberleyemeyenler selâmdan sonra kitaba bakarak okusalar da aynı icabete mazhar olmaları inşâallâh umulur. Esas mesele ihlâs ile duâ etmektir. *(Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 64, Îmân - İslâm İlmihâli, 1. Cilt, sh:313)*

2. Ben bu duâyı «Îmân - İslâm İlmihâli» adlı eserimde (sh:312-313'de) yazıp sonuna şöyle bir ek yapmıştım: «Okurlarımızın çoğunun bu duâyı namaz içinde okumaları zor olabilir. Bu yüzden duâyı ezberleyemeyenler selâmdan sonra kitaba bakarak okusalar da aynı icâbete mazhar olmaları inşâallâh umulur. Esas mesele ihlâs ile duâ etmektir.» Şimdi bu (Seyfüddîn Ebu'l-Berekât Hazretleri'nin hatt-ı desti (el yazısı) ile yazdığı silsilenin arka tarafına alınmış notun) resmi(ni) inceleyince, duânın üst tarafında Seyfüddîn Ebu'l-Berekât Hazretleri'nin: «Tesbîh namazının ilk tahiyyâtından sonra üçüncü rekâta kalkılır, üçüncü ve dördüncü rekâtlar da birinci ve ikinci rekâtlar gibi edâ edilir. Üçüncü rekâtta Fâtiha'dan sonra Kâfirûn, dördüncü rekâtta ise Fâtiha'dan sonra İhlâs Sûresi okunur. Son tahiyyatta selâmdan önce şu duâ okunur, selâmdan önce okunmazsa selâmdan sonra okunur.» şeklinde yazdığını görünce Rabbim'e bir kere daha hamdettim. *(Lâlegül dergisi, Mart 2018, sayı 59, sh:7)*

37. (B47) (Berâat gecesi) (Üzerinde kul hakkı olanların hak sâhiplerini Allâh-u Te'âlâ'nın mahşerde râzı etmesi için kılınacak) İrzâü'l-Husûm (Hasım (düşman)ları râzı etme) namazı.

Kişi (helâllik almak için elden geleni yaptıktan sonra) kıyâmet gününde hasım (düşman)larını râzı etmek niyetiyle, Şa'bân ayının yarı(sına denk gelen Berâat) gecesi dört rekât namaz kılar. Bu babda kılınacak namazın târifi hakkında Abdülkādir Geylânî ve Seyyid Alî Zâde (Rahimehumellâh) gibi ulemâ şöyle demişlerdir: «Her kim kıyâmet gününde hasım (düşman)larını râzı etmek niyetiyle bir selamla dört rekât namaz kılar ve birinci rekâtta Fâtiha'dan sonra on bir kere 'Gulhüvellâhü Ehad (İhlâs Sûresi)' okur. İkinci rekâtta Fâtiha'dan sonra on bir 'Gulhüvellâhü Ehad', üç kere de 'Kul yâ eyyühe'l-kâfirûn (sûresi)' okur. Üçüncü rekâtta Fâtiha'dan

sonra on bir kere 'Gulhüvellâhü Ehad' sûresini, peşine üç kere 'Elhâkümü't-tekâsür' (Sûresi'ni) okur. Dördüncü rekâtta ise Fâtiha'dan sonra yirmi beş kere 'Gulhüvellâhü Ehad' okur, peşine üç kere de Âyete'l-Kürsî okur. Bu namazdan sonra sevâbını hasımlarına (kendisinden alacaklı olanlara) bağışlamak üzere:

'Ey Allâh! Bu namazın sevâbını hasımların dîvânına (amel defterine) ulaştır(arak onları benden râzı kıl)'

derse Allâh-u Te'âlâ kıyâmet günü kendi irâde ve meşîetine bağlı olarak (yani dilerse) kendisinden alacaklı olanların işlerine karşı (ondan talep edecekleri haklar husûsunda) o kişiye kâfi gelir. Allâh-u Te'âlâ bu sebeple o kişiyi kabrin şiddetlerinden kurtarır ve dâvâlı (olduğu alacaklı)larını kıyâmet günü (kendilerine vereceği sevaplarla o kuluna hakkını helal ettirerek) ondan râzı kılar.»

(Seyyid 'Alî Zâde, Şerhu Şir'ati'l-İslâm, sh:217; 'Abdülkādir el-Ceylânî, el-Ğunye li tâlibî tarîkı'l-Hakk 'Azze ve Celle, 2/249; Ebû Bekr Muhammed el-Harzemî, Müfîdü'l-'ulûm ve mübîdü'l-hümûm, sh:177; 'Abdülhayy el-Leknevî, el-Âsâru'l-merfû'a, sh:111); (Lâlegül dergisi, Şubat 2022, sayı 108, sh:68); (Lâlegül dergisi, Nisan 2022, sayı 110, sh:75)

Bu babda kılınacak namazın vakti hakkında Abdülkādir Geylânî ve Seyyid Alî Zâde (Rahimehumellâh) gibi ulemâ şöyle demişlerdir: «(Kul haklarından helâllik alamadığı kimseleri âhirette Allâh-u Te'âlâ'nın râzı etmesini dileyen kişi) bu namazı yedi vakitte kılar ki onlar da:

1. Receb ayının ilk gecesi.
2. Şa'bân ayının yarı(sına denk gelen Berâat) gecesi.
3. Ramazân ayının son cumâ günü.
4. (Şevvâl ayının birinci gününe denk gelen) Ramazân Bayramı günü.
5. (Zülhıcce'nin dokuzuna denk gelen) Arefe günü.
6. (Zülhıcce'nin onuna denk gelen) Kurban Bayramı günü.
7. (Muharrem'in onuna denk gelen) Âşûrâ günüdür.»

('Abdülkādir el-Ceylânî, el-Ğunye li-tâlibî tarîkı'l-Hakk 'Azze ve Celle, 2/249; Seyyid 'Alî Zâde, Şerhu Şir'atil İslâm, sh:217); (Lâlegül dergisi, Nisan 2022, sayı 110, sh:75)

BERÂAT GECESİ OKUNACAK SÛRE-İ CELÎLE, DUÂLAR ve ZİKİRLER

38. (H08) Berâat gecesi okunması yetmiş bin meleğin istiğfârına ve mağfirete nâiliyet gibi birçok fazîletleri olan Duhân Sûresi.

Alî el-Kārî (Rahimehullâh)ın beyânına göre bu (Berâat) gece(sinde) okunması müstehab olan sûrelerin en önemlisi Duhân Sûresi'dir. Zîrâ bu sûre-i celîle Berâat Gecesi'nin fazîletlerinden bahsetmektedir ve bu sûrenin okunmasının (70.000 meleğin istiğfârına ve mağfirete nâiliyet gibi) birçok fazîletleri vardır. *('Alî el-Kārî, et-Tibyân fî beyâni mâ fî leyleti'n-nisfi min Şa'bân ve Leyleti'l-Kadri min Ramazân, Mecmû'u resâili'l-Mollâ 'Alî el-Kārî, 3/52); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:182); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 76, İçindeki her sûrenin fazîletleri, havassı ve duâları ile Yâsîn cüzü, sh:162); (Lâlegül dergisi, Mart 2022, sayı 109, sh:80)*

Ebû Hureyre (Radıyallâhu Anh)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerifte Rasûlüllâh (ﷺ) şöyle buyurmuştur: «Her kim bir gece içerisinde Hâ Mîm (yâni) Duhân Sûresi'ni okursa, (sabaha kadar) yetmiş bin melek o kişi(nin günahlarının affı) için (Allâh-u Teâlâ'ya) istiğfâr ederler.» *(Tirmizî, Fedâilü'l-Kur'ân:8, no:2888, sh:770, 5/163; Beyhakî, Şu'abü'l-îmân, no:2475); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:182); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 76, İçindeki her sûrenin fazîletleri, havassı ve duâları ile Yâsîn cüzü, sh:159)*

Hasen (Radıyallâhu Anh)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerifte Rasûlüllâh (ﷺ) şöyle buyurmuştur: «Her kim bir gece içerisinde Duhân Sûresi'ni okursa kendisi için geçmiş günahları bağışlanır.» *(İbni Durays, no:222; Süyûtî, ed-Dürrü'l-Mensûr, 13/246; Alî el-Kārî, Risâle fî beyâni leyleti nısfi şa'bân ve tefsîr-i Sûreti'd-Duhân, Süleymâniye Kütüphanesi, Hacı Mahmud Efendi, kayıt no:329, varak:7); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:183)*

Duhân Sûresi:

«E'ûzübillâhimineşşeytânirracîm. Bismillâhirrahmânirrahîm. ﴿Hâ mîm. Vel kitâbil mübîn. İnnâ enzelnâhü fî leyletim-mübâraketin innâ künnâ münzirîn. Fîhâ yüfraqu küllü emrin hakîm. Emram-min indinâ, innâ künnâ mürsilîn. Rahmetem-mir-rabbik, innehû hüvessemî'ul alîm. Rabbissemâvâti vel ardi ve mâ beynehümâ, in küntüm-mûqinîn. Lâ ilâhe illâ hüve yuhyî ve yümît, rabbüküm ve rabbü âbâ-ikümül evvelîn. Belhüm fî şekkiy-yel'abûn. Farteqib yevme te'tissemâ-ü bidühânim-mübîn. Yağşennâs, hâzâ azâbün elîm. Rabbenekşif annel azâbe innâ mü'minûn. Ennâ lehümüzzikrâ ve qad câ-ehüm rasûlüm-mübîn. Sümme tevellev anhü ve qâlû mü'allemüm-mecnûn. İnnâ kâşifül azâbi qalîlen inneküm â-idûn. Yevme nebtişül batşetel kübrâ, innâ münteqimûn. Ve leqad fetennâ qablehüm qavme fir'avne ve câ-ehüm rasûlün kerîm. En eddû ileyye ibâdallâh, innî leküm rasûlün emîn. Ve

el-lâ ta'lû alallâh, innî âtîküm bisültânim-mübîn. Ve innî uztü birabbî ve rabbiküm en tercümûn. Ve il-lem tü'minû lî fa'tezilûn. Fede'â rabbehû enne hâ-ülâ-i qavmüm-mücrimûn. Fe-esri bi ibâdî leylen innekûm-müttebe'ûn. Vetrukil bahra rahvâ, innehüm cündüm-muğraqûn. Kemterakû min cennâtiv-ve uyûn. Ve zürû'iv-ve meqâmin kerîm. Ve na'metin kânû fîhâ fâkihîn. Kezâlik, ve evrasnâhâ qavmen âharîn. Femâ beket aleyhimüssemâ-ü vel ardu ve mâ kânû münzarîn. Ve leqad necceynâ benî İsrâ-île minel azâbil mühîn. Min fir'avn, innehû kâne âliyem-minel müsrifîn. Ve leqadihternâhüm alâ ilmin alel âlemîn. Ve âteynâhüm-minel âyâti mâ fîhi belâ-üm-mübîn. İnne hâ-ülâ-i leyeqûlûn. İn hiye illâ mevtetünel ûlâ ve mâ nahnü bimünşerîn. Fe'tû bi âbâ-inâ in küntüm sâdiqîn. Ehüm hayrun em qavmü tübbe'iv-vellezîne min qablihim, ehleknâhüm, innehüm kânû mücrimîn. Ve mâ halaqnessemâvâti vel arda ve mâ beynehümâ lâ ibîn. Mâ halaqnâhümâ illâ bil haqqi ve lâkinne ekserahüm lâ ya'lemûn. İnne yevmel fasli mîqâtühüm ecma'în. Yevme lâ yuğnî mevlen am-mevlen şey-ev-ve lâ hüm yünsarûn. İllâ mer-rahimallâh, innehû hüvel azîzürrahîm. İnne şeceratezzeqqûm. Ta'âmül esîm. Kelmühli yağlî fil bütûn. Keğalyil hamîm. Huzûhü fa'tilûhü ilâ sevâ-il cehîm. Sümme subbû fevqa ra'sihî min azâbil hamîm. Zuq, inneke entel azîzül kerîm. İnne hâzâ mâ küntüm bihî temterûn. İnnel mütteqîne fî meqâmin emîn. Fî cennâtiv-ve uyûn. Yelbesûne min sündüsiv-ve istebraqim-müteqâbilîn. Kezâlik, ve zevvecnâhüm bi hûrin în. Yed'ûne fîhâ bikülli fâkihetin âminîn. Lâ yezûqûne fîhel mevte illel mevtetel ûlâ, ve veqâhüm azâbel cehîm. Fadlem-mir-rabbik, zâlike hüvel fevzül azîm. Fe-innemâ yessernâhü bilisânike le'allehüm yetezekkerûn. Farteqib innehüm-mürteqibûn﴾»

39. (F88) Berâat gecesi'nde hayırlı kazâ ve kader için okunacak duâ.

Bu gece hayırlı kazâ ve kaderler için çok duâ etmek, hâcet namazı kılmak, duânın kabûlü için de işrak, kuşluk vakitlerini, ezan saatlerini, farz namazların peşindeki anları kollamak ve o kabûl saatlerinde Allâh-u Te'âlâ'ya ihlâsla yalvarmak lâzımdır. İşte bu münâsebetledir ki Berâat Gecesi'nde ve Receb-i Şerîf'in onuncu gününde şu duânın tekrar tekrar okunması fazîletli görülmüştür:

«Allâhümme in ketebtenî şeqiyyen fektüb se'îdâ, vemhusmî an dîvânil

eşqiyâ-i ve semminî teqiyyen verzuqnî âyetel enbiyâ-i vensurnî alâ cemî'il a'dâ-i vahşurnî yevmel qiyâmeti fî zümratil enbiyâ-i aleyhimüsselâm, ve e'iznî min derakil eşqiyâ, inneke semî'uddu'â-i birahmetike yâ erhamerrâhimîn! Âmîn!»

«Ey Allâh! Eğer beni bedbaht (sonu kötü) yazdıysan (onu silip sonu iyi olacak) saâdetli biri yaz, adımı kötülerin dosyasından sil ve beni takvâ sâhibi biri olarak kayda geçir. Sen bana Enbiyâ (Sûresi)nin (101.) âyetin (de, haklarında güzel karar geçtiğini bildirdiğin kulların arasına girmey)i nasîb et, bütün düşmanlarıma karşı bana yardım et, kıyâmet günü beni peygamberler (Aleyhimüsselâm) zümresinde haşret, kötülerin derekelerin(e düşmek)den beni muhâfaza et. Şüphesiz duâları hakkıyla işiten ancak Sensin. Ey acıyanların en merhametlisi! Rahmetinle (duâmı kabul et).» Âmîne!

Bu duâyı Berâat Gecesi 300 kere okuyanın her istediğini Allâh-u Te'âlâ'nın yerine getireceği nakledilmiştir. *(Veliyüddîn er-Ruhâvî el-Mahmûdî, Fezâilü'l-eyyâm, Süleymaniye Kütüphanesi, Reşid Efendi, rakam:156, verak:195); (Lâlegül dergisi, Şubat 2022, sayı 108, sh:73); (Lâlegül dergisi, Mart 2022, sayı 109, sh:80)*

40. (E43) Berâat gecesinde bazı meşâyıhın duâları.

1) Abdülkādir el-Geylânî (Radıyallâhu anh)a nispet edilen Berâat duâsı.

«Allâhümme izittala'te leyletennisfi min şa'bâne alâ halqike fe'ud aleynâ bimennike ve itqike ve qaddir lenâ min fadlike vâsi'a rizqike vec'alnâ mimmen yeqûmü leke fîhâ biba'di haqqik, Allâhümme men qadayte fîhâ bi vefâtihî faqdi me'a zâlike lehû rahmeteke ve men qadderte tûle hayâtihî fec'al lehû me'a zâlike ni'meteke ve belliğnâ mâ lâ teblüğul âmâlü ileyhi yâ hayra men ve qafetil aqdâmü beyne yedeyhi yâ rabbel âlemîne birahmetike yâ erhamerrâhimîne ve sallallâhu te'âlâ ve selleme alâ seyyidinâ Muhammedin hayri halqihî ve alâ âlihî ve sahbihî ecma'în» Âmîn!

«Ey Allâh! Sen Şa'bânın yarısının gecesi yaratıklarına tecellî buyururken, lütfunu ve cehennem beraatını bize de ihsan et! Fazl-u kereminden bize bol rızıklar takdir et! Bizleri verdiğin nimetlerin hiç olmazsa bir kısım haklarını yerine getirenlere ilhâk et! Ey Allâh! Bu gece kimin vefatına hükmettiysen rahmetinle birlikte hükmet. Kimin uzun yaşamasını takdir buyurduysan, bunu nîmetinle beraber takdir et. Bizi emellerimizin ulaşamayacağı derecelere ulaştır. Ey huzûrunda tüm ayakların kalakaldığı varlıkların en hayırlısı! Ey acıyanların en rahmetlisi! (Duâlarımızı kabul et!) Allâh-u Te'âlâ mahlûkatının en hayırlısı olan Efendimiz Muhammed'e, âline ve ashâbına çokça salât eylesin.» Âmîn! *(Seyyid Mâlikî, Mâ zâ fî şa'bân, sh:109-110; Muhammed Rahmî, Enîsü'l-celîs, sh:209; Nu'mân el-Alûsî, Galiyetü'l-mevâ'ız, 2/163); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:201)*

2) İmam Habîb Hasen Haddâd (Kaddesallâhu Sırrahû)ya âit mübârek bir Berâat duâsı.

❖ «İlâhî te'arrada ileyke fî hâzihilleyletil müte'arridûne ve qasadeke ve emmele ma'rûfeke ve fadlekettâlibûne ve rağibe ilâ cûdike ve keramikerrâğibûne ve leke fî hâzihilleyleti nefehâtün ve atâyâ ve cevâ-izü ve mevâhibü ve hibâtün temünnü bihâ alâ men teşâ-ü min ibâdike ve tehussu bihâ men ahbebtehû min halqike ve temne'u ve tahrimü men lem tesbiq lehül inâyetü mink, fe es-elüke yâ Allâhu bi ehabbil esmâ-i ileyke ve ekramil enbiyâ-i aleyke en tec'alenî mimmen sebeqat lehû minkel inâyetü

vec'alnî min evferi ibâdike ve eczeli halqike hazzan ve nasîben ve qismeten ve hibeten ve atiyyeten fî külli hayrin taqsimühû fî hâzihilleyleti ev fîmâ ba'dehâ min nûrin tehdî bihî ev rahmetin tenşüruhâ ev rizqin tebsütuhû ev durrin tekşifühû ev zenbin tağfiruhû ev şiddetin tedfe'uhâ ev fitnetin tasrifühâ ev belâ-in terfe'uhû ev mü'âfâtin temünnü bihâ ev adüvvin tekfîhi fekfinî külle şerrin ve veffiqnillâhümme limekârimil ahlâqi verzuqnil âfiyete vel berakete vessi'ate fil erzâqi ve sellimnî minerriczi veşşirki vennifâq! Allâhümme inne leke nesemâti lutfin izâ hebbet alâ merîdi ğafletin şefethü ve inne leke nefehâti atfin izâ teveccehet ilâ esîri hevven atleqathü ve inne leke inâyâtin izâ lâ hazat ğarîqan fî bahri dalâletin enqazethü ve inne leke se'âdâtin izâ ehazet biyedi şeqiyyin es'adethü ve inne leke letâ-ife keramin izâ dâqatil hîletü li müznibin vesse'athü ve inne leke fadâ-ile ve ni'amen izâ tehavvelet ilâ fâsidin aslehathü ve inne leke nezarâti rahmetin izâ nezarte bihâ ilâ ğâfilin eyqazathü, fehebliyallâhümme min lutfikel hafiyyi nesmeten teşfî merada ğafletî venfahnî min atfikel vefiyyi nefhaten tayyibeten tutliqu bihâ esrî min visâqi şehvetî vel haznî vahfaznî bi'ayni inâyetike mülâhazaten tünqizünî bihâ ve tüncînî bihâ min bahriddalâleti ve âtinî min ledünke rahmeten fiddünyâ vel âhirati tübeddilünî bihâ se'âdeten min şeqâvetin vesma' dü'â-î ve accil icâbetî vaqdi hâcetî ve âfinî ve heblî min keramike ve cûdikel vâsi'i mâ terzuqunî bihil inâbete ileyke me'a sidqillece-i ve qabûliddü'â-i ve ehhilnî liqar'i bâbike liddü'â-i yâ Cevâdü hattâ yettesile qalbî bimâ indeke ve tübliğunî bihâ ilâ qasdike yâ hayra maqsûdin ve ekrame ma'bûdin ebtehilü ve etedarra'u ileyke fî talebi me'ûnetike ve ettehizüke yâ ilâhî mefze'an ve melce-en erfe'u ileyke hâcetî ve metâlinî ve şekvâye ve übdî ileyke durrî ve üfevvidu ileyke emrî ve münâcâtî ve a'temidü aleyke fî cemî'i ümûrî ve hâlâtî, Allâhümme innî ve hâzihilleylete halqun min halqike felâ teblünî fîhâ ve lâ ba'dehâ bisû-in ve lâ mekrûhin ve lâ tüqaddir aleyye fîhâ ma'siyeten ve lâ zelleten ve lâ tüsbit aleyye fîhâ zenben ve lâ teblünî fîhâ illâ billetî hiye ahsenü ve lâ tüzeyyinlî cerâ-eten alâ mehârimike ve lâ rukûnen ilâ ma'siyetike ve lâ meylen ilâ mühâlefetike ve lâ terken litâ'atike ve lestihfâfen bi haqqike ve lâ şekken fî rizqike fe es-elükallâhümme nazraten min nezarâtike ve

rahmeten min rahamâtike ve atiyyeten min atiyyâtikellatîfeti verzuqnî min fadlike vekfinî şerra halqike vahfaz aleyye dînel islâmi venzur ileynâ bi aynikelletî lâ tenâm»

❖ «Ve âtinâ fiddünyâ haseneten ve fil âhirati hasaneten ve qinâ azâbennâr» (3 kere)

❖ «İlâhî bittecellil a'zami fî leyletinnisfi min şa'bâneşşehril ekramilletî yüfraqu fîhâ küllü emrin hakîmin ve yübram, ikşif annâ minel belâ-i mâ na'lemü ve mâ lâ na'lemü vağfirlenâ mâ ente bihî a'lem» (3 kere)

❖ «Allâhümme innî es-elüke min hayri mâ ta'lemü ve e'ûzü bike min şerri mâ ta'lemü ve estağfiruke min külli mâ ta'lemü inneke ente allâmül ğuyûb, Allâhümme innî es-elüke min hayri mâ ta'lemü ve mâ lâ a'lemü ve estağfiruke limâ a'lemü ve mâ lâ a'lem, Allâhümme innel ilme indeke ve hüve annâ mahcûbün ve lâ na'lemü emran nahtâruhû li enfüsinâ ve qad fevvadnâ ileyke ümûranâ ve rafa'nâ ileyke hâcâtinâ ve racevnâke li fâqâtinâ ve faqrinâ fe-erşidnâ yâ Allâhu ve sebbitnâ ve veffiqnâ ilâ ehabbil ümûri ileyke ve ahmedihâ ledeyke fe-inneke tahkümü bimâ teşâ-ü ve tef'alü mâ türîdü ve ente alâ külli şey-in qadîr, ve lâ havle ve lâ quvvete illâ billâhil aliyyil azîm, sübhâne rabbike rabbil izzeti ammâ yasifûne ve selâmün alel mürselîne velhamdülillâhi rabbil âlemîn, ve sallallâhu te'âlâ alâ seyyidinâ Muhammedin ve alâ âlihî ve sahbihî ve sellem» Âmîn!

«Ey Allâh! Bu gecede Sana yönelenler yöneldi, hevesliler Senin cömertliğin ve kereminin beklentisine girdi. Bu gece Senin nice rahmet esintilerin, hediyelerin, bahşişlerin, ikramların ve bağışların vardır ki, Sen bunları kullarından sevip seçtiklerine özellikle lütfeder, Senden haklarında inâyet geçmemiş olanları da engelleyip mahrum edersin. Ey Allâh! En sevdiğin isimlerin ve en değerli peygamberin hürmetine beni Senin inâyetine mazhar olan kullarından kılmanı Senden niyaz ediyorum. Ey Allâh! Bu gece veya sonrasında dağıtacağın, her hidâyet edici bir nur yâhut neşredeceğin bir rahmet, döşeyeceğin bir rızık, kaldıracağın bir zarar, affedeceğin bir günah, defedeceğin bir şiddet, geri çevireceğin bir fitne, kaldıracağın bir bela, lütfedeceğin bir nîmet ve şerrine kâfî geleceğin düşmanlar husûsunda beni en bol ve üstün hazza, nasîbe, kısmete, hîbe ve bahşişe mazhar olan kullarından eyle! Ey Allâh! Beni her türlü şerden koru. En üstün ahlâka muvaffak eyle. Bana bedenimde âfiyet, rızıklarda bolluk ve bereket nasip eyle! Beni murdarlıktan, şirkten ve nifaktan selâmete erdir! Ey Allâh! Gerçekten de Senin öyle lütuf esintilerin vardır ki, gaflet hastasının üzerine eserlerse, şifa verirler. Senin öyle merhamet rüzgarların vardır ki, nefsinin esiri olan bir kula yönelirlerse, onu âzâd ederler. Şüphesiz Senin öyle inâyetlerin dâimdir ki, dalâlet deryasında boğulan birine tecelli edip kurtarırlar. Muhakkak Senin öyle saadetlerin mevcuttur ki, bir şakînin elinden tutarlarsa onu sa'îde çevirirler. Senin öyle keremli lütufların var ki, çaresiz günahkâra genişlik verirler. Senin öyle fazîlet ve nimetlerin mevcut ki, bozuk birine taalluk edip ıslah ederler. Senin öyle büyük rahmet nazarların sâbit ki, onlarla gâfil bir kuluna nazar etsen hemen gafletten îkaz ederler. Öyleyse ey Allâh! Hemen bana gizli lütfundan, gaflet hastalığıma şifâ verecek bir hoş rüzgar estir. Geniş alâkandan ve lütfundan benim üzerime şehvet bağlarımdan esâretimi çözeceğin hoş bir esinti gönder. İnâyet nazarınla bana bak ve beni sapıklık denizinden kurtar. Dünyada ve âhirette tarafından bana öyle bir rahmet bahşet ki, sayesinde bedbahtlığımı saâdet ve bahtiyarlığa çeviresin. Duamı kabul et, kabulünde acele et, hâcetlerimi yerine getir ve bana âfiyet ver. Geniş cömertlik ve iyiliğinden, Sana karşı samimi ve tam bir dönüş ve yöneliş bana nasip eyle! Ey Cömert! Dua için kapını çalmaya beni ehil eyle ki, kalbim Senin nezdindekilere eklensin de beni Senin kasıt ve muradına ulaştırsın! Ey kastedilenlerin en hayırlısı! Ey tapılanların en iyisi! Yardımını talep husûsunda Sana yalvarıp yakarıyorum. Ey Allâh! Seni bir sığınak ve kaçış yeri ediniyorum, dileklerimi, isteklerimi ve şikâyetlerimi Sana arz ediyorum. Zarar ve ziyânımı Sana açıklıyorum. İşlerimi ve münâcâtımı Sana ısmarlıyor, tüm hallerimde ancak Sana itimat ediyorum.

Ey Allâh! Bu gece de, ben de Senin yaratıklarından biriyiz. Ne bunda, ne de sonrasında beni kötü ve istenmedik şeylere giriftar kılma, bu gecede bana her hangi bir günah ve zelle takdir buyurma ve bu gece bir günah bile üzerimde bırakma. Bana ancak en güzel şeyleri nasip eyle. Haramlarına karşı cesareti, günahlarına doğru meyli, muhalefetine yönelmeyi, taatını terketmeyi, yüce hakkını hafife almayı ve rızkında şüpheye kapılmayı bana hoş gösterme! Ey Benim Allâh'ım! Yüce tecellîlerinden bir nazra (lütuf bakışı), engin rahmetlerinden bir merhamet, pek hoş atıyyelerinden bir hediye isterim Senden! Yaratıklarının şerrine karşı bana kâfi gel, İslam dinimi muhafaza eyle, hiç uyumayan kudret gözünle bize nazar eyle. Bize dünyada da iyileri, âhirette de güzelleri nasip eyle ve bizi o ateşin azâbından koru. Ey Allâh! En önemli işleri kendisinde seçip sağlamlaştırdığın kıymetli Şa'bân ayının yarısının gecesindeki en büyük tecellî hürmetine, bildiğimiz ve bilmediğimiz tüm belâları bizden kaldır. Senin daha iyi bildiğin tüm günahlarımızı bizim için bağışla! Ey Allâh! Bilmekte olduklarının en hayırlılarını Senden istiyorum. Kötü bildiklerinden Sana sığınıyorum. Her bildiğinden ötürü Senden mağfiret talep ediyorum. Şüphesiz ki tüm gizlileri hakkıyla bilen Sensin, ancak Sen! Ey Allâh! Senin bildiğin, benim bilemediğim tüm hayırlara nâiliyet diliyorum. Bildiğim bilmediğim her günahım için istiğfar ediyorum. Ey Allâh! Bütün ilimler Senin katındadır, bizden ise gizlidir, kendimizin hayrına ne isteyeceğimizi bile bilemiyoruz. İşlerimizi Sana arz ettik, ihtiyaçlarımız ve fakirliğimizin giderilmesi için Sana ümit bağladık. Öyleyse ey Allâh! Bizi irşad eyle, nezdinde en sevilen ve beğenilen amellere bizi muvaffak kıl ve çokça sebat nasip eyle. Şüphesiz ki dilediğine karar veren ve istediğini yapabilen ancak Sensin ve Sen her şeye hakkıyla gücü yetensin. O çok yüce ve pek büyük Allâh'ın yardımı olmadan hiçbir imkân ve kuvvet olamaz. O müşriklerin söylentilerinden izzet sahibi Rabbine tenzih olsun, gönderilenlere selam olsun, âlemlerin Rabbi'ne hamdolsun. Allâh-u Te'âlâ'dan Efendimiz Muhammed'e, Ehl-i Beyt'ine ve ashâbına salât-ü selâm olsun.» Âmîn! *(Seyyid Mâlikî, Mâ zâ fî şa'bân, sh: 112-115); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:203)*

41. (H31) Berâat gecesinin fazîletleri ve yapılacak bazı amelleri.

❖ Rasûlüllâh (ﷺ)in şöyle buyurduğu rivâyet edilmiştir: «Berâat Gecesi iki gözünüzün birine üç defâ, diğerine ise iki defâ sürme çekin ki Allâh-u Te'âlâ sizi göz rahatsızlığından korusun.» *(Ebû 'Abdillâh el-Hubeyşî, Kitâbü'l-Bereke fî fazli's-sa'yi ve'l-hareke, no:532, sh:193); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:222); (Lâlegül dergisi, Mart 2022, sayı 109, sh:80)*

❖ Rivâyet olunduğuna göre; zâlim ya da âşikâre günah işleyen birisi olmadıkça Berâat Gecesi Allâh-u Te'âlâ'dan bir şey isteyenin mutlakā murâdı gerçekleşir. *('Abdülazîz ed-Dîrînî, Tahâratü'l-kulûb, sh:136); (Lâlegül dergisi, Mart 2022, sayı 109, sh:80)*

❖ Alî el-Kārî (Rahimehullâh)ın beyânına göre; Berâat Gecesi Zemzem-i Şerîf belirgin bir şekilde artış gösterdiğinden, bu gece çokça Zemzem içmek (bereket için) uygun görülmüştür. *('Alî el-Kārî, Risâle fî beyâni leyleti nısfi şa'bân ve tefsîr-i Sûreti'd-Duhân, Süleymâniye Kütüphanesi, Hacı Mahmud Efendi, kayıt no:329, varak:3; 'Alî el-Kārî, et-Tibyân fî beyâni mâ fî leyleti'n-nisfi min Şa'bân ve Leyleti'l-Kadri min Ramazân, Mecmû'u resâili'l-Mollâ 'Alî el-Kārî, 3/41); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:222); (Lâlegül dergisi, Mart 2022, sayı 109, sh:80)*

Faydalı mâlûmât

Berâat gecesinin fazîleti hakkında birçok hadîs-i şerîf vârid olmuştur. Biz de burada bunlardan bir kısmını zikredelim. Ali (Radıyallâhu Anh)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte Rasûlüllâh (ﷺ) şöyle buyurmuştur: «Şa'bânın yarı (on beşinci) gecesi olunca, gecesini (ibâdette) kıyamla geçirin, gününü de oruç tutun. Şüphesiz Allâh-u Tebârake ve Te'âlâ o gece güneş batımında en yakın semâya (inmekten, çıkmaktan, hareket ve intikalden münezzeh olarak, Zât'ına yakışan bir inişle) iner de, fecrin doğuşuna (imsak oluncaya) kadar: 'Bağışlanmak isteyen var mı onu mağfiret edeyim, rızık isteyen var mı ki onu rızıklandırayım, belâya tutulan var mı ona âfiyet vereyim, yok mu şöyle isteyen, yok mu böyle isteyen?!' diye nidâ eder. Artık kim ne isterse mutlakā ona muradı verilir.» *(İbni Mâce, İkâmetü's-salât, no:1388, 1/444; Beyhakî, Şu'abu'l-îmân, no:3542, 3555, 5/354-362); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:91)*

Bazıları her gece hakkında böyle hadîs-i şerîfler bulunduğunu söyleyerek Berâat gecesinin fazîletini inkâra yeltenmişlerse de, bunlar hadîs-i şerîfler arasındaki farkı farketmekten âciz kimselerdir. Zira o hadîslerde gecenin son üçte birinden bahsedilmekte, bunda ise güneş batar

batmaz bu tecellînin başladığı bildirilmektedir. Ne yapalım?! Allâh-u Te'âlâ'nın nur vermediği kimse için hiçbir nur yoktur.

Âişe (Radıyallâhu Anhâ) şöyle anlatmıştır: «Şa'bânın yarısının gecesi olduğunda Rasûlüllâh (ﷺ) benim şalımın içinden sıyrılıp çıktı. Ben: 'Hanımlarından birine gitmiştir» diye endişelenip kalktım. Onu evde aramaya başladım. Ayağım secde halindeyken onun mübârek ayaklarına değdi. Secdede o kadar uzun kaldı ki Allâh-u Te'âlâ onun ruhunu secdede kabzetti sandım. Ayaklarına dokunduğumda hareket edince, yaşadığını anlayarak çok sevindim. Secdede söylediği duâlardan, şunlar aklımda kaldı: 'Karartım da, hayalim de Sana secde etti, gönlüm Sana iman etti, işte elim ve onunla kendi aleyhime işlediklerim! Ey her büyük şey için kendisine umut bağlanan büyük Allâh! Ey büyük! Büyük günahları affet! Yüzüm kendisini yaratan, kulağını ve gözünü yar(ıp yarat)ana secde etti. Nimetlerini Sana karşı ikrar ediyorum. Büyük günahlarımı itiraf ediyorum. Ben nefsime zulmettim, öyleyse beni bağışla. Zira günahları Senden başkası affedemez. Azâbından affına sığınıyorum. Hışmından rahmetine sığınıyorum. Gazabından rızana sığınıyorum. Senden Sana sığınıyorum. Zât'ın pek yüce olmakta daim oldu. Sana karşı övgüyü sayıp bitiremem. Sen kendini övdüğün gibisin.' Sonra mübârek başını kaldırıp şöyle duâ etti: 'Ey Allâh! Bana şerden arınmış bulunan, takva sahibi olan, kâfir ve bedbaht olmayan bir kalp bağışla.' Daha sonra tekrar dönüp secde yaptı ve şöyle duâda bulundu: 'Yâ Rabbi! Sana kardeşim Dâvûd (Aleyhisselâm)ın dediği gibi diyorum. Seyyidim için yüzümü toprağa sürüyorum. Efendimin cemâli için tüm yüzler toprağa sürülmeye değer.' Daha sonra başını kaldırdığında, ben kıskançlıkla onun peşine düştüğümden utanarak: 'Anam babam sana feda olsun yâ Rasûlellâh! Sen bir vâdidesin, ben ise başka bir vâdideyim (sen neler düşünüyorsun, ben ne düşünüyorum?)' dedim. O zaman bana: 'Ey Humeyrâ! Bilmez misin ki bu gece Şa'bânın yarı gecesidir. Bu gecede Kelb kabîlesinin koyunlarının kılları kadar Allâh'ın (cehennemden) âzatlıları vardır' buyurdu. Ben de kendisine: 'Kelb kabilesinin koyunlarının tüylerinin durumu nedir (ki ondan bahsettiniz)?' diye sorunca: 'Araplar içinde onlardan fazla sürüye sahip olan bir kabile yoktur. Ancak ben (affolunacaklar arasında) altı kişiden bahsetmiyorum ki bunlar; içki içmeye devam eden, ana babasına isyan eden, zinâya ısrar eden, sıla-ı rahîmi kesen, heykel tasvir eden ve söz gezdirendir' buyurdu. O zaman ben: 'Yâ Rasûlellah! Sizin bu gece secdenizde bir duâda bulunduğunuzu işittim ki, bu zamana kadar bu duâyı yaptığınızı hiç işitmemiştim. Secdede diyordunuz ki: 'Azâbından affına sığınıyorum, gazâbından rızana sığınıyorum, Senden Sana sığınıyorum. Zât'ın yüce olmakta dâim oldu. Sana karşı övgüyü sayıp bitiremem, Sen kendini övdüğün gibisin' deyince: 'Sen bunu belledin mi?' diye sordular. Ben: 'Evet' deyince: 'Bunları iyi öğren ve öğret. Çünkü Cibrîl (Aleyhisselâm) bana bunları secdede tekrar tekrar söylememi emretti' buyurdular. İşte Rasûlüllâh (ﷺ) böylece sabah vaktine kadar ayakta ve oturarak namaza devam etti. Sabah olduğunda iki ayağı da iyice şişmişti. Ben onları oğuştururken: 'Anam babam sana feda olsun! Kendinize çok zahmet verdiniz, Allâh-u Te'âlâ sizin geçmiş ve gelecek günahlarınızı bağışlamamış mıydı?! Şöyle yapmamış mıydı?! Böyle yapmamış mıydı?!' diye sayinca: 'Ey Âişe! (Madem ki O bana bu kadar lütuflarda bulundu) şimdi ben çok şükreden bir kul olmalı değil miyim?! Bu gecede neler olduğunu bilir misin?!' buyurdu. Ben: 'Ey Allâh'ın Rasûlü! Bu gecede neler var?» dediğimde: 'Âdem oğullarından bu sene doğacakların tamamı bu gece yazılır. Âdem

oğullarından bu sene öleceklerin tümü bu gece kaydedilir, amelleri bu gece yükseltilir, rızıkları da bu gece indirilir' buyurdu. Bu sefer ben: 'Yâ Rasûlellâh! Allâh'ın rahmeti olmadan kimse cennete giremez mi?' dediğimde: 'Allâh'ın rahmeti olmadan kimse cennete giremez' buyurdu. Tekrar ben: 'Siz de mi yâ Rasûlellâh!?' deyince, mübârek elini başının üstüne koyarak üç kere: 'Allâh rahmeti ile beni kuşatmazsa ben de giremem' buyurdular.» *(Beyhakî, Fadâilü'l-evkāt, no:26-29, sh:126-132; Şu'abü'l-îmân, no:3556-3557, 5/362-365; Münzirî, et-Terğîb, no:1546, 2/124; Süyûtî, ed-Dürru'l-Mensûr, 13/257-260); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:93)*

Enes ibni Mâlik (Radıyallâhu Anh)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte Rasûlüllâh (ﷺ) şöyle buyurmuştur: «Dört gece vardır ki geceleri günleri gibi, günleri de geceleri gibi (fazîletli)dir. Allâh-u Te'âlâ bunlarda yapılan yeminleri doğru çıkarır (ism-i şerîfi adına and verilerek yapılan duâları kabûl eder), canları (cehennemden) âzâd eder ve bol mükâfatlar ihsan eder. (Bunlar da) Kadir gecesi ve sabahı, Şa'bânın yarı (on beşinci) gecesi ve sabahı, Arefe gecesi ve sabahı, Cuma gecesi ve sabahıdır.» *(Hâfiz Ebû Nu'aym, Ahmed ibni Hicâzî, Tuhfetü'l-ihvan, sh:51; Necmüddîn el-Ğaytî, Kitâbu Leyleti'n-nısfi min şa'bân, Süleymaniye Kütüphanesi, Reîsü'l-küttâb Mustafa Efendi, kayıt no:1166, varak: 191; Şihâbüddîn Ahmed el-Kalyôbî, Nebzetün Azbetü'l-menhel fî zikri leyleti nısfi şa'bâne'l-mufaddal, Süleymaniye Kütüphanesi, Reîsü'l-küttâb Mustafa Efendi, kayıt no:1166, varak:221); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:100)*

Mu'âz ibni Cebel (Radıyallâhu Anh)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte Rasûlüllâh (ﷺ) şöyle buyurmuştur: «Beş geceyi (ibâdetle geçirerek) ihyâ edene cennet vacip olur. (Bunlar da) Terviye (Zülhıccenin sekizinci) gecesi, Arefe (Zülhıccenin dokuzuncu) gecesi, Nahr (Zülhıccenin onuncu) gecesi, Fitr (Ramazân bayramı) gecesi, Şa'banın yarısının (Berâat) gecesidir.» *(Isfahânî, et-Terğîb, no:367, 1/182; İbni Hicâzî, Tuhfetü'l-ihvan, sh:51; Necmüddîn el-Ğaytî, Kitâbu Leyleti'n-nısfi min şa'bân, Süleymaniye Kütüphanesi, Reîsü'l-küttâb Mustafa Efendi, kayıt no:1166, varak: 190; Şihâbüddîn Ahmed el-Kalyôbî, Nebzetün Azbetü'l-menhel fî zikri leyleti nısfi şabâne'l-mufaddal, Süleymaniye Kütüphanesi, Reîsü'l-küttâb Mustafa Efendi, kayıt no:1166, varak: 220-221; İsmâ'îl Hakkî, Rûhu'l-beyân, 8/403); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:101)*

Ebû Ümâme el-Bâhilî (Radıyallâhu Anh)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte Rasûlüllâh (ﷺ) şöyle buyurmuştur: «Beş gece vardır ki, onlarda (şartlarına uygun olarak yapılan) duâ reddolunmaz, bunlar da Recebin ilk gecesi, Şa'bânın yarı gecesi, Cuma gecesi, Ramazan bayramı gecesi ve Kurban bayramı gecesidir.» *(İbni Asâkir, Târîhu Dimeşk, 10/408; Deylemî, Müsnedü'l-Firdevs, no:2975 2/196; Beyhakî, Şu'abu'l-îmân, no:3440, 5/288; Abdürrezzâk, el- Musannef, no:7927,4/317); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:102)*

İmâm-ı Münâvî (Rahimehullâh) bu hadîs-i şerîfin izahında şöyle buyurmuştur: «Bu geceleri ibâdetle geçirmek, kendilerinde duâ ve yalvarışı çok yapmak sünnettir. Selef-i sâlihîn (geçmiş büyükler) kesinlikle bu gecelerde ibâdete devam etmişlerdir.» *(Feyzu'l-Kadîr, no:3952, 3/454); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:103)*

'Amr ibni Osman ibni Kesîr ibni Dînar (Radıyallâhu Anhüm)dan rivâyete göre Rasûlüllâh (ﷺ) şöyle buyurmuştur: «Her kim Şabânın yarı (on beşinci) gecesi ile iki bayram gecelerini (ibâdette) kıyamla geçirirse, kalplerin öldüğü günde onun kalbi ölmez.» *(Ebu'l-Ferac ibnü'l-Cevzî, Kitâbü'n-Nûr fî fedâili'l-eyyâmi ve'ş-şuhûr, Süleymaniye Kütüphanesi, Nazîf Paşa, Mikrofilm arşivi, no:1575, varak:62; Necmüddîn el-Ğaytî, Kitâbu Leyleti'n-nısfi min şa'bân, Süleymaniye Kütüphanesi, Reîsü'l-küttâb Mustafa Efendi, kayıt no: 1166, varak: 190-191, Şihâbüddîn, Ahmed el-Kalyôbî, Nebzetün Azbetü'l-menhel fî zikri leyleti nısfi şa'bâne'l-mufaddal, Süleymaniye Kütüphanesi, Reîsü'l-küttâb Mustafa Efendi, kayıt no:1166, varak:220; Ahmed ibni Hicâzî, Tuhfetü'l-ihvan, sh:51; Safûrî, Nüzhetü'l-mecâlis, 1/143; Ali el-Muttakî, Kenzü'l-ummâl, no:24107, 8/548); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:103)*

Hadîs-i şerîfte geçen «Kıyam» tâbirinden, lügat anlamındaki «Ayakta durma» manası

kastedilmemiş, ancak ibâdet ve taatta geçirme mefhumu murad edilmiştir. «Kalbi ölmez» ifade-i nevebiyyesine, ulemâ birkaç türlü mana vermiştir. Başka bir hadîs-i şerîfte dünya ehlinden «Ölüler» diye bahsedilmesinden yola çıkanlar buraya: «Dünya sevgisiyle kalbi ölmez, bu yüzden hiçbir şey onu âhireti kazanmaya çalışmaktan engellemez» manası vermişlerdir. Bazısı ise: «Ne canı çıkarken, ne kabirde, ne de kıyâmette kalbi şaşkınlığa düşüp de imanını kaybetmez» demişlerdir. Hadîs-i şerîflerde geçen «İhyâ» ve «Kıyâm» tabirlerinin ne şekilde yerine getirileceği hususunda âlimler birkaç vecih açıklamışlardır:

1) Kıyamın en üstün şekli namazla olur ki, bu gece kılınacak yüz rekatlık «Salâtü'l-hayr» bunun en üstün şeklini teşkil etmektedir ki bu namaz, bu geceyle alakalı namazlar bahsinde açıklanacaktır.

2) Kur'ân-ı Kerîm tilaveti ki, özellikle Rasûlüllâh (ﷺ)in her gece okuduğu veya teşvik buyurduğu sûreler okunarak bu gece en mükemmel bir şekilde ihyâ edilebilir ki bunlar:

a) Secde Sûresi ki, okuyana bazı mükâfatlar verileceği hadîs-i şerîflerde bildirilmiştir:
Evine üç gün şeytan giremez, kabir azâbından korunur, kendisi için bu sûre (kalbinde ve kabrinde) büyük bir nur olur, Münker-Nekîr meleklerinin dehşetinden kurtulur, Rasûlüllâh (ﷺ)in seferde bile terk etmediği bir sünneti işleme sevâbı alır.» *(Tirmizî, De'avât:22, no:3404, sh:907; Deylemî, Ebu's-Şeyh, İbni Merdûyeh, Zebîdî, İthâfü's-sâde, 3/300, 5/15, 154); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:104)*

b) Mülk Sûresi ki, uyumadan önce okumaya devam edene bazı müjdeler vaad edilmiştir:
«Çok büyük ve makbul bir hayır yapmış olur, kabir azâbından ve Münker-Nekîr meleklerinin dehşetinden kurtulur, kendisi için otuz hasene (sevap) yazılır, otuz günahı silinir, otuz derecesi yükseltilir, Allâh-u Te'âlâ o kişiye, kanatlarını üzerine gerip her kötülükten kendisini koruyacak bir melek gönderir, sahibini kurtarmak için kabirde mücadele verir, kendisi için bu sûre (kalbinde ve kabrinde) büyük bir nur olur, Rasûlüllâh (ﷺ)in yolculukta bile terk etmediği bir sünnet işleme sevâbına nail olur.» *(Tirmizî, De'avât:22, no:3404, sh:907; Taberânî, Deylemî, Ebu's-Şeyh, İbni Merdûyeh, Zebîdî, İthâfü's-sâde, 3/300, 5/154); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:106)*

c) İsrâ Sûresi,

d) Zümer Sûresi ki, Rasûlüllâh (ﷺ) her gece bu iki sûreyi okumadan uyumazdı.
(Tirmizî, De'avât:22, no:3405, sh:907); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:107)

Dolayısıyla bu sûreleri her gece, özellikle de Berâat gecesi gibi en fazîletli bir gecede okuyanlar Rasûlüllâh (ﷺ)in her gece okumaya devam ettiği sûreleri tilavet ederek, öldürülmüş bir sünneti ihyâ etmiş olacaklarından şehit sevâbına nail olurlar.

e) Müsebbihât sûreleri («Tesbih» lafzıyla başlayan beş sûre) ki bunlar da:
Hadîd Sûresi, Haşr Sûresi, Saff Sûresi, Cumu'a Sûresi, Tegâbun Sûresidir ki, Rasûlüllâh (ﷺ) bunları okumadan uyumaz ve: «Bunlarda bir âyet vardır ki bin âyetten hayırlıdır» buyururlardı. *(Tirmizî, De'avât:22, no: 3406, sh:907); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:107)*

Ayrıca fazîletleri hususunda hadîs-i şerîfler vârid olan sûre ve âyetlerin tilavetiyle de bu ihyâ en güzel şekliyle tatbik edilmiş olur ki, bunlar da:

f) Yâsîn Sûresi ki bunu geceleyin okuyanlara bazı mükâfatlar vaad edilmiştir:
«Geçmiş günahları bağışlanır, on hatim yapmış sevâbı alır, kendisi için bu sûre (kalbinde ve kabrinde büyük bir nur olur.» *(Ebu's-Şeyh, Ebû Nu'aym, Beyhakî, Zebîdî, İthâfü's-sâde, 5/154); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-*

i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:108)

g) Vâkı'a Sûresi ki:
«Bunu okuyanın ebediyyen fakirliğe maruz kalmayacağı» en doğru haber veren Rasûlüllâh (ﷺ) tarafından bildirilmiştir. *(İbni Sünnî, no:680; İbni Asâkir, Gümüşhanevî, Râmûzu'l-ehâdîs, no:5462, sh:438); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:108)*

h) Duhan Sûresi ki bunun fazîletleri bu gecede okunacak sûrenin beyânı bahsinde gelecektir.

i) Kamer Sûresi ki:
«Bir gece içerisinde Yâsîn ve Tebârake sûreleriyle birlikte bu sûreyi okuyanlar için iki cihanda da büyük bir nur temin edeceği» Âişe (Radıyallâhu Anhâ)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerifte bildirilmiştir. *(Ebu'ş-Şeyh, Zebîdî, İthâfü's-sâde, 5/154); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:109)*

j) Kıyâmet Sûresi ki:
«Bunu her gece okuyanın Allâh-u Te'âlâ'ya ayın on dördü gibi parlak bir yüzle kavuşacağı» bir hadîs-i şerîfte beyân edilmiştir. *(İbni Asâkir, Gümüşhânevî, Râmûzu'l-ehâdîs, no:5462, sh:438); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:91)*

k) Zilzâl Sûresi ki:
«Bunu herhangi bir gece içerisinde okuyan kişi Kur'ân-ı Kerîm'in yarısını okumuş sevâbı alır.» *(Tirmizî, no:3057); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:109)*

l) Tekâsür Sûresi ki:
Rasûlüllâh (ﷺ) vitirden sonra, yatmadan önce oturarak kıldığı iki rekat namazın birinci rekatında Zilzâl Sûresi'ni, ikinci rekatındaysa Tekâsür Sûresi'ni okur ve: «Bu sûrenin bin âyet okuma sevâbina denk olduğu»nu beyan buyururdu. *(İbni Mâce, İkametü's-salât, 125, no: 1195; Dârimî, Salât:215; Gazâlî, el-İhyâ, 1/176; İsmâ'îl Hakkî, Rûhu'l-beyân, 10/505); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:109)*

m) Kâfirûn Sûresi ki:
«Bunu herhangi bir gece içerisinde okuyan kişi Kur'ân-ı Kerîm'in dörtte birini okumuş sevâbına nâil olur.» *(Tirmizî, no:3057); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:110)*

n) İhlâs Sûresi ki:
«Bunu herhangi bir gece içerisinde okuyan kişi Kur'ân-ı Kerîm'in üçte birini okumuş sevâbı elde eder.» *(Tirmizî, no:3057); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:110)*

o) Bakara Sûresi'nin son iki âyeti ki:
«Bir gece içerisinde bunları okuyanlar için, teheccüd namazı kılmak yerine geçecekleri ve her türlü belâdan korunmaları hususunda yeterli olacakları» en sahih kaynaklarda yer almıştır. *(Buhârî, Fedâilü'l-Kur'ân:10, 17, 37; Meğâzî:12; Müslim, Müsâfirûn:255); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:110)*

p) Âli 'Imrân Sûresi'nin son âyetleri ki:
Rasûlüllâh (ﷺ) her gece bunları okur ve: «Âli 'Imrân'ın sonunu bir gece içinde okuyana tüm gecenin kıyamı (ibâdetle geçirme sevâbı) yazılır» buyururdu. *(Heysemî, el-Mecma', 2/77; Dârimî, Süyûtî, ed-Dürru'l-Mensûr, 2/421); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:110)*

q) Haşr Sûresi'nin son üç âyeti ki bunları okuyanlara birçok mükâfât vaad edilmiştir: «Allâh-u Te'âlâ ona sabaha kadar kendisine salât edecek (duâ ve istiğfarda bulunacak, feyiz ve rahmet yağdıracak) yetmiş bin melek görevlendirir, o gece ölürse şehit olarak ölür, o gece ölmesi durumunda, cenneti kendisine vacip eder, Yine ölmesi halinde sağlığında işlediği bütün hataları örtülür.» *(Tirmizî, Dârimî, Ahmed ibni Hanbel, 5/26; İbni Adiyy, İbni Merdûyeh, Beyhakî, Süyûtî, ed-Dürru'l-Mensûr, 8/122-123); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:111)*

3) Allâh-u Te'âlâ'nın en güzel ism-i şerifleriyle ve kelime-i tevhid zikirleriyle meşgul olmak, tesbih ve hamd-ü senâlara vakit ayırmak.

4) Cemaatle ve tek başına salât-ü selâmlarla meşgul olmak.

5) Allâh-u Te'âlâ'nın kitâbının tefsirinin yapıldığı meclisler kurup onlara katılmak.

6) Rasûlüllâh (ﷺ)in hadîs-i şeriflerinin nakli ve izahı uğrunda sohbet meclisleri akdedip, bunlarda hazır bulunmak, özellikle de bu mübârek gecenin fazîletine dâir hadîs-i şerîf ve rivâyetlere yer vermek ki, bu tür ilim meclislerine katılmak, bütün amellerden üstündür. Zira ilimsiz amel makbul olmaz, zaten ne yapacağını bilmeden kimse hiçbir amelde bulunamaz. Nitekim Rasûlüllâh (ﷺ) Ebû Zer (Radıyallâhu Anh)a şöyle buyurmuştur: «Ey Ebû Zer! Senin Allâh-u Te'âlâ'nın kitâbından bir âyet öğrenmek üzere yola çıkman yüz rekat kılmandan hayırlıdır. Kendisiyle amel edilsin veya amel edilmesin, ilimden bir mesele öğrenmek üzere, yola girmen senin için bin rekat nâfile namaz kılmandan daha iyidir.» *(İbni Mâce, Mukaddime:16, no:219, sh:37; Nebhânî, el-Fethu'l-Kebîr, no:14144, 2/599); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:111)*

Yine Ebû Zer (Radıyallâhu Anh)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerifte Rasûlüllâh (ﷺ) şöyle buyurmuştur: «Bir ilim meclisinde bulunmak bin rekat namazdan, bin hastayı ziyaretten ve bin cenazeye katılmaktan üstündür.» Bunun üzerine: «Yâ Rasûlellâh! Kur'ân okumaktan da mı?» denilince: «Hiç ilimsiz Kur'ân bir şeye yarar mı?!» buyurdu. *(Zebîdî, İthâfü's-sâdeti'l-müttakîn, 1/99); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:112)*

Hadîs-i şeriflerde geçen «Kıyam» tâbirinin ne kadar zaman yapılacak amellerle yerine geleceği hakkında da ulemânın birkaç görüşü vardır.

a) Gecenin ekserisini ibâdetle geçirerek,

b) Gecenin bir saatini ibâdetle geçirerek,

c) İbni Abbâs (Radıyallâhu Anhümâ)ya göre yatsıyı cemaatle kılıp, sabah namazının cemaatle kılınması niyeti ve azmi ile bu kıyam yerini bulur.

(Ahmed ibni Hicâzî, Tuhfetü'l-ihvan, sh:51-52; Necmüddîn el-Ğaytî, Kitâbu Leyleti'n-nısfi min Şa'bân, Süleymaniye Kütüphanesi, Reîsü'l-küttâb Mustafa Efendi, kayıt no: 1166, varak: 192); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:113)

Nitekim Osman ibni Affân (Radıyallâhu Anh)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerifte Rasûlüllâh (ﷺ) söyle buyurmuştur: «Yatsıyı cemaatle kılan gecenin yarısını ibâdetle geçirmiş gibidir. Sabahı da cemaatle kılan gecenin tamamında namaz kılmış gibidir.» *(Müslim, Sâlat:46, no:1491, sh:264); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:114)*

Berâat gecesinin fazîleti ile ilgili rivâyetlere devam edecek olursak, Âişe (Radıyallâhu Anhâ): «Rasûlüllâh (ﷺ)in şöyle buyurduğunu işittim» demiştir: «Allâh-u Te'âlâ bütün hayırları dört gecede, (sabah) ezan(ının vakti oluncay)a kadar (kulların üzerine) boşaltırcasına açar ki bunlar, Edhâ (Kurban bayramı) gecesi, Fıtr (Ramazan bayramı) gecesi, Şa'banın yarısının (Berâat) gecesi

ki onda ecelleri ve rızıkları (Levh-i Mahfûz'dan) nüsha (kopya)la(yıp, görevlilerine teslim ede)r. (O sene) hacca gidecekleri de o gece yazar. Arefe (Zülhiccenin dokuzuncu) gecesidir.» İbrâhîm ibni Ebî Nüceyh (Radıyallâhu Anh) bu dörde ilaveten Cuma gecesini de zikrederek bu sayıyı beşe çıkarmıştır. *(el-Hatîb, Ruvâtü Mâlik, Süyûtî, ed-Dürru'l-Mensûr, 13/255; Abdülkādir el-Geylanî, el-Ğunye, 1/347; ibni Hicâzi, Tuhfetü'l-ihvan, sh:48; Ebu'l-Ferac ibnü'l-Cevzî, Kitâbü'n-Nûr fî fedâili'l-eyyâmi ve'ş-şuhûr, Süleymaniye Kütüphanesi, Nazîf Paşa, Mikrofilm arşivi, no:1575, varak:62); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:114)*

Ebû Hureyre (Radıyallâhu Anh) Rasûlüllâh (ﷺ)in şöyle buyurduğunu rivâyet etmiştir: «Şa'bânın yarısının gecesi Cibrîl (Aleyhisselâm) bana gelerek: 'Yâ Muhammed! Başıni semâya doğru kaldır' buyurdu. Ben: 'Bu ne gecedir?' dediğimde: 'Bu, Allah-u Sübhânehû'nun üç yüz rahmet kapısı açtığı bir gecedir ki onda, kendisine hiçbir şeyi ortak koşmayan (Müslüman)ların tümünü bağışlar, ancak büyücü, kâhin (gayptan haber veren), içki içmeye devam eden yâhut faiz ve zinâyı bırakmayanları, tevbe etmedikleri sürece affetmez' buyurdu. Gecenin dörtte biri geçince Cibrîl (Aleyhisselâm) tekrar inerek: 'Yâ Muhammed! Başını kaldır' buyurdu. Başını kaldırdığında bir de ne görsün? Cennetin tüm kapıları (ardına kadar) açılmış, dünya semâsından Arş'a kadar tüm melekler secdede Muhammed (ﷺ)in ümmeti için istiğfarda bulunuyorlar ve her semâ kapısında bir melek bulunuyor. Birinci kapıdaki melek: 'Bu gece rukû edenlere müjdeler olsun!' diye nidâ ediyor. İkinci kapıdaki melek: 'Bu gece secde edenlere müjdeler olsun!' diye nidâ ediyor. Üçüncü kapıdaki melek: 'Bu gece duâ edenlere müjdeler olsun!' diye nidâ ediyor. Dördüncü kapıdaki melek: 'Bu gece zikredenlere müjdeler olsun!' diye nidâ ediyor. Beşinci kapıdaki melek: 'Bu gece Allâh korkusundan ağlayanlara müjdeler olsun!' Diğer bir rivâyette: 'Bu gece hayır yapanlara müjdeler olsun!' diye nidâ ediyor. Altıncı kapıda müvekkel (görevli) melek: 'Bu gece tüm Müslümanlara müjdeler olsun!' diye sesleniyor. Yedinci kapıda bulunan melek ise: 'Bu gece bir şey telep eden (isteyen) var mı ki, muradı kendisine verilsin?' Diğer bir rivâyette: 'Bu gece Kur'ân okuyanlara müjdeler olsun!' diye çağırıyor. Sekizinci kapıda duran melek de: 'İstiğfar eden var mı ki kendisi için (günahları) mağfiret olunsun' diye bağırıyor. Bunun üzerine: 'Ey Cibrîl! Bu kapılar ne zamana kadar açık olacak?' diye sorduğumda: 'Gecenin başından fecrin tulû'una (imsak vakti girenceye) kadar' buyurduktan sonra: 'Bu gece Kelb kabîlesinin koyun sürülerinin tüyleri kadar (çok) sayıda Allâh-u Te'âlâ'nın ateşten âzatlıları vardır!' buyurdu.» *(Abdülkādir el-Geylânî, el-Ğunye, 1/347; Safûrî, Nüzhetü'l-mecâlis, 1/142); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:116)*

Âişe (Radıyallâhu Anhâ) şöyle anlatmıştır: «Şa'bânın yarısının gecesi (Berâat gecesi) Nebî (ﷺ)i secdede duâ ederken gördüm. Derken Cibrîl inerek: 'Şüphesiz ki Allâh-u Te'âlâ bu gece senin şefaatinle ümmetinin üçte birini cehennemden âzâd etti' buyurdu. Bunun üzerine Rasûlüllâh (ﷺ) duâyı artırınca Cibrîl (Aleyhisselâm) tekrar nüzûl ederek: 'Muhakkak Allâh-u Te'âlâ sana selam söylüyor ve: 'Ümmetinin yarısını gerçekten ateşten âzâd ettim' buyuruyor' dedi. Rasûlüllâh (ﷺ) duâyı ziyadeleştirince Cibrîl (Aleyhisselâm) üçüncü defa gelerek: 'Şu bir gerçek ki Allâh-u Te'âlâ senin şefaatinle ümmetinin tamamını cehennemden âzâd etmiştir. Ancak hasmı olanlar, düşmanlarını razı edinceye kadar onları âzâd etmemiştir» buyurdu. Rasûlüllâh (ﷺ) (bu müjdelerle yetinmeyip, tüm ümmetini kurtarmak için) duâyı artırınca, sabaha doğru Cibrîl (Aleyhisselâm) son bir kez inerek: 'Şüphesiz ki Allâh-u Te'âlâ fazl-u rahmetiyle ümmetinin hasımlarını razı edeceğine (ve böylece hepsini bağışlayacağına) dâir güvence verdi' buyurdu da ancak o zaman Nebî (ﷺ) razi oldu.» *(İsma'il Hakkî Bursevî, Rûhu'l-beyân, 8/404); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf*

Risâlesi, sh:120)

Tâbi'înin ulularından Hâlid ibni Ma'dân (Radıyallâhu Anh) şöyle demiştir: «Senede beş gece vardır ki sevaplarını umarak ve müjdelerine inanarak onlar(da ibâdet ve taat)a devam eden kişiyi Allâh-u Te'âlâ cennete girdirir. Recebin ilk gecesi ki onu (ibâdette) kıyam, gününü sıyam (oruç)la geçirir. Şa'bânın ilk gecesi ki onu (ibâdette) kıyam, gününü siyam (oruç)la geçirir. Ramazan bayramı gecesi ki onu (ibâdette) kıyamla geçirir, gününü ise oruçsuz geçirir. Kurban bayramı gecesi ki onu (ibâdette) kıyam, gününü ise oruçsuz geçirir. Aşûrâ gecesi ki onu (ibâdette) kıyam, gününü sıyam (oruç)la geçirir.» *(Ebû Muhammed el-Hallâl, Fedâilü şehri receb, no:17, sh:75; Abdulkādir el-Geylânî, el-Ğunye, 1/327; İbni Receb el-Hanbelî, Letâifü'l-me'arif, sh:263); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:122)*

Rivâyete göre râşid halîfe Ömer ibni Abdilazîz (Radıyallâhu Anh) Basra vâlisi olan Haccâc ibni Ardât (Radıyallâhu Anh)a yazdığı mektubunda şöyle demiştir: «Senede dört geceye dikkat et! Çünkü Allâh-u Te'âlâ bunlarda rahmetini tam manasıyla boşaltır. Bunlar da Recebin ilk gecesi, Şa'bânın yarı gecesi, Recebin yirmi yedinci gecesi ve Fıtr (Ramazan bayramı) gecesidir.» *(Abdülkādir el-Geylânî, el-Ğunye, 1/327; Hatîb-i Bagdâdî, Ğunyetü'l-mültemis, Münâvî, Feyzu'l-Kadîr, no:3952, 3/454); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:123)*

Ali ibni Ebî Tâlib (Radıyallâhu Anh) senenin dört gecesi (hiç uyumayıp) kendini ibâdete ayırırdı ki bunlar Recebin ilk gecesi, Ramazan ve Kurban bayramı geceleriyle, Şa'bânın yarı gecesiydi. *(Abdülkādir el-Geylânî, el-Ğunye, 1/328); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:124)*

«er-Ravza» isimli eserde Berâat gecesi duânın kabul edildiği gecelerden sayılmıştır. Nitekim büyük müctehid İmâm-ı Şâfi'î (Radıyallâhu Anh) şöyle demiştir: «Bize ulaşan habere göre duâlar beş gecede kabûl edilir. (Bunlar da) Cuma gecesi, iki Bayram geceleri, Recebin ilk gecesi ve Şa'bânın yarı gecesi(dir). İşte bu geceler hakkında nakledilen fazîletli amellerin tümü müstehaptır.» *(İbni Receb el-Hanbelî, Letâifü'l-me'ârif, sh:264; Beyhakî, Şu'abu'l-îmân, no:3438, 5/287; İmâm-ı Şâfi'i, el-Ümm, 1/164); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:125)*

Kâ'b (Radıyallâhu Anh) şöyle demiştir: «Şüphesiz ki Allâh-u Te'âlâ Şa'bânın yarı gecesinde Cibrîl (Aleyhisselâm)ı cennete göndererek süslenmesini emreder ve ona: 'Muhakkak ki Allâh-u Te'âlâ senin bu gecende, gökteki yıldızlar adedince, dünyanın günleri ve geceleri sayısınca, ağaçların yaprakları adedince, dağların ağırlığınca ve kumlar kadar (günahkâr kulunu) gerçekten (cehennemden) âzâd etmiştir' buyurur.» *(İbni Receb el-Hanbelî, Letâifü'l-me'ârif, sh:264; Safûrî, Nüzhetü'l-mecâlis, 1/144; Ebu'l-Ferac ibnü'l-Cevzî, Kitâbü'n-Nûr fî fedâili'l-eyyâmi ve'ş-şuhûr, Süleymaniye Kütüphanesi, Nazîf Paşa, Mikrofilm arşivi, no:1575, varak:64-65); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:125)*

Hakîm ibni Keysân (Radıyallâhu Anh) şöyle demiştir: «Allâh-u Te'âlâ Şa'bânın yarısının gecesinde kullarına tecellîde bulunur. Her kimi o gecede temize çıkarırsa, bir daha seneye kadar o kulunu tezkiye (tertemiz muhafaza) eder.» *(Abdülkādir el-Geylânî, el-Ğunye, 1/347; Ebu'l-Ferac ibnü'l-Cevzî, Kitâbü'n-Nûr fî fedâili'l-eyyâmi ve'ş-şuhûr, Süleymaniye Kütüphanesi, Nazîf Paşa, Mikrofilm arşivi, no:1575, varak:62); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:126)*

Bu gecenin fazîleti hakkında hiçbir rivâyet olmasaydı bile bu söz yeterli olurdu. Zira hiçbir gecenin fazîleti hakkında: «Bu geceyi ibâdetle geçirirseniz, günahlarınızdan tertemiz olursunuz ve bir daha seneye kadar günah kirlerine bulaşmazsınız» diye bir söz vârid olmamıştır. 'Atâ ibni Yesâr (Radıyallâhu Anh): «Kadir gecesinden sonra Berâat gecesinden daha fazîletli hiçbir gece

yoktur» sözü ile bu konuda son sözü söylemiştir. *(İbni Receb, Letâifü'l-me'ârif, sh:264); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:126)*

Ebu'l-Ferac (Rahimehullâh) «en-Nûr» isimli eserinde bu bapta şunları söylemiştir: «Ey Allâh'ın kulları! Şüphesiz bu gecenizin fazîletleri zâhir ve bâtın olmuştur. Şüphesiz ki bu gece, kıymeti çok yüce ve diğer gecelere karşı pek üstün bir gecedir. Hasta fikirliler bu gecenin fazîletine ulaşamaz. İslam'dan büyük bir payı olmayanlar bunu ibâdetle ihyâ edemez. Bu gece eceller ve rızıklar taksim edilir. Lütuflar ve keremler ikram edilir. Birçok cehennemliklerin rikâbı (boyunları) da cehennemden âzâd edilir. Rasûlüllâh (ﷺ)in şöyle buyurduğu rivâyet edilmiştir: «Kişinin sene içerisinde dört geceyi sırf ibâdetle geçirmesi benim çok hoşuma gider. Bunlar da Fıtr (Ramazan bayramı) gecesi, Edhâ (Kurban bayramı) gecesi, Receb ayının ilk gecesi ve Şa'banın yarısının (Berâat) gecesidir.» *(Ebu'l-Ferac ibnü'l-Cevzî, Kitâbü'n-Nûr fî fedâili'l-eyyâmi ve'ş-şuhûr, Süleymaniye Kütüphanesi, Nazîf Paşa, Mikrofilm arşivi, no:1575, varak:83); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:127)*

Atâ el-Horasânî (Rahimehullâh) şöyle demiştir: «(Sene içerisinde) on gece vardır ki kim onları (ibâdetle) kāim kılar ve oruçlu olarak sabahlarsa hayatında ve vefâtından sonra kıyâmet gününe kadar Allâh(-u Te'âlâ) o kişi için şehitlik sevâbı yazar ve Allâh(-u Te'âlâ): 'Ey kulum! Dilediğince amel edebilirsin, zîrâ hiç şüphesiz Ben seni muhakkak ateşten âzâd ettim. Murâd ettiğini Benden iste, zîra hiç şüphesiz Ben senin için kalbinde bulunan bütün istekleri gerçekleştireceğim. Ayrıca hiçbir şeye aldırmadan (günahlarına bakmadan) seni cennete girdireceğim.' buyurur. Bu geceler de şunlardır:

1) Receb-i Ferd'in ilk gecesi ki (kişi) onu (ibâdetle) kāim kılar ve oruçlu olarak sabahlar.
2) Âşûrâ gecesi ki (kişi) onu (ibâdetle) kāim kılar ve oruçlu olarak sabahlar.
3) Şa'bân'ın yarı gecesi (olan Berâat Gecesi) ki (kişi) onu (ibâdetle) kāim kılar ve oruçlu olarak sabahlar.
4) Receb'in yirmi yedinci gecesi (olan Mi'râc Gecesi) ki (kişi) onu (ibâdetle) kāim kılar ve oruçlu olarak sabahlar.
5) Zülka'de'nin yirmi beşinci gecesi ki (kişi) onu (ibâdetle) kāim kılar ve oruçlu olarak sabahlar.
6) Minâ (Terviye) gecesi ki (kişi) onu (ibâdetle) kāim kılar ve oruçlu olarak sabahlar.
7) Arefe gecesi ki (kişi) onu (ibâdetle) kāim kılar ve oruçlu olarak sabahlar.
8) Muharrem'in üçüncü gecesi ki (kişi) onu (ibâdetle) kāim kılar ve oruçlu olarak sabahlar.
9) Ramazân Bayramı gecesi ki (kişi) onu (ibâdetle) kāim kılar ve oruç açan birisi olarak sabahlar.
10) Kurban Bayramı gecesi ki (kişi) onu (ibâdetle) kāim kılar ve oruç açan birisi olarak sabahlar.» *(Ebû Mervân 'Abdülmelik el-Emevî, el-Müfîd fi'l-fıkhi ve's-sünen, sh:178-179); (Lâlegül dergisi, Ağustos 2021, sayı 102, sh:80)*

42. (A47) Berâat gecesinde salât-ü selâm.

Rasûlallâh (ﷺ)in bu konuda şöyle buyurduğu rivâyet edilmiştir: «Beni hak peygamber olarak gönderen Zât'a yemin olsun ki! Bu gece bana salevât okuyana tüm nebîlerin, rasüllerin, meleklerin ve insanların sevâbı ihsan edilir.» *(Mişkâtü'l-envâr, el-Hobevi, Dürretü'n-nâsihîn, sh:250); (Cübbeli Ahmet*

hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:219)

Bazı meşâyıhtan nakledildiğine göre: «Berâat gecesi şu salevâtı yüz kere okuyan kişi Rasûlüllâh (ﷺ)i rüyasında görme şerefine, dolayısıyla şefaatine nâil olur.» *(Mültekadât, Enîsü'l-celîs hâmişi, sh:204); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:219)*

Bu salevât şöylecedir:

«Allâhümme salli alâ rûhi seyyidinâ Muhammedin fil ervâh, ve salli alâ cesedi seyyidinâ Muhammedin fil ecsâd, ve salli alâ qabri seyyidinâ Muhammedin fil qubûr»

«Ey Allâh! Ruhlar içinde Efendimiz Muhammed'in rûh-u şerîfine salât eyle! Ey Allâh! Bedenler içersinde Efendimiz Muhammed'in beden-i şerîfine salât eyle! Ey Allâh! Kabirler arasında Efendimiz Muhammed'in kabr-i şerîfine salât eyle!»

Faydalı mâlûmât

Bu gece hürmetine Rabbimiz ağlamamıza ve yalvarmamıza acısın da beraatlarımızı ihsan eylesin! Akîbetlerini düşünenler bu gece hakkında çok hikmetli sözler sarfetmişlerdir, onlardan biri şöyle demiştir:

«Ağladım kendime, ağlamam da gerekir,
Çünkü ömrümü zayi ettiğimi yakînen bilirim.
Eğer: 'Güzel amel sahibiyim' diyecek olursam,
İyi bilin ki ben bu sözümle iftirâ ederim.
Şa'bânın geceleri, hele de yarı gecesi,
Acaba vesîkamı hangi halde alabilirim.
Yemin olsun ki yalvarışımı sürdürmem gerekir,
Ola ki halkın ilâhının lütfuyla Beraatımı alabilirim!»

(Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:219)

❖ Abdülkādir Geylânî (Kuddise Sirruhû)ya âit fazîletli kırk salevât-ı şerîfe'nin otuz birinci sîğa-i şerîfesi.

«Allâhümme salli ve sellim alâ rûhi seyyidinâ Muhammedin fil ervâh, ve alâ cesedihî fil ecsâd, ve alâ qabrihî fil qubûr, ve alesmihî fil esmâ, ve alâ menzarihî fil menâzir, ve alâ sem'ihî fil mesâmi'i, ve alâ haraketihî fil harakât, ve alâ sükûnihî fissekenât, ve alâ qu'ûdihî fil qu'ûdât, ve alâ qiyâmihî fil qiyâmât, ve alâ lisânihil beşşâşil ezeliyy, velhatmil ebediyy, salli Allâhümme ve sellim aleyhi ve alâ âlihî ve ashâbihî adede mâ alimte, ve mil-e mâ alimt»

Terceme-i münîfe: Ey Allâh! Ruhlar içinde Efendimiz Muhammed'in ruhuna, bedenler içinde onun bedenine, kabirler içinde onun kabrine, isimler içinde onun ismine, bakışlar içinde onun bakışına, kulaklar içinde onun kulağına, hareketler içinde onun hareketine, duruşlar içinde onun duruşuna, oturuşlar içinde onun oturuşuna, kalkışlar içinde onun kıyamına ve onun ezelî, aynı zamanda ebedî hüküm olan (Kur'ân-ı Kerîm'i okuyan) latîf lisanına salât-ü selâm eyle. Ey Allâh! Ona, Ehl-i Beyt'ine ve ashâbına bildiklerinin sayısınca ve bildiklerinin dolusunca salât-ü selâm eyle.

Şerh ve îzah: Bu sîğa-i şerîfede zikredildiği üzere; Rasûlüllâh (ﷺ)in lisanının «Hatm-i ebedî» oluşu; kendisi din adına bir şey söylediği zaman Allâh-u Te'âlâ'nın o işi vacib kıldığına dikkat

çekmektedir. Nitekim Ebû Hureyre (Radıyallâhu Anh) şöyle anlatmıştır. Bir kere Rasûlüllâh (ﷺ) bize hitap ederek: «Ey insanlar! Allâh-u Te'âlâ size haccı farz kılmıştır, o halde haccedin» buyurunca bir adam: «Her yıl mı, ey Allâh'ın Rasûlü?» diye sordu. Bunun üzerine Rasûlüllâh (ﷺ) o adam sorusunu üç defa tekrarlayıncaya dek sustu. Nihayet Rasûlüllâh (ﷺ): «Eğer: 'Evet' deseydim muhakkak o şekilde farz olurdu ve gücünüz buna asla yetmezdi» buyurdu. *(Müslim, no:3321, Hac:73, 4/102; Beyhakî, es-Sünenü'l-kübrâ, no:8398, 4/325; Ahmed ibni Hanbel, el-Müsned, no:10615, 2/508); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 62, Abdülkādir Geylânî (Kuddise Sirruhû)ya âit fazîletli kırk salevât-ı şerîfe'nin metni ve tercemesi, sh:290)*

Bu sîğa ile ilgili fazîletler: Ebu'l-Kāsım es-Sübkî (Rahimehullâh) «ed-Dürru'l-munazzam fi'l-mevlidi'l-mu'azzam» adlı kitabında Rasûlüllâh (ﷺ)in şöyle buyurduğunu rivâyet etmiştir: «Her hangi bir kimse:

«Allâhümme salli alâ rûhi seyyidinâ Muhammedin fil ervâh, ve alâ cesedihî fil ecsâd, ve alâ qabrihî fil qubûr»

diyerek ruhlar arasında, Muhammed (ﷺ)in rûh-u şerîfine, cesetler arasında, Muhammed (ﷺ)in cesed-i şerîfine, kabirler arasında, Muhammed (ﷺ)in kabr-i şerîfine salât

ederse beni rüyasında görür. Kim beni rüyasında görürse kıyâmet gününde de görür. Kıyâmet gününde beni görene de ben şefaat ederim. Şefaat ettiğim kimse ise Havz-ı Kevserim'den içer ve Allâh onun cesedini cehennem ateşine haram kılar.» *(Yûsuf en-Nebhânî, Se'âdetü'd-dâreyn, sh:484); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 62, Abdülkādir Geylânî (Kuddise Sirruhû)ya âit fazîletli kırk salevât-ı şerîfe'nin metni ve tercemesi, sh:292)*

❖ İdrar ve damar tıkanıklığından kurtulmak için tiryâk-ı mücerreb (denenmiş bir ilaç) olan salât-ü selâm.

Nakledildiğine göre sâlihlerden birinin idrarı tıkandı, bu yüzden çok sıkıntı çekti, o sırada rüyasında büyük velî, ârif Şeyh Şihâbüddîn ibni Raslân Hazretleri'ni gördü. Kendisine halinden şikayetlenince o zat: «Tiryâk-ı mücerreb (denenmiş bir ilaç) olan salevâtı neden okumuyorsun? Şöyle söyle» buyurdu.

«Allâhümme salli ve sellim alâ rûhi seyyidinâ Muhammedin fil ervâh, ve salli ve sellim alâ qalbi seyyidinâ Muhammedin fil qulûb, ve salli ve sellim alâ cesedi seyyidinâ Muhammedin fil ecsâd, ve salli ve sellim alâ qabri seyyidinâ Muhammedin fil qubûr»

«Ey Allâh! Ruhlar içerisinde Efendimiz Muhammed'in rûhuna salât-ü selâm eyle. Kalpler içerisinde Efendimiz Muhammed'in kalbine salât-ü selâm eyle. Bedenler içerisinde Efendimiz Muhammed'in bedenine salât-ü selâm eyle. Kabirler içerisinde Efendimiz Muhammed'in kabri- ne salât-ü selâm eyle.»

Bu zat uykusundan uyanır uyanmaz bu salât-ü selâmı çokça zikretmeye başladı ve bu vesîleyle Allah-u Te'âlâ kendisine âfiyet ihsan eyledi. *(Allâme Safûrî, Nüzhetü'l-mecâlis, 2/82); (Lâlegül dergisi, Mayıs 2015, sayı 27, sh:83)*

43. (H10) Berâat gecesi ölülere duâ ve istiğfâr.

Bu mübârek gecede duâ ve istiğfâr çok yapılmalıdır. Özellikle de erkek ve kadın müminler için mağfiret talep edilmelidir. Nitekim hadîs-i şerîfte: «İnanan erkek ve kadınlar için istiğfar edenlere, her erkek ve kadın mümin sayısınca hasene ve sevap yazılır» buyrulmuştur. *(Taberânî, Nebhânî, el-*

Fethu'l-kebîr, no:11403, 2/382); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:218)

Bâ husus ölüler unutulmamalıdır. Nitekim İbni Abbâs (Radıyallâhu Anhümâ)dan şöyle rivâyet edilmiştir: «Bayram günleri, Cuma günleri, Âşûrâ günleri ve Berâat geceleri ölülerin ruhları kabirlerinden çıkarak evlerinin kapılarına gelirler ve: 'Bizi hatırlayan biri var mı acaba? Bize rahmet okuyan kim var acaba? Bizim garipliğimizi aklına getiren de bulunur mu acaba? Ey bizim evlerimize yerleşip içindekilerle geçinenler ve geniş odalarımızda ikāmet edenler! Biz ise en dar mezarlardayız. Bizim amel defterlerimiz dürülmüş, sizinkiler ise açıktır. Artık bizim yalnızlığımızı ve ihtiyacımızı düşünmeniz gerekmez mi?!' derler.» *(Zendûsî, Ravzatü'l-ulemâ, Risâle fî fedâili'l-eyyami'l-mübâreke, Reîsü'l-küttâb Mustafa E., no:1166, vr:57); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:218)*

❖ Müminler için istiğfâr etmek.

Ümmü Seleme (Radıyallâhu Anhâ) vâlidemizden rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte Rasûlüllâh (ﷺ) söyle buyurmuştur: «Kim her gün:

«Allâhümmağfirlî ve lil mü'minîne vel mü'minât»

'Ey Allâh! Beni ve îman eden bütün erkek ve kadınları bağışla'

derse, her mümin için (inananlar sayısınca) kendisine bir sevap yazılır.» *(Taberânî, el-Mu'cemu'l-kebîr, no:877, 23/370, Heysemi, Mecma'u'z-zevâid: 10/210, Ali el-Müttakî, Kenzü'l-ummâl:2/228, no:3876); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 1, Duâlarım, sh:219); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 40, İstiğfâr Risâlesi, sh:225)*

Ebû Hureyre (Radıyallâhu Anh)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte Rasûlüllâh (ﷺ) şöyle buyurmuştur: «Kimin yanında sadaka vereceği bir mal bulunmuyorsa, inanan erkeklerle inanan kadınlar için istiğfarda bulunsun. Şüphesiz ki o, bir sadakadır.» *(Taberânî, el-Mu'cemu'l-evsat, Heysemî, Mecma'u'z-zevâid: 10/210); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 40, İstiğfâr Risâlesi, sh:226)*

Yine böylece müminlere istiğfar hakkında Hızır (Aleyhisselâm)dan nakledilen bir duâ vardır ki onu her gün okuyan «Ebdâl (seçkin veliler)» den yazılır. O istiğfar da şudur:

«Allâhümmağfirli ümmeti Muhammed, Allâhümmerham ümmete Muhammed, Allâhümmestür ümmete Muhammed, Allâhümmecbür ümmete Muhammed»

«Ey Allâh! Ümmeti Muhammed'i bağışla. Ey Allâh! Ümmeti Muhammed'e rahmet eyle (acımanla muâmele eyle). Ey Allâh! Ümmeti Muhammed'i(n hatalarını) setreyle (ört gizle). Ey Allâh! Ümmeti Muhammed'in (kırık dökük işlerini düzeltip) aksaklıklarını gider.» *(Abdü'l-Hayy el-Kettânî, es-Sirru'l-Hakkî el-İmtinânî, sh:142, Ahmed Ferîd el-Mezîdî tahkîkiyle); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 40, İstiğfâr Risâlesi, sh:226)*

Bu gibi istiğfarların gıybet gibi günahlara keffaret olacağı da zikredilmiştir. Nitekim yapılan gıybet kişinin kulağına ulaşıp da onu üzmüşse bu, kul hakkına gireceğinden kendisinden helâllik alınması gerekir, ama böyle bir durum yoksa bu gibi istiğfarların o tip günahları sildirmesi umulur.

❖ Ölüler için istiğfâr etmek.

Abdullâh ibni Abbâs (Radıyallâhu Anhümâ)dan rivâyete göre Rasûlüllâh (ﷺ): «Kabirde bulunan ölü, boğulmak üzere olup imdat isteyen kişi gibidir, babadan, anadan, kardeşten veya dosttan kendisine gelecek bir duâ bekler. O duâ kendisine ulaşınca dünya ve içindekilerden kendisine daha sevgili olur. Yer ehlinin duâsından Allâh-u Te'âlâ kabir ehline dağlar gibi (rahmetler) idhal

eder. Dirilerin ölülere hediyesi ise, onlar için istiğfarda bulunmaktır.» *(Beyhakî, Şu'abu'l-îmân, no:7905, 6/203, Tebrîzî, Mişkâtü'l-Mesâbîh, no:2355,2/38); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 40, İstiğfâr Risâlesi, sh:228)*

❖ (G71) Okuyanı ebdâl (özel velîler) arasına sokacak duâlar.

Ebu'l-Hasen eş-Şâzelî (Kuddise Sirruhû)nun halîfesi, büyük velî Ebu'l-Abbâs el-Mürsî (Kuddise Sirruhû) şöyle demiştir: «Hızır (Aleyhisselâm) bana: 'Her kim her sabah:

«Allâhümmağfirli ümmeti Muhammedin sallallâhü te'âlâ aleyhi vesellem, Allâhümme tecâvez an ümmeti Muhammedin sallallâhü te'âlâ aleyhi vesellem, Allâhümmec'alnâ min ümmeti Muhammedin sallallâhü te'âlâ aleyhi vesellem»

'Ey Allâh! Muhammed (ﷺ)in ümmetini(n günahlarını) mağfiret et. Ey Allâh! Sen Muhammed (ﷺ) ümmetin(in günahlarına karşılık onlara cezâ vermek)den vazgeç. Ey Allâh! Sen bizi Muhammed (ﷺ)in (makbûl) ümmetinden kıl.'

derse, ebdâl (kırklar, yediler gibi özel seçilmiş velîler)den olur.' diye öğretti.» *(Yûsuf en-Nebhânî, Câmi'u kerâmâti'l-evliyâ, 1/314); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 84, Ezkâr ve De'avât Külliyâtı ve Duâ İlmihâli, 2. Cilt, sh:455)*

❖ (A31) Her namazdan sonra kendileriyle duâ edenlerin Allâh (ﷻ) dostlarından olacağı beş kelime.

Ulemâ buyurmuştur ki: «Her kim namazın peşinde bu beş kelimeyle duâ ederse, ebdâl (yeryüzünün kendileriyle ayakta durduğu seçkin velîler)den yazılır. O kelimeler de şunlardır:

«Allâhümme eslih ümmete Muhammedin sallallâhü te'âlâ aleyhi vesellem, Allâhümmerham ümmete Muhammedin sallallâhü te'âlâ aleyhi vesellem, Allâhümme ferric an ümmeti Muhammedin sallallâhü te'âlâ aleyhi vesellem, Allâhümmehdi ümmete Muhammedin sallallâhü te'âlâ aleyhi vesellem, Allâhümmağfirli ümmeti Muhammedin sallallâhü te'âlâ aleyhi veselleme veli cemi'î men âmene bike»

«Ey Allâh! Muhammed (ﷺ)in ümmetini ıslâh et. Ey Allâh! Muhammed (ﷺ)in ümmetine rahmet et. Ey Allâh! Muhammed (ﷺ)in ümmetinden belâları aç. Ey Allâh! Muhammed (ﷺ)in ümmetini hidâyet et. Ey Allâh! Muhammed (ﷺ)in ümmetini ve sana inananların hepsini mağfiret et.» *(Ebu'l-Leys es-Semerkândî, Tenbîhu'l-Gâfilîn: 549); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 1, Duâlarım, sh:142)*

❖ (G72) Yirmi beş kere okuyanı velîlerden kılacak bir istiğfâr.

Büyük muhaddis ve lugatçı İmâm Murtezâ ez-Zebîdî (Rahimehullâh)ın, «İhyâ Şerhi»ndeki nakline göre: «Her kim yirmi beş kere sabah, yirmi beş kere de akşam olmak üzere günde elli kere:

«Allâhümmağfirlî ve lil mü'minîne vel mü'minât»

'Ey Allâh! Beni ve bütün îmân eden erkek ve kadınları mağfiret eyle.'

derse, 'Ebdâl (seçkin velîler)'den yazılır.» *(ez-Zebîdî, İthâfü's-sâdeti'l-müttakîn bi-Şerhi İhyâi 'ulûmiddîn, 5/171); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 1, Duâlarım, sh:219); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 40, İstiğfâr Risâlesi, sh:249); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 84, Ezkâr ve De'avât Külliyâtı ve Duâ İlmihâli, 2. Cilt, sh:218)*

Nakşî-Müceddidî silsilesinin büyüklerinden «el-Urvetü'l-vüskā» lakaplı Muhammed Mâ'sûm (Kuddise Sirruhû) da bu istiğfârı evrâdı arasında zikretmiştir. *(Muhammed Ma'sûm es-Serhendî, Ezkâr-ı Ma'sûmiyye, rakam:22, sh:15); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 84, Ezkâr ve De'avât Külliyâtı ve Duâ İlmihâli, 2. Cilt, sh:219)*

Ebû Tâlib el-Mekkî (Kuddise Sirruhû)nun beyânı vechile; haberde vârid olduğu üzere; bu istiğfârın (uzun) lafzı:

«Allâhümmağfirlil mü'minîne vel mü'minâti vel müslimîne vel müslimât, hayyihim ve meyyitihim, şâhidihim ve ğâ-ibihim, qarîbihim ve ba'îdihim, inneke ta'lemü müteqallebehüm ve mesvâhüm»

«Ey Allâh! Îmân eden erkekleri de kadınları da, Müslüman erkekleri de kadınları da, onların dirilerini de ölülerini de, (bizim tarafımızdan) görünenlerini de görünmeyenlerini de, yakınlarını da uzaklarını da mağfiret eyle (bağışla). Şüphesiz Sen onların dönüp dolaştıkları yerleri de varacakları yerleri de bilmektesin.»

şeklindedir. Kişi bu istiğfârı teşehhüdde de söylemelidir, nitekim bu hususta da rivâyet gelmiştir. *(Ebû Tâlib el-Mekkî, Kûtu'l-kulûb, 1/127); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 84, Ezkâr ve De'avât Külliyâtı ve Duâ İlmihâli, 2. Cilt, sh:219)*

Ebu'd-Derdâ (Radıyallâhu Anh) Rasûlüllâh (ﷺ)i şöyle buyururken işittim demiştir: «Her kim her gün yirmi yedi (diğer bir rivâyette yirmi beş) kere inanan erkekler ile inanan kadınlar için istiğfâr (bağışlanma talep) ederse, duâsı kabul edilen ve sayelerinde yer halkına rızık gönderilen kimselerden olur.» *(Taberânî, Hheysemî Mecma'u'z-zevâid:10/210); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 40, İstiğfâr Risâlesi, sh:229)*

Seyyid Muhammed Mâlikî (Rahimehullâh) yirmi yedi kere yapılacak bu istiğfarın, kişinin yaptığı diğer duâların kabûlüne vesîle olacağına dair bir bab açmış ve bu istiğfâr için şöyle bir sîğa zikretmiştir:

«Allâhümmağfirlil mü'minîne vel mü'minâti vel müslimîne vel müslimât, hayyihim ve meyyitihim, ve şâhidihim ve ğâ-ibihim, ve qarîbihim ve ba'îdihim, inneke ta'lemü mesvâhüm ve müteqallebehüm»

«Ey Allâh! Îman eden erkekleri ve inanan kadınları, Müslüman erkekler ve Müslüman kadınları, onların dirilerini de ölülerini de, hâzır bulunanlarını da, uzakta bulunanlarını da, yakınlarını da uzaklarını da mağfiret eyle. Şüphesiz ki Sen onların ikâmetgâhlarını da, (öldüklerinde) dönüp gidecekleri yerlerini de bilmektesin.» *(Seyyid Muhammed Alevî el-Mâlikî, Ebvâbü'l-ferac, sh:221); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 40, İstiğfâr Risâlesi, sh:230)*

❖ (G72) Gıybet ve dedikodu günahının keffareti olan bir istiğfâr.

Nakşî Tarîkatı'nın son müessesi Hâlid-i Bağdâdî (Kuddise Sirruhû) Hazretleri buyurmuştur ki: Gıybet ve dedikodu günahının en büyük keffâreti, kişinin her gün yirmi yedi kere:

«Allâhümmağfirlî veli vâlideyye ve lil mü'minîne vel mü'minât»

«Ey Allâh! Beni, anamı-babamı ve inanan bütün erkek ve kadınları affet»

duâsını okumasıdır. *(el-Füyûzâtü'l-Hâlidiyye, sh:31); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 1, Duâlarım, sh:219); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 40, İstiğfâr Risâlesi, sh:249)*

❖ (D72) Her gün defterine makbûl bir duâ yazılması için okunacak istiğfâr.

Ebû Abdillâh Muhammed ibni Alî el-Hakîmü't-Tirmizî (Kaddesellâhu Sirrahu'l-Celî) Hazretleri'nin îmânı kurtarmak, günahları bağışlatmak, gıybet ve iftirâ gibi kul haklarından kurtulmak, abdest ve namazdaki yanlışları telâfi etmek için tatbîki gereken ihtiyatlı yirmi dört amel ihtiva eden «el-İhtiyâtât» isimli eserindeki beyânları vechile: Beşinci ihityât(lı amel olarak): her gün senin adına Allâh-u Te'âlâ'nın mânevî huzuruna (semâdaki kabûl makamına) makbûl bir duâ yükseltilmesi için:

«Allâhümmağfirlil mü'minîne vel mü'minâti vel müslimîne vel müslimât, el ahyâ-i minhüm vel emvât»

«Ey Allâh! Îmanlı erkeklerle îmanlı kadınların, Müslüman erkeklerle Müslüman kadınların dirilerini de ölülerini de mağfiret eyle (bağışla)»

demendir (buyurmuştur). *(Muhammed ibni Ali el-Hakîmü't-Tirmizî, Kitâbü'l-İhtiyâtât, no:5, sh:69-70); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 65, el-İhtiyâtât, sh:75)*

44. (H18) Berâat gününün fazîletleri ve yapılacak bazı amelleri.

❖ Berâat gününün fazîleti.

Şu bilinmelidir ki: Şa'bân-ı şerîfin on beşine rastlayan Berâat günü de gecesiyle aynı değerdedir. Nitekim Enes ibni Mâlik (Radıyallâhu Anh)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte Rasûlüllâh (ﷺ) söyle buyurmuştur: «Dört gece vardır ki, geceleri günleri gibi, günleri de geceleri gibi (fazîletli)dir. Allâh-u Te'âlâ bunlarda yapılan yeminleri doğru çıkarır (ism-i şerîfi adına and verilerek yapılan duaları kabul eder), canları (cehennemden) âzâd eder ve bol mükâfatlar ihsan eder. Bunlar da; Kadir gecesi ve sabahı, Şa'banın yarı (on beşinci) gecesi ve sabahı, Arefe gecesi ve sabahı, Cuma gecesi ve sabahıdır.» *(Hâfiz Ebû Nu'aym, Ahmed ibni Hicâzî, Tuhfetü'l-ihvan, sh:51; Necmüddîn el-Ğayti, Kitabu Leyleti'n-nısfi min şa'bân, varak: 191; Şihâbüddîn, Ahmed el-Kalyôbî, Nebzetün Azbetü'l-menhel fî zikri leyleti nısfi şa'bâne'l-mufaddal, varak:221); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:223)*

Âişe (Radıyallâhu Anhâ)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerifte Rasûlüllâh (ﷺ) şöyle buyurdu: «Şüphesiz Allâh-u Te'âlâ Şa'bânın yarısında, geceleyin dünya semâsına (şekilden ve hareketten münezzeh olarak) nüzûl buyurur da, bu tecellî ertesi gününün sonuna kadar sürer. Bu süre zarfında Allâh-u Te'âlâ Kelb kabîlesinin keçileri sayısınca birçok kullarını cehennemden âzâd eder.» *(Hâkim, Necmüddîn el-Gaytî, Kitâbu Leyleti'n-nısfi min şa'bân, Süleymaniye Kütüphanesi, Reisü'l-küttâb Mustafa Efendi, kayıt no:1166, varak: 190); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:224)*

Bu konudaki hadîs-i şerîflerde geçen, «Nüzûl», «Ittılâ»» ve «Tecellî» gibi tâbirlerin lügat manası: «İniş» ve «Görünme» anlamına gelmektedir ki, bunların zâhirinin Allâh-u Te'âlâ hakkında kullanılamayacağı âşikârdır. Dolayısıyla bu konuda iki mezhep vardır:

1) Selefin mezhebi tevile kaçmayıp mana vermekten kaçınarak bu husutaki gerçek bilgiyi Allah-u Te'âlâ'ya havale etmektir.

2) Halefin görüşü ise: «Rahmetinin ve özel hükümlerinin inişi», «İnsanların görebileceği bir şekilde sûrete bürünmüş bir tecellînin belirmesi» şeklinde teviller yapmaktır.

Selefin mezhebinin daha sağlam, halefin mezebinin ise fitnelerden daha uzak olduğu ulemânın genel kabûlüdür. Ancak Alî el-Kārî (Rahimehullâh)ın da «Mişkât Şerhi»ndeki beyânı vechile; Bu tecellîyi diğer gecelerdeki tecellîlerden ayıran bir takım özellikler vardır:

a) Rahmet sıfatının bu gece özel kullara mahsus olmayışı,

b) Gecenin tümünü kaplayıp, seher vaktine tahsis edilmeyişi,

c) İnâyet nazarının dünya erbâbının fütûhât kapılarını barındıran, duâlarının kıblesi, amellerinin durağı ve ruhlarının yükseliş yeri konumunda olan birinci kat semâ cihetine nâzır bulunmasıdır.

(Muhammed Rahmi, Enîsü'l-celis, sh:209); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:225)

❖ Berâat günü orucu.

Rasûlüllâh (ﷺ)in şöyle buyurduğu rivâyet edilmiştir: «Şa'bânın yarı gecesi Cebrâîl (Aleyhisselâm)ın ve Allâh-u Teâlâ'nın meleklerinin (Aleyhimüsselâm) yedinci kat semâdan dünya semâsına inişleri gercekleşir. O halde onun gününün orucuna rağbet edin. Şa'bânın yarı gününü, (sâlih) insanlar ve cinlerle, kuşlar, yabani hayvanlar, yırtıcı hayvanlar, davarlar, denizlerin balıkları ve yeryüzünün böcekleri bile oruçlu geçirir.» *(Ebû Abdillâh el-Hubeyşî, Kitâbü'l-Bereke, no:532, sh:193); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:67, 227)*

❖ Berâat günü nâfile namaz.

Rasûlüllâh (ﷺ)in şöyle buyurduğu rivâyet edilmiştir: «Berâat günü nâfile namaz kılın ki, her rekatı sizin için kaçırdığınız namazlar yerine sayılsın. Allâh-u Te'âlâ inanan kulunu bir kere affedip, ondan amellerini kabul edince bir daha ona sonsuza kadar azap etmez.» *(Ebû Abdillâh el-Hubeyşî, Kitâbü'l-Bereke fî fadli's-sa'yi ve'l-hareke, no:532, sh:193); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:228)*

❖ Berâat günü yemek pişirmek.

Rasûlüllâh (ﷺ)in şöyle buyurduğu rivâyet edilmiştir: «(O gün iftar etmeniz ve fakirlere yedirmeniz için) et pişirirseniz, (yanında) hububat da pişirin. Zira her taneye karşılık sizin için on bin sevap vardır. Sizden on bin günah silinir ve sizin için on bin derece yükseltilir. *(Ebû Abdillâh el-Hubeyşî, Kitâbü'l-Bereke fî fadli's-sa'yi ve'l-hareke, no:532, sh:193); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:229)*

❖ Berâat günü erzak almak.

Rasûlüllâh (ﷺ)in şöyle buyurduğu rivâyet edilmiştir: «O gün evlerinizde kap-kacaklarınızı boş bırakmayın. Zira Allâh-u Te'âlâ o gün alıp yerleştirdikleriniz hususunda gelecek seneye kadar size bereket verir.» *(Ebû Abdillâh el-Hubeyşî, Kitâbü'l-Bereke fî fadli's-sa'yi ve'l-hareke, no:532, sh:193); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:230)*

Bizler de bu bereketli günün hayırlarına nâil olmak ve bir dahaki seneye kadar rızık husûsunda sıkıntıya dûçar olmamak için o günde ehl-i 'ıyâlimiz için evlerimize alışveriş yapmaya özen göstermeli ve bu bereketi Allâh-u Te'âlâ'dan istemeliyiz. Bütün bu hadîs-i şerîflerden anlaşıldığı üzere Berâatin günü de gecesi kadar önemli olduğundan asla gafletle geçirilmemelidir.

«Bu ayın en kıymetlisi, yarı gecesidir,
O şerefli gecede kalk kıl namaz.
Nice delikanlılar, yarısında gâfil iken,
Ölüm defteri dürülenler burada kalmaz.
Ölüm tüm sıkıntısıyla hücum etmeden sakın,
Bir an önce hayır işle sonra vakit kalmaz.
Yarı gününü oruçlu geçir, güzelce ümitli ol,
Sıkıntılı ânında O'nun lütfuyla derdin kalmaz.»

(Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:230)

ŞA'BÂN-I ŞERÎF AYINDA TUTULACAK ORUÇLAR

45. (H19) Şa'bân-i Şerîf'in nâfile oruçları.

❖ Rasûlüllâh (ﷺ)in Şabân-ı Şerîf orucuna verdiği önem.

Üsâme ibni Zeyd (Radıyallâhu Anhümâ) şöyle anlatmıştır: «Bir kere ben: 'Yâ Rasûlellâh! Şa'bân'da oruç tuttuğunuz kadar hiçbir ayda oruç tuttuğunuzu görmedim.' dediğimde: 'O (ay) Receb ve Ramazan arasında kalmış büyük bir aydır ki insanlar on(un ululuğun)dan gâfildir. O (ay) âlemlerin Rabbin(in kabûl mertebesin)e amellerin kendisinde yükseltidiği bir aydır. Ben de amelimin oruçluyken yükseltilmesini seviyorum (da onun için bu ayda çok oruç tutuyorum).' buyurdu.» *(en-Nesâî, es-Sünen, rakam:2221; el-Beyhakî, Şu'abü'l-îmân, rakam:3540, 5/352-353; Ahmed ibnü Hanbel, el-Müsned, 5/201; İbnü Ebî Şeybe, el-Musannef, 3/103; Münzirî, et-Terğîb, rakam:1537, 2/122); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:51); (Lâlegül dergisi, Mart 2022, sayı 109, sh:75)*

Bu hadîs-i şerîften anlaşıldığı üzere insanlar, kıymetli haram aylardan olduğu için öteden beri Receb-i Şerîf orucuna önem verirlerdi, fakat Şa'bân-ı Şerîf orucunun kıymetini bilmezlerdi. İşte bu yüzden Rasûlüllâh (ﷺ) Şa'bân orucunu sünnet olarak teşrî etti. Enes ibni Mâlik (Radıyallâhu Anh) şöyle demiştir: «Rasûlüllâh (ﷺ) oruca başladığında o kadar devâm ederdi ki artık biz: 'Rasûlüllâh (ﷺ)in bu sene oruç açmaya niyeti yok.' derdik. Orucu açtığında ise bir zaman tutmazdı, tâ ki biz: 'Rasûlüllâh (ﷺ)in bu sene oruç tutmayacak.' derdik. Oruçlar içerisinde en çok Şa'bân orucunu severdi.» *(Ahmed ibnü Hanbel, et-Taberânî, el-Münzirî, et-Terğîb, rakam:1538, 2/122; el-Heysemî, Mecma'u'z-zevâid, 2/192); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:52); (Lâlegül dergisi, Mart 2022, sayı 109, sh:75)*

Yine Enes (Radıyallâhu Anh)dan rivâyet edildiğine göre Rasûlüllâh (ﷺ)e: «Ramazan'dan sonra hangi oruç daha üstündür?» diye sorulduğunda: «Ramazan'a hürmeten Şa'bân orucudur.» buyurmuş. «Hangi sadaka daha üstündür?» diye sorulunca da: «Ramazan'daki sadaka.» buyurmuştur. *(et-Tirmizî, es-Sünen, ez-Zekât, rakam:663, 3/51-52; el-Beğavî, Şerhu's-sünne, rakam:1778, 6/329; İbnü Ebî Şeybe, el-Musannef, 3/103; Ebû Ya'lâ, el-Müsned, rakam:3421, 6/154; el-Münzirî, et-Terğîb, rakam:1539, 2/123; el-Beyhakî, Şu'abü'l-îmân, rakam:3539, 5/352; es-Sünenü'l-kübrâ, 4/305; 'Alî el-Müttakî, Kenzü'l-'ummâl, rakam:24292, 8/591); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:53); (Lâlegül dergisi, Mart 2022, sayı 109, sh:76)*

Âişe (Radıyallâhu Anhâ)dan rivâyete göre: «Rasûlüllâh (ﷺ) Şa'bânın tamamını tutardı. Ben kendisine: 'Oruçlu geçirmeyi en çok sevdiğiniz ay Şa'bândır' dediğimde: «Şüphesiz Allâh o sene ölecekleri o ayda yazar (takdir eder). Ben de ecelim geldiğinde oruçlu olmayı seviyorum' buyurdular.» *(Ebû Ya'lâ, el-Müsned, no:4911, 8/312; Süyûtî, ed-Dürrü'l-Mensûr, 13/254; Münzirî, et-Terğîb, no:1540, 2/123); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:54)*

Âişe (Radıyallahu Anhâ) şöyle buyurmuştur. «Rasûlüllâh (ﷺ) oruca bir başladımı: 'Daha açmayacak' derdik. Bir de açtımı: 'Daha tutmayacak' derdik. Rasûlüllâh (ﷺ)in Ramazan dışında bir ayı tam tuttuğunu görmedim. Onun Şa'bândan daha çok hiçbir ayda oruç tuttuğunu da görmedim.» *(Buhârî, Savm, 2/243-244; Müslim, Sıyam, no:175, 1/810; Ebû Dâvûd, Savm, no:2434, 2/813; Nesâî, Sıyam, 4/199-200; Ahmed ibni Hanbel, el-Müsned, 6/107; İbni Hıbbân, no:3640, 5/262; Abdurrezzâk, el-Musannef, no: 7861, 4/293; Beğavî, Şerhu's-sünne, no:1776, 6/328; Beyhakî, Şu'abu'l-îmân, no:3535, 5/349; es-Sünenü'l-kübrâ, 4/292-299); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:55)*

❖ Şa'bân-ı Şerîf orucunun diğer aylarla mukayesesi.

Bazı hadîs-i şerîflerde Ramazan-ı şerîften sonra en üstün orucun Muharrem ayının orucu olduğu bildirilmişken, Rasûlüllâh (ﷺ)in en çok orucunu Şa'bân ayına tahsisinden anlaşıldığı üzere Şa'bân orucu haram ayların orucundan üstündür. Nitekim geride zikrettiğimiz Enes (Radıyallâhu Anh)in hadîsi buna delalet etmektedir. *(Şa'bân-ı Şerif Risâlesi, sh:53-54)* Üsâme (Radıyallâhu Anh) haram ayları oruç tutarken Rasûlüllâh (ﷺ)in, ona:«Şevval ayını oruçlu geçir» *(İbni Mâce, no: 1744)* buyurması üzerine haram ayları bırakıp, ölünceye kadar şevval ayını tutmuştur. Bunun sebebi ise Şevval ayının Ramazan-ı şeriften sonra gelişidir. Rasûlüllâh (ﷺ)in kendisi ise Şevvali tutmayıp Şa'bân-ı şerîfi tuttuğundan, Şa'bân orucunun efdaliyeti meydana çıkmıştır. İnsanlardan birçoğu haram ay olduğu için Receb orucunun Şa'bân orucundan üstün olduğu sanmaktadırlar, halbuki böyle değildir. Nitekim insanlar nezdinde fazîleti meşhur olan zamanlar, mekanlar veya şahıslardan başkaları onlardan üstün olabilir. İşte Şa'bân orucu da böyledir. Âişe (Radıyallâhu Anhâ)dan rivâyete göre: «Rasûlüllâh (ﷺ)e Receb ayını oruçlu geçiren birtakım insanlardan bahsedildiğinde: 'Onlar Şa'bân orucundan neredeler?' *(İbni Receb, Letâifü'l-me'ârif, sh:251)* buyurarak» onun daha kıymetli olduğuna işaret etmiştir. Bundan anlaşılmalıdır ki; nâfile oruçların en üstünü Ramazan-ı şerîfe yakın olan, öncesindeki ve sonrasındaki oruçlardır. Nitekim nâfile namazların en üstünleri de farz namazların öncesinde ve sonrasında olan sünnetlerdir ki bunlar farzların noksanlığını tamamlar niteliktedir. Dolayısıyla teheccüd namazının farzlardan sonra en üstün namaz olduğu bildirildiği halde, bundan farz namazların revâtib sünnetleri istisnâ edildiği gibi oruç hakkında da efdaliyeti bildirilenlerden, Ramazan-ı şerîfin öncesinde ve sonrasında bulunanlar hariç tutulmalıdır. *(İbni Receb, Letâifü'l-me'ârif, sh:248-251); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:56)*

❖ Şa'bân Şerîf'te kaza.

Âişe (Radıyallâhu Anha)dan rivâyete göre: «Rasûlüllâh (ﷺ) her ay üç gün oruç tutardı. Bazen bunu tehir ettiği olur, bir birikme olursa bunları Şa'bânda tutardı.» *(Taberânî, Heysemî, Mecma'u'z-zevâid, 3/192); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:57)*

Tabî ki bu rivâyet: «Pazertesi-perşembeler dışında üç gün tutardı, her ay tuttuğu üç günlerden tutamadıklarını Şa'bânda kaza ederdi» diye anlaşılırsa, diğer rivâyetlerle daha iyi bağdaşmış olur. Sahih hadîs-i şeriflerde belirtildiği gibi: «Rasûlüllâh (ﷺ)in tüm amelleri devamlı idi. Nâfilelerinden bir şeyi kaçırınca onu kaza ederdi.» Nitekim: «Namazların sünnetlerinden ve gece namazından kaçırdıklarını kaza ettiği»ne dâir rivâyetler mâlumdur. Şa'bân ayı girdiğinde, üzerinde tutmadığı nâfile bir oruç varsa Ramazan girmeden önce nâfile oruçlarını ikmal ederdi. Âişe (Radıyallâhu Anhâ) da bunu fırsat bilir, kadın halinden dolayı Ramazanda tutamadığı farz oruçlarını Şa'bânda öderdi. Diğer aylarda ise Rasûlüllâh (ﷺ) ile meşgul olduğundan bu borçları bitiremezdi. Zira kadın kocası yanındayken, ondan izinsiz oruç tutamaz. Şa'bân ayına kavuşanların, üzerlerinde nâfile oruçlardan yâhut yolculuk ve hastalık gibi meşrû mazeretlerle geçirdikleri farz oruçlardan herhangi bir şey bulunmaktaysa, bu nâfilelerini iki Ramazan arası tamamlamış olmaları için Şa'bân ayında kaza etmeleri müstehaptır. Üzerinde farz oruç borcu olanın iki Ramazan arası süren bir mâzereti yokken kazâ oruçlarını bir dahaki Ramazan'dan sonraya bırakması câiz değildir. *(İbnü Receb, Letâifü'l-me'ârif, sh:257-258); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:58); (Lâlegül dergisi, Mart 2022, sayı 109, sh:76)*

❖ Şa'bân-ı Şerîf'te bir gün oruç.

Safûrî (Rahimehullâh)ın naklettiği bir rivâyete göre: Rasûlüllâh (ﷺ)in şöyle buyurduğu rivâyet edilmiştir: «Kim Şa'bân'dan bir gün oruç tutarsa, Allâh-u Te'âlâ onun cesedini cehenneme haram kılar. Cennetlerde Yûsuf (Aleyhisselâm)a komşu olur. Allâh ona Eyyûb ve Dâvûd (Aleyhimesselâm)ın (bu orucu tuttuğunda onlara verdiği) sevaplarını verir.» *(es-Safûrî, Nüzhetü'l-mecâlis, 1/142); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:60); (Lâlegül dergisi, Mart 2022, sayı 109, sh:76)*

❖ Şa'bân-ı Şerîf'te üç gün oruç

Safûrî (Rahimehullâh)ın rivâyet ettiği bir hadîs-i şerîfte şöyle vârid olmuştur: «Şa'bân cehennemden bir kalkandır. Bana kavuşmak isteyen üç gün de olsa onda oruç tutsun.» *(es-Safûrî, Nüzhetü'l-mecâlis, 1/142); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:60); (Lâlegül dergisi, Mart 2022, sayı 109, sh:76)*

Yine Safûrî (Rahimehullâh)ın rivâyet ettiği diğer bir hadîs-i şerîfte şöyle vârid olmuştur: «Ramazan ayının orucu için Şa'bân orucu ile bedenlerinizi temizleyin. Herhangi bir kul Şa'bân ayında üç gün oruç tutsa, iftarından önce de bana defâlarca salevât okusa, mutlakā Allâh-u Te'âlâ onun geçmiş günahlarını bağışlar. Cibrîl bana bildirdi ki; şüphesiz Allâh-u Te'âlâ bu ayda üç yüz rahmet kapısı açar.» *(es-Safûrî, Nüzhetü'l-mecâlis, 1/142); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:61); (Lâlegül dergisi, Mart 2022, sayı 109, sh:76)*

❖ Şa'bân-ı Şerîf'in ilk ve son perşembe oruçları.

Ebû Abdillâh el-Hubeyşî (Rahimehullâh)ın rivâyet ettiği bir hadîs-i şerîfte şöyle vârid olmuştur: «Şa'bân'ın ilk ve son perşembesini oruçla geçireni, rahmeti ile cennete girdirmek Allâh-u Te'âlâ üzerine bir hak olur.» *(Ebû 'Abdillâh el-Hubeyşî, el-Berake fî fazli's-sa'yi ve'l-hareke, rakam:785, sh:249; es-Safûrî, Nüzhetü'l-mecâlis, 1/142); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:62); (Lâlegül dergisi, Mart 2022, sayı 109, sh:76)*

❖ Şa'bân-ı Şerîf'in başında, ortasında ve sonunda üç gün oruç.

İmâm-ı Hobevî (Rahimehullâh)ın nakline göre: Nebî (ﷺ)in şöyle buyurduğu rivâyet edilmiştir: «Her kim Şa'bân'ın başından, ortasından ve sonundan üç gün oruç tutarsa, Allâh-u Te'âlâ ona yetmiş peygamber(e bu oruçları tuttukları zaman verdiği) sevâbı(n bir mislini) yazar. Allâh-u Te'âlâ'ya yetmiş sene ibâdet etmiş gibi olur. O sene ölürse şehîd olarak ölür.» *(Zübdetü'l-vâ'izîn, el-Hobevî, Dürretü'n-nâsihîn, sh:235); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:63); (Lâlegül dergisi, Mart 2022, sayı 109, sh:76)*

❖ Şa'ban-ı Şerîf'in son pazartesi orucu.

Abdullâh (Radıyallâhu Anh)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte Rasûlüllâh (ﷺ) şöyle buyurmuştur: «Her kim Şa'bânın son pazartesisini oruçlu geçirirse kendisi için (günahları) bağışlanır.» *(Abdülkādir el-Geylânî, el-Ğunye, 1/340; eş-Şecerî, el-Emâlî, 2/102); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:68)*

46. (B87) Üç günler orucu.

Her ay üç gün oruç tutmak ki bu, İbrahim (Aleyhisselam)ın orucudur. Nitekim: Abdullâh İbn-i Amr (Radıyallâhu Anh)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte; Rasûlüllâh (ﷺ): «Nuh (Aleyhisselam), Ramazân ve Kurban bayram günleri hariç bütün seneyi tuttu. Dâvûd (Aleyhisselâm) senenin yarısını tuttu. İbrâhîm (Aleyhisselâm) her aydan üç gün tutarak hem

bütün sene tutmuş hem de yemiş oldu.» *(Heysemî, Mecma'u'z-Zevâid, No:5180, 3/446); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 13, Oruç Risâlesi, sh:77)*

Muâze el-Adeviyye (Radıyallâhu Anhâ), Âişe (Radıyallâhu Anhâ)ya: «Rasûlüllâh (ﷺ), her ay üç gün tutar mıydı?» diye sorduğunda O: «Evet» diye cevap vermiş. O «Hangi günler?» diye sorunca, Âişe (Radıyallâhu Anhâ) «Hangi gün olduğunu pek önemsemezdi» diye cevaplamıştır. *(Müslim, Sıyam, 36: No: 2744); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 13, Oruç Risâlesi, sh:78)*

Nitekim: «Bazen cumartesi, pazar ve pazartesiyi, bazen de salı, çarşamba ve perşembeyi tuttuğu» Âişe (Radıyallâhu Anhâ)dan rivayet edilmiştir ki herhalde bu, onüç, ondört ve onbeşinci günlerin denk gelmesine göre değişmiştir. *(Tirmizi, Savm:44, No:746 Sh:221); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 13, Oruç Risâlesi, sh:78)*

Ebû Katâde el-Ensârî (Radıyallâhu Anh)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte, Rasûlüllâh (ﷺ): «Ramazan ile Ramazan arası her ay üç gün oruç tutmak, bütün senenin orucudur.» buyurdu. *(Müslim, Sıyam: 36, No:2747); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 13, Oruç Risâlesi, sh:79)*

Ebû Hureyre (Radıyallâhu Anh) şöyle demiştir: «Dostum Rasûlüllâh (ﷺ) bana üç şeyi tavsiye etmiştir ki O'na kavuşuncaya kadar asla onları bırakmam. (Onlar) Her aydan üç gün oruç, uyumadan evvel vitri kılmak, kuşluk namazı.» *(Ahmed İbni Hanbel, 5/173); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 13, Oruç Risâlesi, sh:79)*

İbn-i Ömer (Radıyallâhu Anhümâ)dan rivâyete göre: «Her aydan üç gün oruç tutup, sabahın iki rekatını kılan, bir de seferde ve hazarde vitri bırakmayana şehid sevabı yazılır.» *(İbn-i Hacer, Telhîsu'l-Habir: 2/214, Geylânî, el-Ğunye: 2/126); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 13, Oruç Risâlesi, sh:79)*

47. (F39) Eyyâm-ı Bîyz (on üç, on dört ve on beş) oruçları.

Bu üç günün, ayın on üç, on dört ve on beşinci günleri olması menduptur. Bu günlere «Eyyam-ı Bîyz» (Beyaz günler) denilir. Bu gecelere bu ismin verilmesinin hikmeti iki türlü açıklanmıştır.
Kutbî (Rahimehullâh)ın, «Edebü'l-katib» isimli eserindeki beyanına göre; bu gecelerde ayın ışığı kemale ererek beyazlığı fazla olduğu için bu isim verilmiştir.
Antere (Radıyallâhu Anh), bu günlere bu isimlerin verilmesinin sırrını Ali (Radıyallâhu Anh)a sorduğunda O, şöyle cevap vermiştir: «Allâh-u Te'âlâ Âdem (Aleyhisselâm)ı cennetten dünyaya indirdiğinde, güneşin yakması neticesinde bedeni kararınca Cibril (Aleyhisselâm) O'na gelerek: 'Ey Âdem! Bedeninin tekrar bembeyaz olmasını istersen, ayın on üç, on dört on beşinci günlerini oruçlu geçir' dedi. Âdem (Aleyhisselâm), bu oruçları tutmaya başlayınca, birinci gün bedeninin üçte biri, ikinci gün üçte ikisi, üçüncü gün ise tamamı bembeyaz oldu. İşte bu yüzden bu günlere, 'Beyaz günler' ismi verildi.»

Zirr İbn-i Hubeyş (Rahimehullâh) tarîkiyle buna benzer bir rivâyet de İbn-i Mes'ûd (Radıyallâhu Anh)dan nakledilmiştir. *(Geylanî, el-Ğunye: 2/126-127); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 13, Oruç Risâlesi, sh:81)*

Bu günlerin oruçlu geçirilmesi hakkında Rasûlüllâh (ﷺ)in önemli tavsiyeleri mevcuttur. Nitekim Milhan el-Kaysî (Radıyallâhu Anh) şöyle demiştir: «Rasûlüllâh (ﷺ) bize ayın on üç, on dört ve on beşinci günleri olan beyaz günlerde oruç tutmamızı emreder ve: «Bu oruç savmi dehr (bir yıl oruç) heyeti gibidir.» buyururdu. *(Ebû Dâvûd, Sıyam:67, No:2449, 1/743); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 13, Oruç Risâlesi, sh:81)*

Bu günlerde tutulan oruçlar, bir iyiliğe on sevab hesabına göre; bir gün oruca on gün sevabı üç gün oruca bir ay oruç sevabı şeklinde bir sene oruç tutma sevabı alırlar. *(Tahtâvî alâ Merâkı'l Felah shf.527); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 13, Oruç Risâlesi, sh:82)*

Huseyn ibni Alî ibni Ebî Tâlib (Radıyallâhu Anhümâ)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte Rasûlüllâh (ﷺ) şöyle buyurmuştur: «Eyyâm-ı biyd (her ayın on üç, on dört ve on beşinci gününün) oruçlarının ilk günü üç bin senenin, ikinci günü on bin senenin, üçüncü günü ise on sekiz bin senenin orucuna denk olur.» *(İbnü Şâhîn, et-Terğîb fî fezâili'l-a'mâl, rakam:535, 1/154); (Lâlegül dergisi, Mart 2022, sayı 109, sh:77)*

Ali İbn-i Ebi Talib oğlu Hüseyin oğlu Ali (Radıyallâhu Anhüm)dan şöyle rivâyet edilmiştir: «On üçüncü günün orucu üçbin seneye, on dördüncü günün orucu onbin seneye, on beşinci günün orucu ise yüzbin seneye denktirki bunun toplamı yüzonüçbin sene eder.» *(Geylanî, el-Ğunye: 2/125); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 13, Oruç Risâlesi, sh:82)*

Diğer bir rivayette ise Rasûlüllâh (ﷺ) hacda bulunuyorken: «Birinci güne karşılık onbin sene, ikinci güne karşılık otuzbin sene, üçüncü güne karşılık ise yüzbin sene oruç sevabı Cibril (Aleyhisselâm) tarafından Ali (Radıyallâhu Anh)a ve O'nun gibi amel edenlere vaad edilmiştir.» *(Abdurrahman es-Safûrî, Nüzhetü'l-mecalis: 1/158); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 13, Oruç Risâlesi, sh:82)*

Katâde ibni Milhân (Radıyallâhu Anh)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte Rasûlüllâh (ﷺ) şöyle buyurmuştur: «Şüphesiz ki Rasûlüllâh (ﷺ) on üç, on dört ve on beş(inci günlerden ibâret olan) bîyz orucunu (tutmayı bize) emrederdi ve 'Bu (günlerin orucu) tüm zamânın bir yıllık orucu gibi (fazîletli olup bir senelik oruç sevâbına denk)dir.' buyururdu.» *(İbnü Mâce, es-Sünen, es-Sıyâm:29, rakam:1707, 1/544); (Lâlegül dergisi, Şubat 2022, sayı 108, sh:64); (Lâlegül dergisi, Mart 2022, sayı 109, sh:77)*

Enes (Radıyallâhu Anh)dan merfû'an rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte Rasûlüllâh (ﷺ) şöyle buyurmuştur: «(Herhangi bir aydan) on üç, on dört ve on beşinci günler olan, eyyâm-ı bîyz oruçlu geçirene, Allah-u Te'âlâ, birinci gününde on bin sene, ikinci gününde yüz bin sene, üçüncü günde ise üç yüz bin senelik ecir verir.» *(İbnü 'Asâkir, el-Emâlî, rakam:14, sh:15; Ebu'l-Kāsım el-Hüseyn, el-Emâlî, es-Süyûtî, el-Le'âlî, 2/91); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 15, Receb-i Şerîf Risâlesi, sh:112); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:64); (Lâlegül dergisi, Şubat 2022, sayı 108, sh:64); (Lâlegül dergisi, Mart 2022, sayı 109, sh:77)*

Hicrî takvime göre her ayın on üç, on dört ve on beşinci günlerinin orucu çok fazîletlidir. Rasûlüllâh (ﷺ) bu günlerin orucunu yolculuklarında bile terk etmemiştir. Ali (Radıyallâhu Anh) şöyle buyurmuştur: «Recebin on üçüncü gününün orucu üç bin sene oruç gibidir. On dördünün orucu üç bin sene gibidir. On beşinci gün ise on üç bin seneye denktir.» *(İbni Şâhîn, Süyûtî, el-Le'âlî, 2/106); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:64); (Lâlegül dergisi, Mart 2022, sayı 109, sh:77)*

Ahmed ibni Hicâzî (Rahimehullâh) şöyle demiştir: «Dört şey kabir azâbını hafifletir. Bunlar da her an ve her zaman Kur'ân okumak, her mekânda yetime ikram etmek, Receb ve Şa'bân'ın eyyâm-ı bîyd oruçlarını tutmak, bir de gece yarısı namaz kılmaktır ki, o kalbi nurlandırır ve Rahmân'ın rızâsını celbeder.» *(Ahmed ibnü Hicâzî, Tuhfetü'l-ihvân, sh:13); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 15, Receb-i Şerîf Risâlesi, sh:115); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:65); (Lâlegül dergisi, Şubat 2022, sayı 108, sh:64); (Lâlegül dergisi, Mart 2022, sayı 109, sh:77)*

Alî (Radıyallâhu Anh) şöyle buyurmuştur: «Receb'in on üçüncü gününün orucu üç bin sene oruç gibidir. On dördünün orucu on bin sene gibidir. On beşinci gün ise on üç bin seneye denktir.» *(İbnü*

Şâhîn, Süyûtî, el-Le'âlî, 2/106); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 15, Receb-i Şerîf Risâlesi, sh:112); (Lâlegül dergisi, Şubat 2022, sayı 108, sh:64)

❖ Receb-ı Şerîf'in yarı gününün orucu.

Rivayete göre; Âdem (Aleyhisselâm): «Yâ Rabbi! Vakitlerin ve günlerin sana en sevgilisini bana bildirir misin?» diye yalvardığında, Allâh-u Te'âlâ: «Günlerin Bana en sevgilisi, Receb'in yarı günüdür. Her kim Receb'in ortasında, oruç, namaz ve sadakayla Bana takarrub (mânen yakınlaşma) ve ibâdette bulunursa, Benden ne isterse mutlakā ona veririm, Benden af isterse, mutlakā onu bağışlarım. Ey Âdem! Her kim Receb'in yarı gününü nâmûsunu (haramlardan) koruyarak, malından tasaddukta bulunarak, oruçlu ve zikir üzere geçirirse onun için cennetten başka bir karşılık yoktur.» buyurdu. *(es-Safûrî, Nüzhetü'l-mecâlis, 1/140); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 15, Receb-i Şerîf Risâlesi, sh:113); (Lâlegül dergisi, Şubat 2022, sayı 108, sh:64)*

Rasûlüllâh (ﷺ)den şöyle rivâyet edilmiştir. «Recebin yarısının orucu, otuz senelik oruca denktir.» *(Safûrî, Nüzhetü'l-mecâlis, 1/140); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 15, Receb-i Şerîf Risâlesi, sh:114)*

❖ Şa'bân-ı Şerîf'in yarı (on beşi olan Berâat) gününün orucu.

Ali (Radıyallâhu Anh)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte Rasûlüllâh (ﷺ) şöyle buyurmuştur: «Şa'bânın yarı (on beşinci) gecesi olunca gecesini (ibâdette) kıyamla geçirin, gününü de oruç tutun.» *(İbni Mâce, İkāmetü's-salât, no:1388, 1/444; Beyhakî, Şu'abu'l-îmân, no:3542, 3555, 5/354-362); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:66)*

Rasûlüllâh (ﷺ)in şöyle buyurduğu rivâyet edilmiştir: «Şa'bânın yarı gecesi Cebrâîl (Aleyhisselâm)ın ve Allâh-u Teâlâ'nın meleklerinin (Aleyhimüsselâm) yedinci kat semâdan dünya semâsına inişleri gerçekleşir. O halde onun gününün orucuna rağbet edin. Şa'bânın yarı gününü, (sâlih) insanlar ve cinlerle, kuşlar, yabani hayvanlar, yırtıcı hayvanlar, davarlar, denizlerin balıkları ve yeryüzünün böcekleri bile oruçlu geçirir.» *(Ebû Abdillâh el-Hubeyşî, Kitâbü'l-Bereke, no:532, sh:193); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:67, 227)*

48. (F35) Eyyâm-ı Sûd orucu.

Mârûdî, (Rahimehullâh)ın beyanına göre; ayın son üç günü olan yirmisekiz, yirmidokuz ve otuzuncu günleri oruç tutmak da müstehabtır. Bu, Şîs (Aleyhisselam)ın orucudur. İmran İbn-i Husayn (Radıyallâhu Anh)dan rivayetle; Rasûlüllâh (ﷺ)in, bir kişiye: «Bu ayın sonundan, bir şey tuttun mu?» diye sorması da İbn-i Imad'ın beyanına göre, bu istihbaba delalet etmektedir. *(Müslim, Sıyam:37, No:2752-54 sh:478); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 13, Oruç Risâlesi, sh:82)*

Müslim (Rahimehullâh) bu hadisi Şa'bân ayının sonu bahsinde zikretmiştir. Evzaî, Ebû Ubeyd gibi lugat ve hadis ehlinin cumhuru (Radıyallâhu Anhüm)un beyanları vechile; bu günlerde ay tamamen kaybolduğu için kendilerine 'Siyah günler' adı verilmiştir. «Ravza» isimli eserde zikredildiğine göre, her ayın son gününü oruçlu geçirmek, sünnettir. *(Nüzhetü'l-Mecâlis, 1/158); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 13, Oruç Risâlesi, sh:83)*

İbn-i Imad (Rahimehullâh)ın beyanına göre, «Geride zikredilen Ebû Hureyre (Radıyallâhu Anh)ın sözünden de anlaşıldığı üzere, sünnetin hasıl olması için, illa da eyyam-ı bîyz orucu tutmak şart değildir. Herhangi bir üç günü tutmak yeterlidir.» *(Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 13, Oruç Risâlesi, sh:83)*

49. (F36) Pazartesi, Perşembe orucu.

«Ebû Hureyre (Radıyallâhu Anh) anlatıyor: Rasûlüllâh (ﷺ) Pazartesi ve Perşembe günleri oruç tutardı. Kendisine: «Ey Allâh'ın Resûlü! Siz Pazartesi ve Perşembe günleri oruç tutuyorsunuz (bunun hikmeti nedir?) diye sorulduğunda, şu açıklamada bulundu. «Allâh Pazartesi ve Perşembe günleri, birbiriyle küs duranlar hariç bütün müslümanları mağfiret buyurur (Amelleri arzeden meleğe): 'Küs olan bu iki kişi, barışıncaya kadar onları bırak!' diye emreder.» *(İbn-i Mâce Sıyam: 42, No:1040, 1/552, Ahmed İbn-i Hanbel, el-Müsned: 2/389, Tebrîzî, Mişkâtül mesâbîh, No:2072, 1/566); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 13, Oruç Risâlesi, sh:84)*

Ebû Katâde (Radıyallâhu Anh)dan gelen rivayette ise Rasûlüllâh (ﷺ) Pazartesi orucu hakkında: «O, benim doğduğum ve peygamber olduğum bir gündür» buyurmuştur. *(Müslim, Sıyam:36, No:2747); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 13, Oruç Risâlesi, sh:85)*

Ebû Hureyre (Radıyallâhu Anh)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte; Rasûlüllâh (ﷺ): «Ameller Pazartesi ve Perşembe günleri Allâh-u Te'âlâ'ya arzedilir. Ben amelimin oruçluyken arzedilmesini severim.» buyrulmuştur. *(Tirmizî, Savm:44, No:747, 3/221); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 13, Oruç Risâlesi, sh:85)*

Âişe (Radıyallâhu Anhâ)dan rivâyet edildiğine göre: «Rasûlüllâh (ﷺ) Pazartesi, Perşembe orucuna çok önem verir, evinde ve yolculukta hiçbir zaman bu oruçları terketmezdi.» *(Tirmizî, Savm:44, No:745, 3/221, Beğavî, Şerhu's-sünne, 6/354, el-Ğunye, 2/125, Tahtâvî alâ Merâki'l Felâh shf.528); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 13, Oruç Risâlesi, sh:86)*

50. (F37) Çarşamba, Perşembe ve Cuma orucu.

Enes İbn-i Malik (Radıyallâhu Anh)dan rivayet edilen bir hadîs-i şerîfte Rasûlüllâh (ﷺ) şöyle buyurmuştur: «Her kim, Çarşamba, Perşembe ve Cuma günlerinde oruç tutarsa; Allâh-u Te'âlâ ona cennette inci, yakut ve zebercetten, içinden dışı gözüken, dışından içi gözüken bir köşk bina eder. Bir de Allâh-u Te'âlâ ona cehennemden berat yazar.» *(Taberanî, el-Mu'cemü'l-evsat, No:255, 256, 1/187-188, Heysemî, Mecma'u'z-Zevâid, No:5204-5205, 3/452, 453; Abdülkadir-i Geylânî, el-Ğunye 2/124); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 13, Oruç Risâlesi, sh:87)*

«Her kim, Çarşamba ve Perşembe ve Cuma günü oruç tutar, sonra Cuma günü az veya çok sadaka verirse, Allâh onun günahlarını affeder ve günahlarından, annesinin kendisini doğurduğu gün gibi çıkar.» *(Beyhakî, es-Sünenü'l-Kübra, No:8449, Taberânî, el-Mu'cemü'l-Kebîr, No:13308, 12/348, Heysemî, Mecma'u'z-Zevâid, No:5207, 3/453); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 13, Oruç Risâlesi, sh:88)*

51. (H19) Şa'bân-ı Şerîf'in tamamını tutmak.

Âişe (Radıyallâhu Anhâ) şöyle anlatmıştır: «Rasûlüllâh (ﷺ) Şa'bânın tamamını tutardı. Ben kendisine: 'Oruçlu geçirmeyi en çok sevdiğiniz ay Şa'bândır' dediğimde: «Şüphesiz Allâh o sene ölecekleri o ayda yazar (takdir eder). Ben de ecelim geldiğinde oruçlu olmayı seviyorum' buyurdular.» *(Ebû Ya'lâ, el-Müsned, no:4911, 8/312; Süyûtî, ed-Dürrü'l-Mensûr, 13/254; Münzirî, et-Terğîb, no:1540, 2/123); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:69)*

Yine Âişe (Radıyallâhu Anhâ) buyurmuştur ki: «Rasûlüllâh (ﷺ) hiçbir ayda Şabândan çok oruç tutmazdı. Hatta Şa'bânın tamamını tutar ve: 'Amelden gücünüzün yettiğini alın. Siz (amelden) yorulmadıkça Allâh-u Te'âlâ (sevap vermekten) vazgeçmez' buyururdu.» *(Buhârî, Fethu'l-Bârî, no: 1970, 4/213; Müslim, no:782, 2/811); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:70)*

Müminlerin annesi Ümmü Seleme (Radıyallâhu Anhâ) şöyle demiştir: «Rasûlüllâh (ﷺ)in Şa'bân ve Ramazan dışında iki ay peş peşe oruç tuttuğunu görmedim.» *(Tirmizî, Savm, no:736, 3/113; Nesâî, 4/150; Ahmed ibni Hanbel, el-Müsned, 6/300; Dârimî, Savm, sh:413; Taberânî, el-Kebir, no:528-530, 23/256; Ebû Dâvûd, et-Tayâlesî, sh:224; İbni Ca'd, el-Müsned, no:847, 1/465; Beyhakî, Şu'abu'l-îmân, no:3537, 5/351; es-Sünenü'l-kübrâ, 4/210); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:70)*

Rasûlüllâh (ﷺ)in şöyle buyurduğu rivâyet edilmiştir: «Eğer ayın tamamını oruçlu geçirirse Allâh-u Te'âlâ ona ölümün zorluklarını âsân eder, kabrin karanlığı ile münker-nekîr meleklerinin şiddetini kendisinden giderir ve kıyâmet günü onun ayıplarını örter.» *(Safûrî, Nüzhetü'l-mecâlis, 1/142); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:71)*

Bu rivâyetlerden anlaşıldığına göre; Şa'bân-ı şerîfin tamamını tutmak sünnettir.

«Tirmizî» (no:738) «Ebû Dâvûd» (no:2337) ve «İbni Mâce» (no:1651)de zikredilen ve Şa'banın yarısından sonra orucu yasaklayan hadîs-i şerîfle bu rivâyetler çelişmez. Zira o hadîs-i şerîf zayıf bünyeli olanları nehyetmektedir ki farz olan Ramazan orucuna kuvvet kazanmaları için bu kişiler Berâat gününden sonra oruca ara verirler. Sağlamlar için de böyle bir yasak olduğunu söyleyen İmâm-ı Şâfi'î (Radıyallâhu Anh) gibi âlimler mevcutsa da, İmâm-ı Tahâvî (Radıyallâhu Anh) bu hükmün mensûh (hükümsüz) olduğunu söylemiş ve amel edilmediğine dair icmâ bulunduğunu nakletmiştir. Zaten sahih hadîs-i şeriflerde: «Ramazanın bir veya iki günle karşılanmasının yasaklanması» Şa'bânın yarısından sonra oruca müsaade edildiğini açıkça ortaya koymaktadır. *(Buhârî, no:1914; Müslim, no: 1082; Ebû Dâvûd, no:2335; Tirmizî, no:684; İbni Receb, Letâifü'l-me'ârif, sh:259-260); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 16, Şa'bân-ı Şerîf Risâlesi, sh:72)*

52. (F41) Dâvût (Aleyhisselâm) orucu.

Bu oruç, bir gün oruç tutup ertesi gün tutmamak şeklinde olan oruçtur. Dâvûd (Aleyhisselâm) bir gün oruç tutar birgün tutmazdı. Bu şekilde oruç tutmak beden üzerine meşakkatlidir. Abdullâh İbn-i Amr İbn-i As (Radıyallâhu Anhümâ)dan rivâyete göre, Peygamber Efendimiz (ﷺ) şöyle buyurmuştur: «Allâh'ın en sevdiği oruç, Dâvûd (Aleyhisselâm)ın orucudur. O, birgün tutar, bir gün yerdi.» *(Müslim, Sıyam, 35, No:2734-2740); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 13, Oruç Risâlesi, sh:101)*

53. (F33) Mekruh oruçlar.

Bedâyi' müellifi İmam-ı Kâsanî (Rahimehullâh), «Ramazan ayı ve iki bayram günleri ile teşrik günleri dışında bütün günlerde nâfile oruç tutmak caizdir» demiş ve buna dair birkaç delil zikretmiştir. Sonra da mekruh oruçlar başlığı ile bir takım oruçları istisna etmiştir. Bu konuda zikrettiği delillerden biri de şudur: Cerîr (Radıyallâhu Anh)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte Rasûlüllâh (ﷺ) şöyle buyurmuştur: «Kim ki, her aydan onüçüncü, ondördüncü ve onbeşinci günleri olan üç gün oruç tutarsa sanki senenin tamamını oruç tutmuştur.» *(Nesâî, 4/208, 221, Ahmed, el-Müsned, 3/436); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 13, Oruç Risâlesi, sh:109)*

Bu hadîs-i şerîfte Peygamber Efendimiz (ﷺ) senenin tamamını hiçbir ayırım yapmaksızın oruca mahal kılmıştır. Ancak senenin günlerinin bazısında oruç mekruh olur. *(Bedayi'u's-Sanâyi', cilt:2 shf.78); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 13, Oruç Risâlesi, sh:110)*

Şimdi biz, oruç tutmanın mekruh olduğu günleri ele alacağız. Ancak öncelikle biz Hanefilere göre şu taksimi yapmalıyız. Mekruh olan oruçlar iki kısımdır: tahrîmen mekruh ve tenzîhen mekruh.

Tahrîmen mekruh olan oruçlar

1) İki bayram (Ramazan, Kurban) günleri ve Teşrik günleri (Kurban bayramının ikinci, üçüncü ve dördüncü günleri) oruç tutmak tahrîmen mekruhtur.
Ebû Hureyre (Radıyallâhu Anh) Peygamber Efendimiz (ﷺ)den şöyle rivayet etmiştir: «Dikkat edin! Bu günlerde (iki bayram ve teşrik günlerinde) oruç tutmayın. Çünkü bu günler, yeme, içme günleridir.» *(Ali el-Müttakî, Kenzü'l-Ummal, No:24443, 8/625, İbn-i Mâce, Sıyam 35-36 No:1719-1722); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 13, Oruç Risâlesi, sh:110)*

Hadis-i şerifteki nehî (yasaklama), kerahâte hamledilmiştir. *(Bedâyi' u's-sanâyi' cilt:2 shf:78); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 13, Oruç Risâlesi, sh:111)*

«Kab İbn-i Malik (Radıyallâhu Anh)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte Rasûlüllâh (ﷺ) şöyle buyurmuştur: «(Hac sırasında) Mina'da geçirilen günler yeme içme günleridir.» *(Müslim, Sıyam:23, No:2679, sh:465, Ebû Dâvûd, Sıyam:49, No:2419, sh:351); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 13, Oruç Risâlesi, sh:111)*

Bu günlerde oruç tutmak tahrîmen mekruh olmakla birlikte, oruç tutulacak olursa oruç geçerlidir. Çünkü biz Hanefilerin usulüne göre, bir amelin herhangi bir vasfıyla ilgili yasak, sadece vasfın yasak olmasını gerektirir. Amelin kendisini iptal etmez.

2) Şek günü oruç tutmak tahrîmen mekruhtur.
Şek günü: Havanın bulutlu, tozlu ve sisli olması gibi sebeblerle Şa'bân ayının 29. gününden sonraki günün Şa'bân Ayı'ndan mı, yoksa Ramazân Ayı'ndan mı? olduğu hususunda şüphe meydana gelirse, bu güne «Şek günü» denir. Yani bugünün Ramazan ayından olup olmadığında şüphe vardır. Şek gününde oruç tutmanın yasaklanmasının sebebi, Ramazân orucuna ilâve yapılması endişesidir. İbn-i Mes'ûd (Radıyallâhu Anh)ın şöyle dediği rivâyet edilmiştir: «Elbette Ramazan'dan birgün iftar edip (oruç tutmayıp) sonra o günü kaza etmem, bana, Ramazan'dan olmayan bir orucu Ramazan'a eklememden daha sevimlidir.» Şek gününde Ramazân orucuna niyet edilerek oruç tutulmaz. Çünkü Peygamber Efendimiz (ﷺ) şöyle buyurmuştur: «Şüphe edilen günde Ramazan'dan oruç tutulmaz. Ancak nâfile olarak tutulur.» *(Kâsânî, Bedâyi', 2/78); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 13, Oruç Risâlesi, sh:113)*

Tereddütlü niyetle de şek gününde oruç tutulmaz. Tereddütlü niyet: «Eğer bugün, Ramazan'dan ise, orucum Ramazan'dan olsun. Değilse nâfile olsun» diye yapılan niyettir. Bu şekilde niyet, niyet değildir. Çünkü niyet ameli tayin etmektir, tereddüt ise tayini meneder. O halde bu şekilde yapılan niyetle oruca niyet edilmiş olmaz. Niyet olmayınca da oruç olmaz. *(Bedâyi'u's-sanâyi', cilt:2 shf:78); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 13, Oruç Risâlesi, sh:113)*

Şek gününde oruç tutmak mekruh olmakla birlikte bu günde nâfile oruca niyetle oruç tutulursa geçerli olur. Hatta bu günün Ramazan'ın birinci günü olduğu anlaşılırsa, tuttuğu bu oruç farz olan oruç yerine geçer. Şek günü Ramazan orucuna yahut bir vacibe niyetle oruç tutulursa bakılır; eğer bu günün Ramazân olduğu anlaşılırsa, tuttuğu oruç Ramazan'dan olur. Eğer Ramazân olmadığı anlaşılırsa, bakılır: Ramazân niyetiyle oruç tutmuşsa, orucu nâfile oruç olur. Bu orucu bozması durumunda kazası lâzım gelir. Eğer bir vâcip niyetiyle oruç tutmuşsa, o vâcip sahih (geçerli) olur. Eğer bugünün Şa'ban ayından mı, Ramazân ayından mı olduğu anlaşılmışsa, vâcip niyetiyle tutulan oruç o vâcip adına sahih olmaz. Çünkü bugünün Ramazan'dan olma ihtimali vardır.

Meşayıh; şek gününde nâfile olarak oruç tutmak mı, iftar etmek mi, yoksa beklemek mi? Bu üçünden hangisinin faziletli olduğu hususunda ihtilaf etmişlerdir. Bazıları, «En faziletli olan nâfile oruç tutmaktır» demiştir. Çünkü Âişe (Radıyallâhu Anhâ) ve Ali (Radıyallâhu Anh)dan rivâyet edildiğine göre onlar, Şek gününde nâfile niyetiyle oruç tutarlar ve şöyle derlerdi: «Elbette Şaban'dan bir gün oruç tutmamız, Ramazan'dan bir gün iftar etmemizden bize daha sevimlidir.» İşte onlar, Şek gününde oruç tutmuşlar ve şu mana üzerine tenbihte bulunmuşlardır ki o mana şudur: Bu günün Ramazan'dan olması da, Şa'ban'dan olması da muhtemeldir. Şayet (nâfile niyetiyle) oruç tutarsa, bu oruç Ramazan'dan olmakla, Şa'ban'dan olmak arasında deveran eder. Şayet iftar ederse, (oruç tutmazsa) bu oruç tutmama, Ramazan'da veya Şa'ban'da olmak arasında deveran eder. O halde ihtiyat, nâfile oruç tutmadadır. *(Bedâyi'u's-sanâyi, cilt:2, shf:78); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 13, Oruç Risâlesi, sh:115)*

Şek gününde «Ramazân ise oruç tutmaya değilse iftar etmeye» diye niyetle oruç tutulmuş olmaz. Çünkü niyet kesin olmalıdır. Tereddütle yapılan niyet yukarıda da beyan ettiğimiz gibi niyet değildir. Şek gününde havass için en faziletli olan oruç tutmaktır. Avam hakkında ise «Televvüm» faziletlidir. Televvüm: Şek gününde zevâl vaktine kadar orucu bozan şeylerden sakinip beklemektir. Bu günün Ramazan olmadığı anlaşılırsa orucu bozarlar. Çünkü avam Ramazan'dan olmayan bu günü Ramazan zannedip Ramazan'a ziyadede bulunabilirler. Şek gününde oruç tutma hususunda Havass kimseler, bugünde oruca nasıl niyet edileceğini bilen, Ramazan olduğu hususunda kesin olarak kalbine bir şey gelmeyenlerdir. Bu şekilde niyet edemeyenler «avam» sayılır.

Tenzîhen Mekruh Oruçlar

1) Nevruz (ilkbahar bayramı) gününde oruç tutmak tenzîhen mekruhtur.
Nevruz farsça bir kelime olup manası «yeni gün»dür. Burada murad, güneşin kuzu burcuna girdiği gündür.

2) Mehrecan (sonbahar bayramı) günü oruç tutmak tenzîhen mekruhtur.
Mehrecan, güneşin terazi burcuna girdiği gündür. Eylül ortalarına tesadüf eder. Acemlerin bayram ettikleri günlerdir. Gerek Nevruz orucu gerekse Mehrecan orucunu kasten tutarsa hüküm budur: Bu kayıt «Muhit» isimli eserdedir. «Muhit» sahibi şöyle demiştir: Seçkin olan görüş şudur: Bu günden evvel oruç tutuyorsa en faziletli olan onu tutmasıdır. Aksi takdirde en faziletli olan oruç tutmamasıdır. Çünkü önceden oruç tutmadığı halde sadece o gün oruç tutması o güne ta'zimdir ki bu haramdır.
(İbn-i Abidin Reddu'l-Muhtâr, cilt:2 shf:376); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 13, Oruç Risâlesi, sh:116)

3) Sadece Cuma günü oruç tutmak tenzîhen mekruhtur.
Ebû Hureyre (Radıyallâhu Anh)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte Rasûlüllâh (ﷺ) şöyle buyurmuştur: «Geceler arasından Cuma gecesini kıyam ile tahsis etmeyiniz. Günler arasından Cuma gününü oruç ile tahsis etmeyiniz. Ancak bu oruç sizden birinizin (evvelce, ayın başı ve sonunda tuttuğu günler gibi) tuttuğu (bir güne denk gelen) oruç olursa müstesna.» *(Müslim, Sıyam:24, No:2684, sh:466, Haşiye Tahtâvi alâ Merâkı'l Felah Shf:529); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 13, Oruç Risâlesi, sh:117)*

Reddu'l Muhtâr'da «Sadece Cuma günü oruç tutmak mendubtur» denilmiştir. İbn-i Abidin

(Rahimehullâh) «Bu açıklamanın «en-Nehr» ve «Bahr» isimli eserlerde mevcut olduğunu söyleyerek şöyle demiştir: Genel olarak fukahaya göre sadece Cuma günü oruç tutmak Pazartesi ve Perşembe oruçları gibi müstehabtır. Muhitte'de böyle denilmiştir. Bu günlerin fazileti vardır. Bugünlerde oruç tutulmasıyla ehl-i kıbleden başkasına benzeme sözkonusu olmaz. «Eşbah» isimli eserde ve ona tabi olarak «Nuru'l İzah»da sadece Cuma günü oruç tutmanın mekruh olduğu zikredilmişse de, bu bazılarının sözüdür. «Hâniye» isimli eserde şöyle denilmiştir: Ebû Hanife ve İmam-ı Muhammed (Rahimehumellâh)a göre sadece Cuma günü oruç tutmakta bir beis yoktur. Çünkü İbn-i Abbas (Radıyallâhu Anhuma)nın Cuma günü oruç tutup, iftar etmediği rivayet edilmiştir. *(İbn-i Abidin Reddü'l Muhtâr ala Durrü'l Muhtâr cilt: 2 shf.375); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 13, Oruç Risâlesi, sh:118)*

İmam-ı Â'zam'ın bu görüşü çok isabetlidir. Nitekim: Ebû Ümâme (Radıyallâhu Anh)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte Rasûlüllâh (ﷺ) şöyle buyurmuştur: «Her kim cumayı kılar, gününü oruçla geçirir, bir hasta ziyaret eder, bir cenazeye katılır ve bir nikaha şahitlik yaparsa, cennet ona vâcip olur.» *(Taberanî, el-Kebîr, No:7484, Heysemî, No:5216/3/456); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 13, Oruç Risâlesi, sh:119)*

Ebû Hureyre (Radıyallâhu Anh)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte de: «Her kim Cuma gününü oruçlu geçirirse, Allâh O'na ahiret günlerinden, dünya günlerinin kendilerine hiç benzemediği on gün yazar.» *(Beyhakî, Münzirî, 1577, 2/132); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 13, Oruç Risâlesi, sh:120)*

Buyrulmuştur ki, «Rabbin katında bir gün, sizin saydıklarınızdan bin sene gibidir.» (Hac Sûresi:47) âyet-i kerîmesine göre, bu sevap dünya günlerinden onbin seneye denk olur.

4) Ramazan orucunu karşılama kasdıyla, Ramazan'dan önce bir veya iki gün oruç tutmak.
Şayet bu bir veya iki gün oruç tutmayı âdet edindiği günlere rastlarsa, bunda bir beis yoktur. Nitekim: Ebû Hureyre (Radıyallâhu Anh)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte Rasûlüllâh (ﷺ) şöyle buyurmuştur: «Ramazan ayını bir veya iki gün oruçla karşılamayın. Ancak bu oruç sizden birinizin tuttuğu oruca rastlarsa müstesna, o zaman onu tutsun.» *(Müslim, Sıyam:3, No:2518 sh:442-443, Ahmed İbn-i Hanbel, el-Müsned, No:9660, 3/438); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 13, Oruç Risâlesi, sh:121)*

Ayrıca Ramazanı bir veya iki gün oruçla karşılamada, Ramazân orucuna ziyadeyi (ek yapmayı) vehmettirme (düşündürme) vardır. *(Bedâyi'u's-sanâyi'cilt: 2, shf:79); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 13, Oruç Risâlesi, sh:121)*

5) Visal orucu da tenzîhen mekruhtur.
Visal orucu: İki gün bile olsun iftar etmeksizin birinci günün orucunu diğer günün orucuna bitiştirmektir. İftar etmeden peşpeşe oruç tutmadaki kerahatin sebebi, insanı farzları ve vacipleri yapmaktan zayıf düşürmesi, kendisi için gerekli olan kazanç temininden geri bırakmasıdır. Nitekim Ebû Hureyre (Radıyallâhu Anh)ın şöyle dediği rivayet edilmiştir: «Ne zaman ki Rasûlüllâh (ﷺ) visal orucunu yasakladı, kendisine: 'Ya Rasûlallâh! Sen peşpeşe devamlı oruç tutuyorsun' denildi. O zaman şöyle buyurdu: 'Ben geceleğimde Rabbim beni yedirir içirir'. *(Müslim, Sıyam, 11, No:2563-2572, sh:448-450); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 13, Oruç Risâlesi, sh:121)*

6) Arefe günü orucu hac vazifesi yapanı zayıf düşürürse, mekruh olur.
Çünkü bu günün fazileti bu seneden başka senelerde telâfi edilir. Arafat'ta vakfe ve orada dua fazileti ise, insanların geneli hakkında telâfi edilemez. Zira ekseri insanlara o nimet ömürlerinde

bir defa nasib olur.

7) Sadece Cumartesi günü oruç tutmak da tenzîhen mekruhtur.
Çünkü sadece bu günde oruç tutan, yahudilere benzer. Hadisten delili, Sammâ' (Radıyallahu Anhâ)nın rivâyet etmiş olduğu: «Rasûlüllâh (ﷺ) Cumartesi günü orucunu yasaklar ve: «Sizin biriniz yeşil bir ağaç parçasından başka (yiyecek bir şey) bulamasa da onu yiyerek oruç tutmasın» buyururdu. *(İbn-i Huzeyme, Tirmizi, Nesai, Ebû Dâvûd, İbn-i Mâce, İbn-i Hıbbân, Münzirî et-Terğîb, No:1584, 2/133 Şevkânî, Neylu'l Evtar 4-251); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 13, Oruç Risâlesi, sh:123)*

Tabi ki bu nehiy, cumartesinin tek olarak tutulması hakkındadır. Zira Cuma günüyle ilgili hadîs-i şerîfte: «Bir gün öncesi veya sonrasıyla birlikte tutulabileceği» beyan edilmiştir ki bu da, cumartesinin tutulabileceğini ifade eder. *(Buharî, İbn-i Hacer, Fethu'l-Bârî, No: 1985, 4/232-233, Müslim, No:1144, 2/801, Münzirî, et-Terğîb, No:1580, 2/132); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 13, Oruç Risâlesi, sh:123)*

Ümmü Seleme (Radıyallahu Anhâ) şöyle demiştir: Rasûlüllâh (ﷺ)in, Cumartesi ve Pazar günlerini tuttuğu çok olurdu. Buyururdu ki: «O günler, müşriklerin bayram günleridir. Ben (oruç tutarak) onlara muhalefet etmek istiyorum.» *(İbn-i Huzeyme, Münzirî, et-Terğîb, No:1585, 2/134); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 13, Oruç Risâlesi, sh:123)*

8) Samt orucu da tenzîhen mekruhtur.
Samt Orucu: Oruç esnasında hiçbir şey konuşmama orucudur.

9) Muharrem ayının sadece 10. günü (Aşura günü) oruç tutmak da tenzîhen mekruhtur.
Çünkü bunda Yahudilere benzemek vardır. Fukaha'nın geneli bunu mekruh görmemiştir.

10) Savm-ı dehr de tenzîhen mekruhtur.
Savm-ı Dehr: Yıl boyu devamlı oruç tutmaktır. Çünkü bu oruç kişiyi zayıf düşürür.

11) Kocasının izni olmadan bir kadının nâfile oruç tutması mekruhtur.
Kocası ona bu orucu bozdurabilir. Sonra kadın bu orucu kocası izin verdiği zaman veya ondan ayrı düşünce kaza eder. Nitekim: Ebû Hureyre (Radıyallâhu Anh)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte Rasûlüllâh (ﷺ) şöyle buyurmuştur: «Kocası yanında bulunan bir kadın, onun izni olmadan bir gün bile (nâfile) oruç tutamaz. Hangi bir kadın kocasından izinsiz oruç tutar da kocası ondan (cinsi münasebetten ibaret) bir şey isteyip (oruç bahanesiyle) ona engel çıkarırsa, Allâh o kadına üç büyük günah yazar.» *(Ahmed İbni Hanbel, Taberanî, el-Evsat, No:23, Heysemî, No:5219, 5220, 3/456-457); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 13, Oruç Risâlesi, sh:125)*

Şu da bilinsinki kaza orucu olan kişilerin nâfile oruç tutmaları mekruh değildir. Ancak geride zikrettiğimiz Hadis-i Şeriflerden anlaşıldığı üzere; yeni bir Ramazân geldiğinde, geçen Ramazan'dan bir mazeret sebebi ile tutulmamış oruçların kazasının bitirilmesi lazımdır. *(Tahtâvi alâ Merâkı'l Felah shf: 529); (Cübbeli Ahmet hoca, Risâil-i Ahmediyye 13, Oruç Risâlesi, sh:125)*

Evrâd-ı Mahmûdiyye Külliyâtı

İstanbul